

Mapa de vulnerabilitat social del Masnou

Setembre 2020

Ajuntament del Masnou

Índex

1.	INTRODUCCIÓ I CONTEXT	4
2.	BREU MARC TEÒRIC SOBRE L'EXCLUSIÓ SOCIAL.....	5
3.	METODOLOGIA.....	7
3.1.	Anàlisi i explotació de dades	7
3.2.	Entrevistes i grups focalitzats.....	7
3.3.	Formulari de recollida d'actors i accions.....	9
4.	MAPA DE VULNERABILITAT	10
4.1.	Dades sociodemogràfiques	10
4.2.	Distribució territorial.....	12
4.3.	Àmbit econòmic	16
4.4.	Àmbit laboral.....	21
4.5.	Àmbit formatiu	24
4.6.	Àmbit social i sanitari	25
4.7.	Àmbit residencial.....	28
4.8.	Àmbit relacional	30
4.9.	Àmbit comunitari i polític.....	36
5.	DADES D'ATENCIÓ SOCIAL	39
5.1.	Dades d'atenció de l'any 2019	39
5.2.	Avançament de dades d'atenció de l'any 2020 (Covid-19).....	43
6.	APROXIMACIÓ QUALITATIVA A LA VULNERABILITAT SOCIAL DEL MASNOU	54
6.1.	Persones entrevistades	54
6.2.	Àmbit econòmic	56
6.3.	Àmbit laboral.....	56
6.4.	Àmbit formatiu	57
6.5.	Àmbit social i sanitari	58
6.5.	Àmbit residencial.....	60
6.6.	Àmbit relacional	61
6.7.	Àmbit comunitari-polític	64
7.	PRINCIPALS COL·LECTIUS VULNERABILITZATS	67
8.	ANÀLISI DEL MAPA D'ACCIONS I D'ACTORS.....	71
8.1.	Els actors i les seves relacions	71
8.2.	Les accions inclusives del municipi.....	76
8.3.	Possibles intervencions	79
9.	CONCLUSIONS FINALS	80

10.	AGRAÏMENTS I PARTICIPANTS.....	83
11.	BIBLIOGRAFIA.....	86

Índex Gràfics

Gràfic 1:	Evolució de la població del Masnou 2011-2019.....	10
Gràfic 2:	Variació de l'evolució de la població comparada.....	11
Gràfic 3:	Evolució de la renda familiar disponible/habitant.....	17
Gràfic 4:	Cobertura de les prestacions de desocupació per tipologia.....	18
Gràfic 5:	Cobertura de les prestacions de desocupació per tipologia.....	19
Gràfic 6:	Pensions no contributives sobre el total de persones ocupades segons tipologia.....	20
Gràfic 7:	Evolució de la taxa d'atur registrat (maig 2015-2020).....	21
Gràfic 8:	Evolució de la taxa d'atur registrat per edats. Maig 2015-2020.....	23
Gràfic 9:	Persones aturades registrades al SOC per sector.....	23
Gràfic 10:	Evolució de les persones aturades registrades al SOC per sectors. Maig 2015-2020.....	24
Gràfic 11:	Tipus de discapacitat.....	25
Gràfic 12:	Gènere de les persones beneficiàries del Teleassistència.....	26
Gràfic 13:	Persones beneficiàries del Teleassistència que conviuen o viuen soles.....	27
Gràfic 14:	Edat de les persones beneficiàries del Teleassistència.....	27
Gràfic 15:	Gènere de les persones sol·licitants.....	28
Gràfic 16:	Nombre de membres convivents.....	29
Gràfic 17:	Edat de les persones sol·licitants.....	29
Gràfic 18:	Edat de les dones ateses al SIAD.....	33
Gràfic 19:	Situació econòmica de les dones ateses al SIAD.....	33
Gràfic 20:	Tipus d'actuacions del SIAD.....	34
Gràfic 21:	Tipus de violència viscuda.....	34
Gràfic 22:	Població atesa per sexe en relació a la població total.....	40
Gràfic 23:	Expedients totals i expedients nous (2015-2019).....	40
Gràfic 24:	Problemàtiques ateses als Serveis Socials.....	41
Gràfic 25:	Actuacions i unitats familiars ateses de gener a maig 2020.....	43
Gràfic 26:	Unitats familiars ateses pels Serveis Socials de gener a juny 2020.....	43
Gràfic 27:	Gènere de les persones beneficiàries de la Sitja.....	44
Gràfic 28:	Edat de les persones beneficiàries de la Sitja.....	45
Gràfic 29:	Targetes d'alimentació de la Creu Roja.....	45
Gràfic 30:	Evolució del nombre de SAD durant l'any 2020.....	46
Gràfic 31:	Gènere de les persones beneficiàries del Servei 900 Teleassistència.....	47
Gràfic 32:	Nombre de convivents de les persones beneficiàries del Servei 900 de Teleassistència.....	48
Gràfic 33:	Edat de les persones beneficiàries del Teleassistència.....	48
Gràfic 34:	Tipologia de casos atesos al Projecte d'Acompanyament telefònic a la gent gran....	49
Gràfic 35:	Resultats de les actuacions.....	49
Gràfic 36:	Tipus d'organització recollida.....	72
Gràfic 37:	Àmbits d'intervenció dels recursos d'inclusió.....	73
Gràfic 38:	Actors de l'Administració pública percentualment més referenciats.....	73
Gràfic 39:	Actors del sector privat percentualment més referenciats.....	74
Gràfic 40:	Actors del Tercer Sector percentualment més referenciats.....	74
Gràfic 41:	Associacions i xarxes ciutadanes percentualment més referenciades.....	75
Gràfic 42:	Espais de treball en xarxa més referenciats.....	75

Gràfic 43: Distribució de les organitzacions segons nombre d'accions	76
Gràfic 44: Accions inclusives segons àmbit d'exclusió social	76
Gràfic 45: Accions inclusives segons col·lectius als quals s'adrecen	77
Gràfic 46: Accions segons la seva intencionalitat	78
Gràfic 47: Accions segons la seva orientació comunitària	78

Índex Taules

Taula 1: Taula-resum de dades sociodemogràfiques.....	11
Taula 2: Zonificació per districtes, barris i seccions censals.....	12
Taula 3: Distribució territorial de la població del Masnou.....	12
Taula 4: Població major de 75 anys.....	14
Taula 5: Distribució territorial de la població estrangera	15
Taula 6: Renda bruta familiar disponible/habitant.....	16
Taula 7: Prestacions per desocupació sobre el total de persones desocupades.....	17
Taula 8: Prestacions per desocupació sobre el total de persones desocupades.....	18
Taula 9: Pensions no contributives sobre el total de persones aturades	19
Taula 10: Persones perceptores de la Renda Garantida de Ciutadania.....	20
Taula 11: Evolució de la taxa d'atur registrat per sexe. Maig 2015-2020.....	22
Taula 12: Evolució de la taxa d'atur registrat per edat i sexe. Maig 2015-2020.....	22
Taula 13: Evolució de les persones registrades al SOC per sector. Maig 2015-2020.....	24
Taula 14: Persones amb discapacitat i dependència	25
Taula 15: Distribució territorial de les famílies monoparentals del Masnou.....	31
Taula 16: Població major de 65 anys que viu sola	32
Taula 17: Expedients oberts als Serveis d'Intervenció socioeducativa	35
Taula 18: Persones sense dret a participar a les eleccions municipals.....	37
Taula 19: Dades d'atenció de Serveis Socials	39
Taula 20: Expedients familiars i/o convivencials.....	40
Taula 21: Persones ateses per sectors d'intervenció	41
Taula 22: Problemàtiques ateses a Serveis Socials	42
Taula 23: Expedients oberts i persones ateses	44
Taula 24: Evolució del nombre de SAD durant l'any 2020	46
Taula 25: Dones ateses pel SIAD	50
Taula 26: Intervencions d'urgència amb menors d'edat.....	51
Taula 27: Atenció en temps de confinament del Centre Obert Maricel.....	52

1. INTRODUCCIÓ I CONTEXT

La crisi sanitària de la Covid-19 ha accentuat les desigualtats socials que la darrera crisi econòmica (2008) va provocar. L'impacte social i econòmic de la pandèmia s'ha fet evident des de l'inici, especialment en aquelles persones que partien d'una situació més vulnerable, tot i que l'impacte s'estén a població que fins ara no havia hagut de recórrer al sistema de protecció social. Les conseqüències a mig i llarg termini son incertes, si bé podem preveure que la recuperació socioeconòmica no serà ràpida, i que l'actuació dels poders públics serà determinant per tal d'evitar que les situacions d'atur i precarietat conjunturals no derivin cap a itineraris d'exclusió social.

En aquest context, els poders públics i, especialment, l'administració local, han de poder disposar d'informació actualitzada que permeti dissenyar accions coordinades, de forma ràpida i aterrada, per a donar resposta a les necessitats emergents de la població.

Amb aquesta finalitat, **l'Ajuntament del Masnou** ha encarregat l'elaboració d'un mapa de vulnerabilitat del municipi a partir de la participació de tècnics, entitats, ciutadania organitzada i població atesa.

Un **mapa de vulnerabilitat social** ha de d'incloure tres aspectes principals:

- Mapa de vulnerabilitat social.
- Mapa d'accions municipals i associatives per fer front.
- Mapa d'actors implicats.

Aquest document neix de la necessitat de tenir una eina de diagnòstic àgil i participada, que en un breu període de temps aportí una mirada llarga i una mirada curta, tant als factors estructurals generadors d'exclusió social al municipi, com a la incipient realitat que està apareixent després del primer període de confinament pel Covid-19.

La seva elaboració ha estat molt determinada pel context de pandèmia, tant en la seva motivació i encàrrec, com en la temporalitat i metodologia. En la seva realització s'ha hagut de combinar l'agilitat, la virtualitat i la flexibilitat per ajustar-se als condicionants del moment. Més que un document exhaustiu, el context demanava un document que permetés obtenir una primera aproximació diagnòstica en un període ajustat, a partir de dades quantitatives bàsiques i especialment, de la participació dels agents que treballen per a la inclusió social a primera línia. S'ha treballat per a obtenir una visió el més diversa possible, entrevistant a tècnics municipals, professionals d'entitats, ciutadania organitzada i persones ateses pels serveis socials.

En aquest sentit, un mapa de vulnerabilitat no és un document tancat i estàtic, sinó que pretén ser una eina que, com a punt de partida, permeti obtenir un primer coneixement sobre la realitat multidimensional de l'exclusió social del municipi i la capacitat de resposta dels seus actors.

Durant el procés d'elaboració i d'escolta als agents implicats, s'ha evidenciat la gran diversitat de tècnics, entitats i ciutadania implicats en donar resposta a les necessitats de la població del Masnou i la importància de la seva articulació. El mapa de vulnerabilitat ha de permetre anar un pas més enllà, identificant buits, solapaments o aspectes de millora i facilitant la creació de sinèrgies entre els diferents departaments municipals, així com entre aquests i el conjunt d'entitats i serveis del municipi, cap a la construcció d'una visió compartida del Masnou inclusiu que volem.

2. BREU MARC TEÒRIC SOBRE L'EXCLUSIÓ SOCIAL

El concepte **d'exclusió social** s'introdueix per donar una resposta més àmplia a l'estudi de les situacions que pateix la població més desfavorida i amb major risc social, incorporant altres dimensions a part de l'econòmica. L'exclusió social és un fenomen **multidimensional** en el que es produeixen acumulació i solapaments dels desavantatges socials derivats de transformacions estructurals que s'han donat les darreres dècades, com els canvis en el mercat laboral i d'habitatge, l'estructura demogràfica, l'organització familiar, el debilitament de l'Estat del benestar, l'augment de processos migratoris... canvis que fan aparèixer noves formes de desigualtats.

En aquest sentit l'exclusió social es defineix millor com a **procés** que afecta de forma canviant les persones i grups de població al llarg del temps, que en termes de condició social de persones o grups determinats. Això implica superar les polítiques i accions orientades a combatre la pobresa i orientar-nos als processos que afecten a les persones en qualsevol moment de la seva trajectòria vital, canviant en el temps i no exclusius de grups en situació de marginació severa o desavantatge múltiple.

Al mateix temps, l'exclusió social té una dimensió estructural que ve condicionada per uns **eixos de desigualtat social** que condicionen com a punt de partida unes o altres dinàmiques, vinculades també a factors subjectius, de vivència personal, com pot ser la solitud i l'aïllament social.

Donat el seu caràcter multidimensional, s'han identificat diferents **àmbits** en els que es produeixen les situacions de desavantatge i en els quals aquestes es concreten¹:

Àmbits d'exclusió	Concreció	Eixos de desigualtat
Econòmic	Pobresa, Dificultat financera, Dependència de les prestacions	Classe social Gènere Opció sexual Edat Origen cultural, ètnic i geogràfic Diversitat funcional Diversitat mental
Laboral	Atur, subocupació, precarietat	
Formatiu	Sense escolarització, analfabetisme, fracàs escolar, abandonament, barrera lingüística	
Social i sanitari	Sense accés, adiccions, trastorns que causen dependència	
Residencial	Infrahabitatge, habitatges en males condicions, espai urbà degradat	
Relacional	Escassetat, debilitament o deteriorament de xarxes familiars i socials de proximitat. Estigmatització i/o discriminació.	
Comunitari - Polític	Sense accés a la ciutadania, Vulneració o manca de drets. Sense participació política i social	

¹ Plans Locals d'inclusió i cohesió social. Guia metodològica revisada. DIBA (2012).

Les **polítiques i accions** orientades a combatre l'exclusió social poden ser de **caràcter estratègic, preventiu o pal·liatiu**. Tindran un caràcter inclusiu quan, a més de procurar combatre l'exclusió, s'orientin a enfortir les capacitats i recursos de l'individu, promovent el seu empoderament per fer front amb més mitjans i possibilitats a les situacions de risc i vulnerabilitat. També quan abordin els factors d'exclusió des del punt de vista multidimensional, implicant per igual agents diversos i no només aquells més vinculats als serveis socials, procurant la presa de consciència i la definició d'un objectiu compartit.

<p>Accions pal·liatives o reactives: orientades a garantir nivells mínims d'inclusió social</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientades directament al ciutadà en risc o en situació d'exclusió social • Faciliten recursos diversos per tal que la persona pugui assolir unes condicions de vida mínimes i acceptables. • Accentuen la percepció d'exclusió social de les persones ateses, poden augmentar l'estigmatització • Si no van acompanyades d'actuacions de caràcter preventiu, poden accentuar el perill d'una certa cronificació. • No influeixen directament sobre els factors que produeixen la desigualtat
<p>Accions preventives o anticipatives: orientades a fomentar l'autonomia i la capacitat de les persones</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Busquen generar les condicions individuals, grupals i comunitàries d'autonomia per tal que les persones es puguin dotar de més recursos i habilitats per afrontar situacions de risc i vulnerabilitat social. • A curt i mitjà termini, i se centren, sobretot, en les persones en situació de risc, però també s'orienten al conjunt de la població. • Faciliten eines de capacitat i aposten clarament per fomentar l'autonomia personal.
<p>Accions estratègiques: orientades a debilitar els factors d'exclusió social</p>	<ul style="list-style-type: none"> • L'objecte de les quals ja no és tant la persona o el col·lectiu concret, sinó justament el factor d'exclusió social identificat en la diagnosi i que contribueix a reforçar situacions de risc o de vulnerabilitat social. • Més llarg termini i s'orienten al conjunt de la població • Modifiquen aspectes de caràcter més estructural de les relacions socials, com poden ser les relacions de gènere, les relacions i condicions laborals o l'estructura del mercat immobiliari local. • Limitació dels ajuntaments per a fer polítiques amb impacte estructural

3. METODOLOGIA

La metodologia utilitzada s'ha dissenyat per tal de donar resposta als diferents components que ha de tenir una mapa de vulnerabilitat. D'una banda, s'ha realitzat una aproximació quantitativa a partir de la identificació d'indicadors i anàlisi dels factors d'exclusió social del municipi obtinguts de dades estadístiques. La selecció d'indicadors s'ha basat en la *Guia pràctica per al desenvolupament de xarxes d'agents per a la inclusió social*², on es detallen els aspectes bàsics per a la realització d'un mapa de vulnerabilitat.

De l'altre, s'ha realitzat una aproximació qualitativa dels mateixos factors a partir d'entrevistes i grups focalitzats, a través dels quals s'han recollit les percepcions sobre la vulnerabilitat d'actors clau i l'anàlisi d'actors clau i accions que treballen per a la inclusió social al municipi.

El procés de treball doncs s'ha definit en varis nivells:

a. Anàlisi i explotació de dades

Amb l'objectiu de realitzar una **aproximació quantitativa** a l'exclusió social del municipi s'han explotat i analitzat dades de les següents **fonts**: Idescat, Observatori de Desenvolupament Local del Consell Comarcal, Departament de Benestar Social, Programa Hermes i Observatori Local de l'Habitatge de la Diputació de Barcelona, Padró de l'Ajuntament i dades d'atenció de Serveis Socials.

Cal emmarcar que les dades disponibles són majoritàriament prèvies a la pandèmia i per tant, la seva vigència es veu limitada. D'altra banda, hem descartat dades de data molt llunyana, com és el Cens de Població i Vivienda (2011), pel seu possible desfasament amb la realitat actual. El curt recorregut de la crisi provocada per la pandèmia dificulta l'obtenció de dades acurades sobre el seu impacte a mig termini. Sens dubte, la sistematització de dades d'atenció i de perfil de necessitats és un repte a tenir en compte de cara a poder ajustar les accions a les necessitats detectades.

b. Entrevistes i grups focalitzats

Per causa de les limitacions en les dades, s'ha donat molta importància a l'**aproximació qualitativa** amb la realització d'entrevistes a diferents actors del municipi. Per tal de reflectir la diversitat de visions i posicions s'ha convidat a participar a diversos tècnics municipals i d'altres administracions, professionals d'entitats del Tercer Sector, membres d'associacions i col·lectius, i persones ateses pels serveis socials municipals. S'han realitzat grups focalitzats amb professionals de diversos àmbits, entrevistes conjuntes i entrevistes individuals. La situació de confinament ha fet necessari realitzar les entrevistes en format virtual a través de la plataforma Meet.Jitsi i, en algunes ocasions en que les entrevistades no disposaven de dispositius, a través de videotrucades per mòbil. S'ha partit del mateix guió en tots el casos, promovent tanmateix el diàleg fluid sobre els aspectes assenyalats: àmbits d'exclusió social, col·lectius i perfils afectats, actors i accions inclusives claus i valoració de les mateixes.

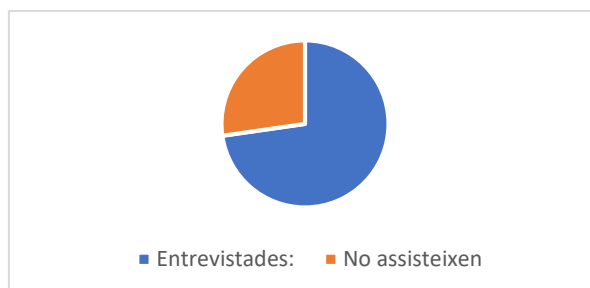
²DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2014), *Guia pràctica per al desenvolupament de xarxes d'agents per a la inclusió social*.

Donades les dades de realització (pre-vacances) i el context encara de pandèmia, un nombre important de persones convocades no ha pogut assistir a les entrevistes. Això ha estat especialment significatiu en l'àmbit de salut. D'altra banda també volem mencionar que des de la Regidoria de Serveis Socials es va buscar un contacte de la Xarxa de suport per a realitzar una entrevista, però no se li ha facilitat.

Dades globals de les entrevistes:

Persones convocades: 44

Persones entrevistades: 32

GRUPS FOCALITZATS		
Tema	Persones convocades	Persones entrevistades
Família i adults	4	4 (Serveis Socials i OMIC)
Gent Gran	4	4 (Centre Sociosanitari, Teleassistència, Serveis Socials, Dep. Comunitat i Persones-Envel·liment actiu)
Salut	7	1 (CSMA)
Entitats socials	3	3 (Creu Roja, Càrites i Fundació Temps i Compromís)
Líders veïnals	3	1 (Ataqwa i Comunitat Islàmica del Masnou)
Immigració	3	3 (SAME i Servei d'Acollida del Consell Comarcal)
Total	24	16

ENTREVISTES CONJUNTES		
Tema	Persones convocades	Persones entrevistades
Diversitat funcional	2	2 (DISMA)
Seguretat	2	2 (Policia local)
Infància i adolescència	2	2 (Serveis Socials i Centre Obert)
Dona	2	1 (Tècnica Igualtat)
Joves	2	1 (Dinamitzador juvenil)
Total	10	8

ENTREVISTES INDIVIDUALS		
Tema	Persones convocades	Persones entrevistades
Tècnic d'educació	1	1
Dinamitzador comunitari	1	1
Tècnica de Serveis Socials en Gent Gran	1	1
Persones ateses a Serveis Socials	3	2
Esquima	1	1
Som Masnou (LGTBIQ)	1	1
Associació dones migrants	1	1
Addfem	1	0
Total	10	8

c. Formulari de recollida d'actors i accions

Per a l'elaboració del **mapa d'accions i actors** s'ha creat un formulari de recollida via online que s'ha enviat a 35 serveis i entitats que realitzen accions inclusives al municipi. El formulari recull dades generals del recurs, del seu àmbit d'actuació, de les relacions que té amb altres actors del municipi i de les accions que realitza. Per aquelles persones a qui no s'ha realitzat entrevista també s'ofereix un espai de recollida de les principals vulnerabilitats que detecta al municipi, principals col·lectius afectats i valoració de les accions inclusives existents.

Pel que fa a les dades obtingudes, s'han obtingut 30 respostes al formulari, 18 de recursos públics (dels quals 10 municipals), 1 recurs privat i 11 recursos del Tercer Sector i el teixit associatiu.

Per qüestió de temps, **no s'han pogut consensuar amb els actors els criteris per a determinar què és una acció inclusiva**, i per aquest motiu, s'han registrat accions diverses amb abast de programa, projecte i activitat. En aquest sentit, l'anàlisi quantitatiu de les accions ha de tenir en compte aquest punt de partida. Si bé ens permet tenir una aproximació, pot no reflectir la realitat, pel que prioritzarem l'anàlisi qualitatiu.

4. MAPA DE VULNERABILITAT

El mapa de vulnerabilitat social identifica els factors generadors d'exclusió social que més incideixen en el municipi. Com hem vist, **l'exclusió social és un fenomen multidimensional** en el qual es produeix una acumulació i solapament dels desavantatges socials en diferents àmbits que van més enllà de l'estrictament econòmic, i que limiten la qualitat de vida de les persones i el seu accés a drets i béns essencials. Les transformacions estructurals de les darreres dècades han originat canvis sociodemogràfics, en el mercat laboral i d'habitatge, l'estructura familiar, els desplaçaments migratoris, les polítiques de protecció social,... que han generat noves formes de desigualtat social.

L'exclusió social té per tant una dimensió estructural i multidimensional que analitzarem a partir dels àmbits on es produeixen aquestes desavantatges vistos en el marc teòric.

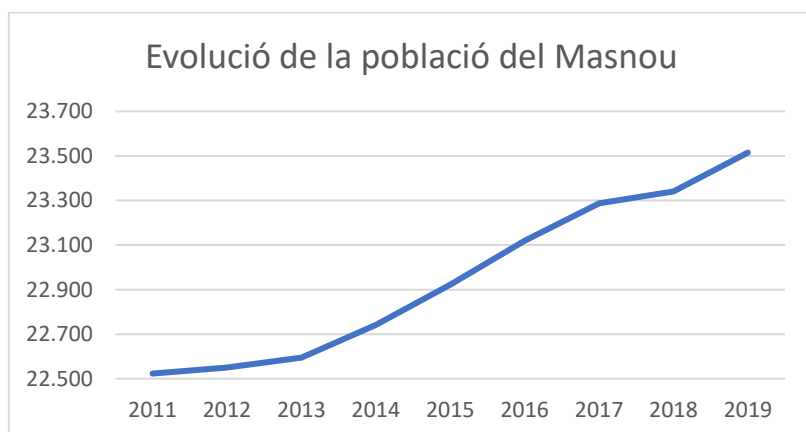
Tot seguit presentem una anàlisi dels indicadors que ens permeten detectar els principals factors d'exclusió social del Masnou en els diferents àmbits, començant per algunes dades sociodemogràfiques rellevants.

a. Dades sociodemogràfiques

El Masnou té **23.964 habitants**³, dels quals un **51,61% són dones**. L'edat mitjana és de 43,7 anys, lleugerament superior a l'edat mitjana de la comarca del Maresme (42,7 anys) i de la província de Barcelona (42,8)⁴.

El Masnou manté una tendència estable a **l'increment de la població** els darrers anys, amb un repunt a partir de l'any 2014 que es veu frenat lleugerament l'any 2017.

Gràfic 1: Evolució de la població del Masnou 2011-2019

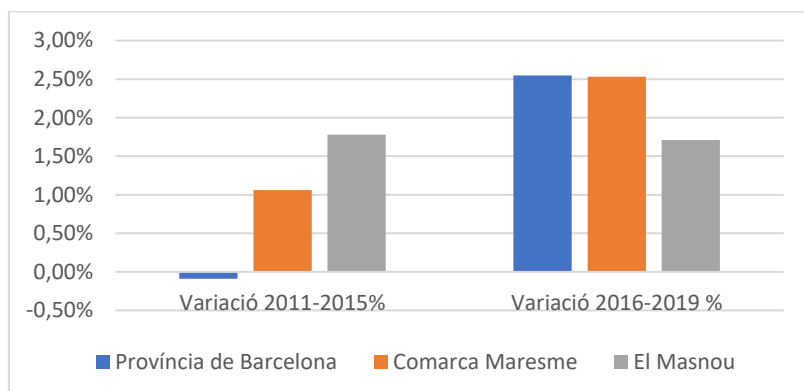
Font: Programa Hermes (Diputació de Barcelona)

³ Segons dades facilitades pel propi Ajuntament a data 25/6/2020

⁴ Dades obtingudes a través del Programa Hermes (Diputació de Barcelona), en referència a l'any 2019. Si no s'indica el contrari a partir d'ara les dades tindran com a referència aquesta font i any.

Com es pot observar, El Masnou té un patró propi pel que fa a la **variació de la població** dels darrers anys en relació a la resta de la comarca i de la província, amb un creixement elevat però més sostingut.

Gràfic 2: Variació de l'evolució de la població comparada

Font: Programa Hermes (Diputació de Barcelona)

Pel que fa a l'**estructura de la població**, El Masnou té un percentatge inferior de població menor de 16 anys (15,60%) respecte a la comarca del Maresme (16,94%) i la província de Barcelona (16,13%). Mentre que té un major **índex d'envelliment** (124,29%) respecte El Maresme (108,54%) i la província de Barcelona (117,05). Per contra l'**índex de sobrenvelliment** (la relació entre la població de 85 anys i més amb la població de 65 i més), no marca una diferència tant gran, amb un 16,96% respecte el Maresme (15,85%) i la província de Barcelona (16,68%).

L'**índex de potencialitat** indica la relació de dones entre 20 i 34 anys respecte les dones de 35 a 49 anys. La disminució d'aquest índex suposa un descens de la capacitat reproductora de la població. En aquest sentit, El Masnou té un índex clarament inferior a la mitjana de la província i molt similar a la mitjana de la comarca.

Pel que fa a l'**índex de recanvi de la població activa**, ens indica quantes persones està previst que abandonin l'edat activa els propers anys per cada 100 persones que entraran al mercat laboral. En aquest cas veiem com El Masnou té un índex similar a la província de Barcelona, i per sota del conjunt de la comarca.

Pel que fa a la **taxa d'estrangeria global**, un 9,98% de la població té la nacionalitat estrangera, mentre que a la comarca del Maresme representa el 11,75% i al conjunt de la província de Barcelona un 14,19%.

Taula 1: Taula-resum de dades sociodemogràfiques

Indicadors d'estructura d'edats	Edat mitjana	Població menor de 16 anys	Índex d'envelliment	Índex de sobrenvelliment	Índex de potencialitat	Índex de recanvi de població activa	Taxa d'estrangeria global
Província de Barcelona	42,8	16,13%	117,05	16,68	69,3	113,12	14,19%
Comarca El Maresme	42,7	16,94%	108,54	15,85	60,76	127,54	11,75%
El Masnou	43,7	15,60%	124,29	16,96	59,59	113,09	9,98%

Font: Programa Hermes (2019)

b. Distribució territorial

Per tal d'analitzar la **distribució territorial** d'algunes dades sociodemogràfiques hem utilitzat la zonificació per districtes, barris i seccions censals següent⁵:

Taula 2: Zonificació per districtes, barris i seccions censals

DISTRICTE	BARRI	SECCIÓ CENSAL
1	Barris de Bellresguard-Can Teixidó	1-1
	11 setembre-Estació Masno	1-2, 1-4
	Masnou-Centre	1-3, 1-5, 1-9
	Masnou Alt- Pau Casals	1-6, 1-7, 1-8
	Mercat-Vallmora	1-10
2	Vila Jardí-Santa Madrona	2-1, 2-2
	Ocata	2-3, 2-4

Font: Ajuntament del Masnou

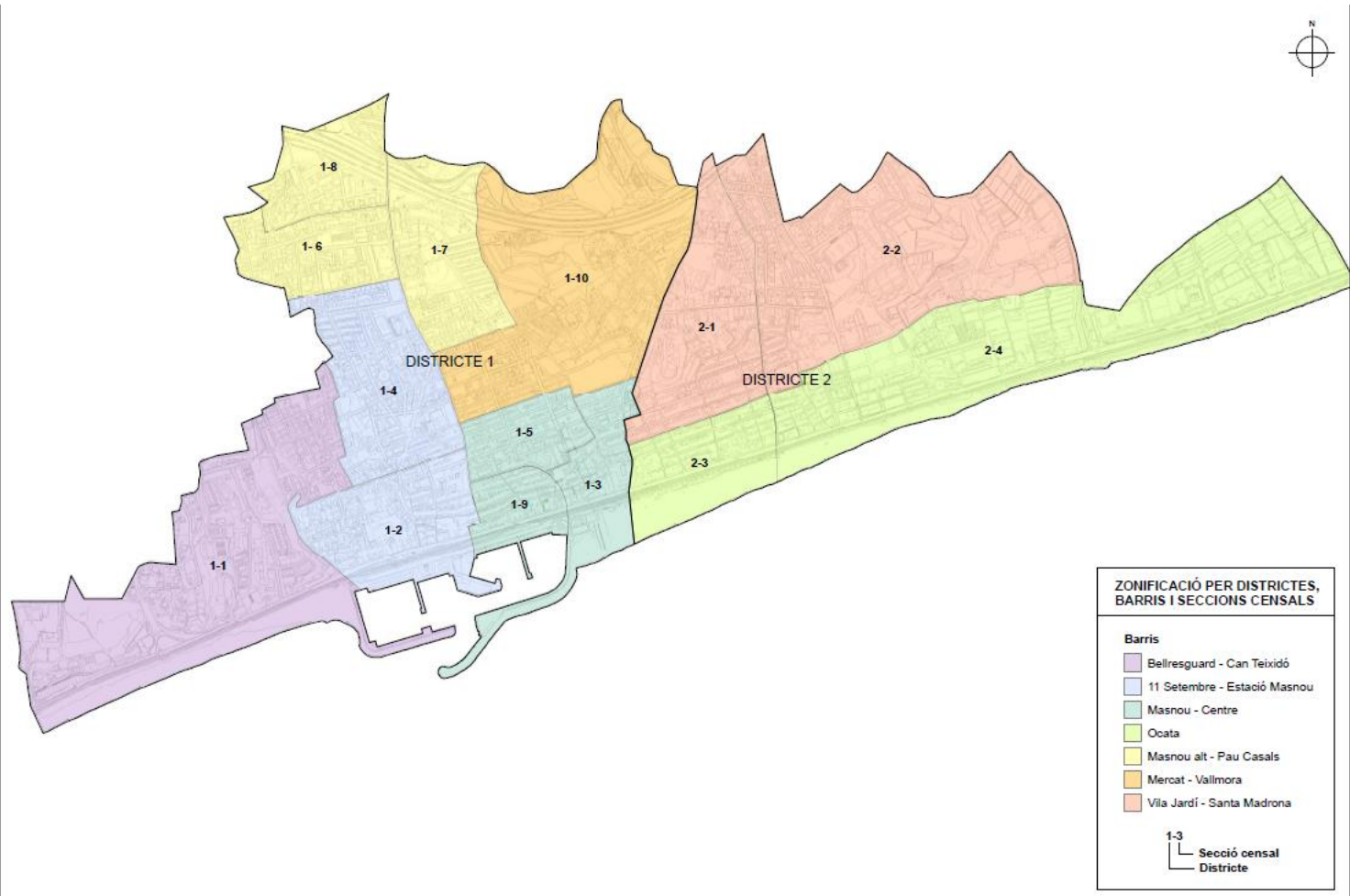
La població es distribueix territorialment de la següent manera:

Taula 3: Distribució territorial de la població del Masnou

Secció censal	Barri	Total persones	Distribució de la població
1-01	Bellresguard-Can Teixidor	1.831	8%
1-02	11 Setembre-Estació Masnou	2.171	9%
1-04	11 Setembre-Estació Masnou	1.876	8%
Total	11 Setembre-Estació Masnou	4.047	17%
1-03	Masnou-Centre	1.237	5%
1-05	Masnou-Centre	1.974	8%
1-09	Masnou-Centre	886	4%
Total	Masnou-Centre	4.097	17%
1-06	Masnou Alt-Pau Casals	1.887	8%
1-07	Masnou Alt-Pau Casals	1.511	6%
1-08	Masnou Alt-Pau Casals	1.338	6%
Total	Masnou Alt-Pau Casals	4.736	20%
1-10	Mercat-Vallmora	2.127	9%
2-01	Vila Jardí-Santa Madrona	1.866	8%
2-02	Vila Jardí-Santa Madrona	1.328	6%
Total	Vila Jardí-Santa Madrona	3.194	14%
2-03	Ocata	1.694	7%
2-04	Ocata	2.238	9%
Total	Ocata	3.932	16%
TOTAL		23.964	100%

Font: Padró de l'Ajuntament del Masnou (2020)

⁵ Les dades de l'apartat de distribució territorial provenen del padró del propi Ajuntament (25/6/20)

Bàsicament analitzarem la distribució territorial del nombre de persones majors de 75 anys i de la població estrangera. En altres àmbits d'exclusió veurem també algunes dades detallades per barris.

Les **persones majors de 75 anys** són un 9,3% de la població del Masnou. Els barris on majoritàriament resideixen són el Masnou-centre (23,7% de la població major de 75 anys), Masnou Alt-Pau casals (19,1%) i Ocata (16,4%).

Als barris del Masnou-Centre són els més envellits, doncs gairebé el 13% de la població és major de 75 anys.

Taula 4: Població major de 75 anys

Secció censal	Barri	Nombre de persones majors de 75 anys	Persones majors de 75 anys sobre el total de la població	Distribució de persones majors de 75 anys del Masnou
1-01	Bellresguard-Can Teixidor	142	7,8%	6,4%
1-02	11 Setembre-Estació Masnou	207	9,5%	9,3%
1-04	11 Setembre-Estació Masnou	141	7,5%	6,3%
	11 Setembre-Estació Masnou	348	8,6%	15,6%
1-03	Masnou-Centre	132	10,7%	5,9%
1-05	Masnou-Centre	289	14,6%	12,9%
1-09	Masnou-Centre	108	12,2%	4,8%
	Masnou-Centre	529	12,9%	23,7%
1-06	Masnou Alt-Pau Casals	144	7,6%	6,5%
1-07	Masnou Alt-Pau Casals	147	9,7%	6,6%
1-08	Masnou Alt-Pau Casals	135	10,1%	6,0%
	Masnou Alt-Pau Casals	426	9,0%	19,1%
1-10	Mercat-Vallmora	162	7,6%	7,3%
2-01	Vila Jardí-Santa Madrona	191	10,2%	8,6%
2-02	Vila Jardí-Santa Madrona	69	5,2%	3,1%
	Vila Jardí-Santa Madrona	260	8,1%	11,6%
2-03	Ocata	168	9,9%	7,5%
2-04	Ocata	197	8,8%	8,8%
	Ocata	365	9,3%	16,4%
TOTAL		2.232	9,3%	100,0%

Font: Padró de l'Ajuntament del Masnou (2020)

Pel que fa a la distribució de la població estrangera, el percentatge més alt de població estrangera resideix a Ocata (el 21,7% de la població estrangera del municipi), i a Masnou-Centre (el 18,6%).

Destaca la secció 2-03 a Ocata, on un 24,5% de la població té la nacionalitat estrangera, i la secció 1-09 de Masnou-Centre, on és gairebé un 20% de la població resident.

Per contra, els barris amb un percentatge més baix de població estrangera sobre el total de població es troben al Masnou Alt, secció 1-08 (7,8%) i secció 1-07 (9%).

Taula 5: Distribució territorial de la població estrangera

Secció censal	Barri	Nombre de persones nascudes a l'estranger	Persones nascudes a l'estranger sobre el total de la població	Distribució de les persones nascudes a l'estranger del Masnou	Principals nacionalitats
1-01	Bellresguard-Can Teixidor	241	13,2%	6,9%	REGNE UNIT, ITÀLIA, ARGENTINA, MARROC, RÚSSIA, ALEMANYA
1-02	11 Setembre-Estació Masnou	362	16,7%	10,3%	ITÀLIA, MARROC, XINA, REGNE UNIT, FRANÇA, URUGUAI
1-04	11 Setembre-Estació Masnou	200	10,7%	5,7%	ITÀLIA, FRANÇA, PAÏSOS BAIXOS, ROMANIA, ARGENTINA, MARROC
Total	11 Setembre-Estació Masnou	562	13,9%	16,0%	
1-03	Masnou-Centre	207	16,7%	5,9%	MARROC, ITÀLIA, XINA, ARGENTINA, REGNE UNIT, FRANÇA
1-05	Masnou-Centre	276	14,0%	7,9%	ITÀLIA, FRANÇA, ARGENTINA, MARROC, UCRANIA, ROMANIA
1-09	Masnou-Centre	169	19,1%	4,8%	ITÀLIA, MARROC, ARGENTINA, XINA, FRANÇA, BULGARIA
Total	Masnou-Centre	652	15,9%	18,6%	
1-06	Masnou Alt-Pau Casals	259	13,7%	7,4%	MARROC, FRANÇA, ARGENTINA, ITÀLIA, INDIA, EQUADOR
1-07	Masnou Alt-Pau Casals	137	9,1%	3,9%	MARROC, VENEÇUELA, EQUADOR, ITÀLIA, ARGENTINA, ALEMANYA
1-08	Masnou Alt-Pau Casals	105	7,8%	3,0%	MARROC, ARGENTINA, ROMANIA, ITÀLIA, COLÒMBIA, MÈXIC
Total	Masnou Alt-Pau Casals	501	10,6%	14,3%	
1-10	Mercat-Vallmora	310	14,6%	8,8%	MARROC, RÚSSIA, FRANÇA, ITÀLIA, VENEÇUELA, ALEMANYA
2-01	Vila Jardí-Santa Madrona	306	16,4%	8,7%	MARROC, ITÀLIA, REGNE UNIT, FRANÇA, ALEMANYA, PAQUISTÀ
2-02	Vila Jardí-Santa Madrona	178	13,4%	5,1%	MARROC, ITÀLIA, PERÚ, PAQUISTÀ, RÚSSIA, REGNE UNIT
Total	Vila Jardí-Santa Madrona	484	15,2%	13,8%	
2-03	Ocata	415	24,5%	11,8%	MARROC, ITÀLIA, FRANÇA, ÍNDIA, ARGENTINA, XINA
2-04	Ocata	347	15,5%	9,9%	MARROC, XINA, ITÀLIA, ALEMANYA, SENEGAL, REGNE UNIT
Total	Ocata	762	19,4%	21,7%	
TOTAL		3.512	14,7%	100,0%	

Font: Padró de l'Ajuntament del Masnou (2020)

c. Àmbit econòmic

Com hem vist en la definició del concepte d'exclusió social, els aspectes econòmics no són els únics factors generadors d'exclusió, si bé són centrals per la seva capacitat de desencadenar situacions de desavantatge acumulatiu en altres àmbits. La **manca d'ingressos econòmics suficients** impedeix fer front a un lloguer, als subministraments bàsics, a una alimentació adequada, així com l'accés a béns culturals, educatius o formatius que poden esdevenir també claus en l'establiment de xarxes relacionals.

Els principals factors d'exclusió en aquest àmbit serien la pobresa econòmica, les dificultats financeres, la impossibilitat d'accedir a crèdit, la dependència econòmica de familiars o de prestacions socials i la manca d'accés als sistemes de protecció de renda.

La **renda bruta familiar disponible (RBF)** és la macromagnitud que mesura els ingressos de què disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no solament depèn dels ingressos de les famílies directament vinculades a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també és influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies, és a dir, és la diferència entre el conjunt dels seus recursos i usos. El caràcter que té és el de renda bruta, atès que no es dedueix cap consum del capital fix.

La RBF del Masnou va ser l'any 2019 de **20.204 euros per habitant**. Si comparem amb els territoris de referència, es tracta d'una renda superior en 2.100 euros a la de la Comarca del Maresme i en poc més de 1.000 euros de la província de Barcelona.

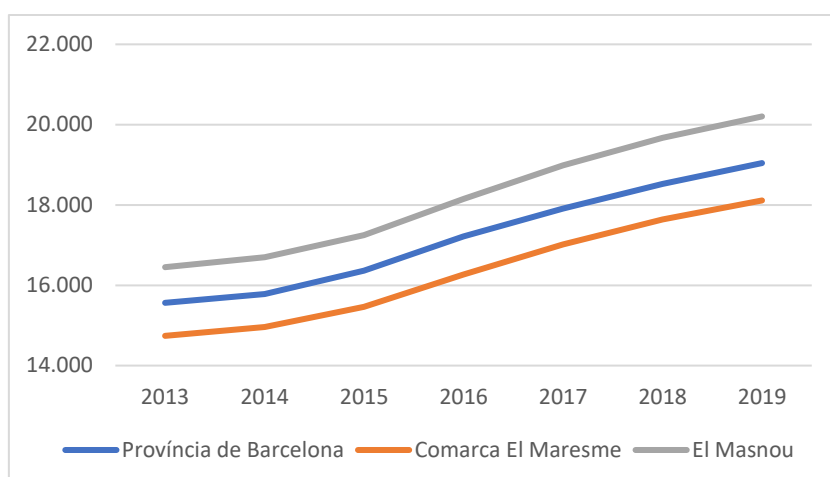
Taula 6: Renda bruta familiar disponible/habitant

Renda bruta familiar disponible/Habitant	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Variació 2013-2019
Província de Barcelona	15.563	15.783	16.366	17.216	17.909	18.526	19.043	25,09%
Comarca El Maresme	14.741	14.963	15.463	16.272	17.021	17.637	18.112	27,15%
El Masnou	16.451	16.698	17.251	18.151	18.987	19.672	20.204	27,82%

Font: Programa Hermes (2019)

Si ens fixem en l'evolució dels darrers 6 anys, la variació és lleugerament superior també a la de la província i la comarca, pel que veiem com El Masnou va agafant distància progressivament.

Gràfic 3: Evolució de la renda familiar disponible/habitant

Font: Programa Hermes

Pel que fa al grau de cobertura de les **prestacions per desocupació**, el mes de gener de 2020 un 69,25% de les persones desocupades del Masnou disposen d'algun tipus de prestació. Majoritàriament es tracta d'una pensió contributiva o atur (43,33%), el subsidi d'atur (22,73%) i en menor mesura d'una Renda activa d'inserció (3,19%).

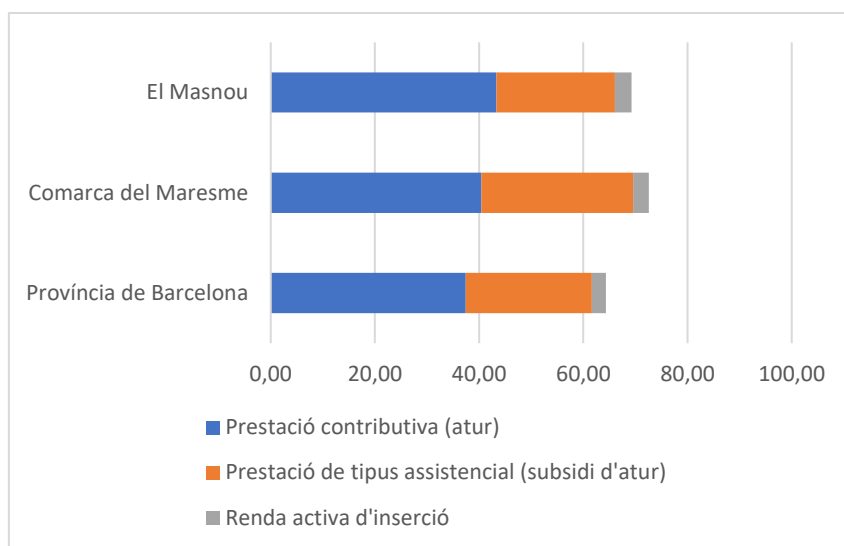
El Masnou té un major grau de cobertura que la província de Barcelona (64,36%) i menor que el de la comarca del Maresme (un 72,55%), si bé té un major percentatge de prestacions contributives (43,33%) que es deriven de contractes laborals i suposen una major protecció social.

Taula 7: Prestacions per desocupació sobre el total de persones desocupades

PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ SOBRE EL TOTAL DE PERSONES DESOCUPADES	Província de Barcelona		Comarca del Maresme		El Masnou	
	Nombre de prestacions	Prestacions sobre el total de persones desocupades	Nombre de prestacions	Prestacions sobre el total de persones desocupades	Nombre de prestacions	Prestacions sobre el total de persones desocupades
Prestació contributiva (atur)	106.737	37,41%	10.052	40,45%	448	43,33%
Prestació de tipus assistencial (subsidi d'atur)	69.040	24,20%	7.230	29,09%	235	22,73%
Renda activa d'inserció	7.844	2,75%	746	3,00%	33	3,19%
Total persones beneficiàries	183.622	64,36%	18.028	72,55%	716	69,25%
Total persones aturades	285.305	100,00%	24.850	100,00%	1.034	100,00%

Font: Programa Hermes (Gener 2020)

Gràfic 4: Cobertura de les prestacions de desocupació per tipologia

Font: Programa Hermes (gener 2020)

El mes de maig de 2020 les xifres fan un tomb degut a la pandèmia del **Covid-19**, el decret de l'estat d'alarma al país segons Real Decret 463/2020, de 14 de març, i l'establiment de mesures protectores pel Real Decret-Llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social del Covid-19.

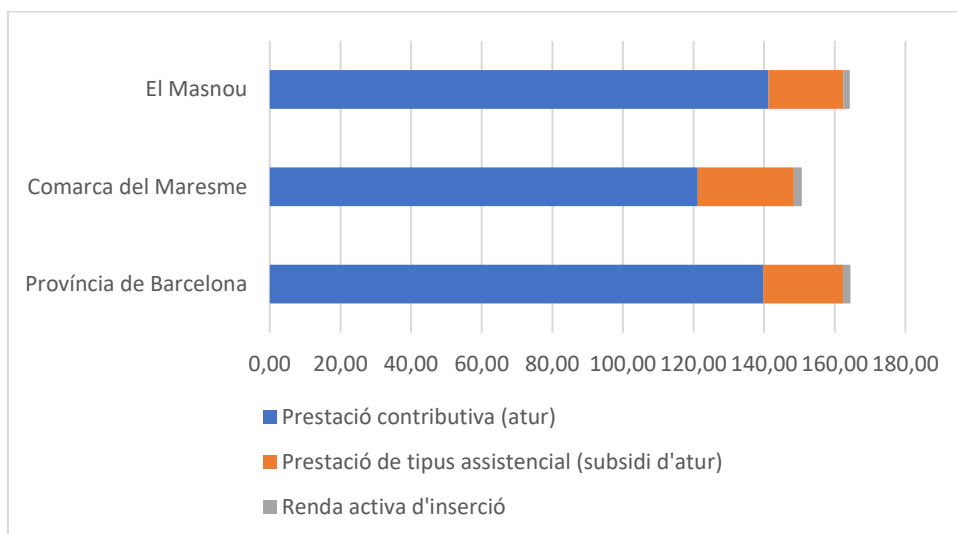
Com podem veure, de forma extraordinària el mes de maig hi ha més prestacions per desocupació que persones desocupades, per causa dels Expedients de Regulació Temporal d'Ocupació, que no comptabilitzen com a persones desocupades. El percentatge de persones beneficiàries és elevat (164,29%) respecte a la comarca (150,64%) donant-se novament un **percentatge molt elevat de prestacions contributives per atur** (141,19%).

Taula 8: Prestacions per desocupació sobre el total de persones desocupades

PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ SOBRE EL TOTAL DE PERSONES DESOCUPADES	Província de Barcelona		Comarca del Maresme		El Masnou	
	Nombre	Prestacions sobre el total de persones desocupades	Nombre	Prestacions sobre el total de persones desocupades	Nombre	Prestacions sobre el total de persones desocupades
Prestació contributiva (atur)	496.157	139,75%	36.175	121,20%	1.779	141,19%
Prestació de tipus assistencial (subsidi d'atur)	80.318	22,62%	8.104	27,15%	268	21,27%
Renda activa d'inserció	7.151	2,01%	684	2,29%	23	1,83%
Total persones beneficiàries	583.626	164,39%	44.963	150,64%	2.070	164,29%
Total persones aturades	355.021	100,00%	29.848	100,00%	1.260	100,00%

Font: Programa Hermes (Maig 2020)

Gràfic 5: Cobertura de les prestacions de desocupació per tipologia

Font: Programa Hermes (maig 2020)

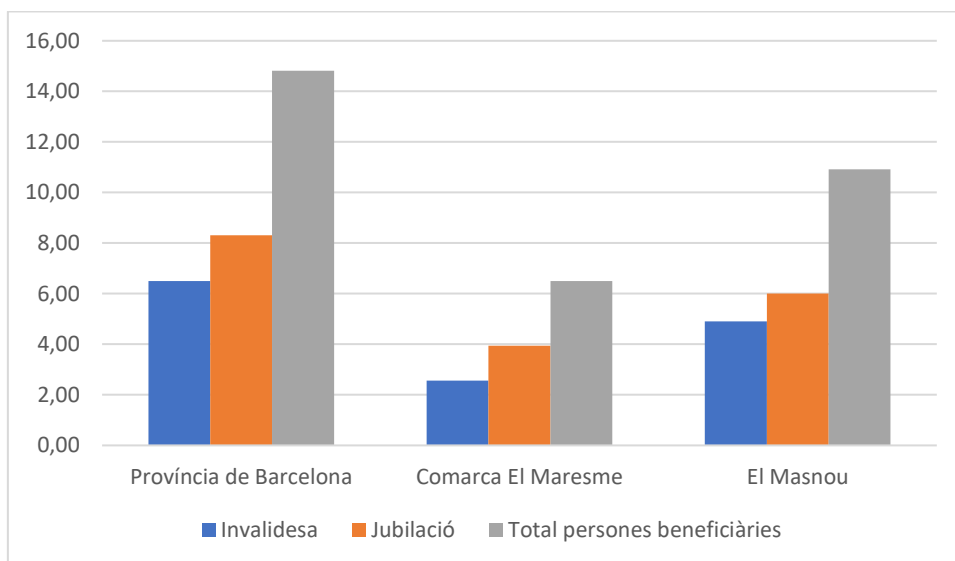
Pel que fa a les **pensions no contributives**, a partir de dades de 2018, el grau de cobertura respecte el conjunt de les persones aturades al Masnou és del 10,91%, per sota de la província (14,81%) però per sobre de la comarca del Maresme, que té tan sols un 6,5% de persones aturades amb aquest tipus de pensions.

Taula 9: Pensions no contributives sobre el total de persones aturades

Pensions no contributives	Província de Barcelona		Comarca El Maresme		El Masnou	
	Nombre	Pensions sobre el total de persones aturades	Nombre	Pensions sobre el total de persones aturades	Nombre	Pensions sobre el total de persones aturades
Invalidesa	18.760	6,50%	642	2,56%	49	4,90%
Jubilació	23.968	8,31%	988	3,94%	60	6,01%
Total persones beneficiàries	42.728	14,81%	1.630	6,50%	109	10,91%

Font: Programa Hermes (2018)

Gràfic 6: Pensions no contributives sobre el total de persones ocupades segons tipologia

Font: Programa Hermes (2018)

Pel que fa a la **Renda Garantida Ciutadana**, l'any 2019 hi havia 75 persones perceptores al Masnou i 135 persones beneficiàries. La mitjana de prestació mensual va ser de 529 euros, 100 euros menys que la mitjana de prestació de la comarca, i 120 euros menys que la mitjana de la província.

Taula 10: Persones perceptores de la Renda Garantida de Ciutadania

Persones perceptores Renda Garantida	Nombre mitjà de prestacions	Mitjana de persones beneficiàries	Prestació mitjana de desembre (en euros)	Persones beneficiàries sobre el total de població
Província de Barcelona	21.237	51.011	650	0,90
Comarca El Maresme	2.055	4.650	633	1,03
El Masnou	75	135	529	0,57

Font: Idescat (2019)

d. Àmbit laboral

Al costat dels factors econòmics, els aspectes relacionats amb l'**àmbit laboral** són claus per al desenvolupament de les persones i per la seva inclusió social.

Les darreres dècades el mercat laboral ha experimentat una conjunt de transformacions (desregularització, deslocalització, modernització, tecnològització...) que ha comportat una **força precarietat en les formes de treball**, cada vegada més temporals i fràgils.

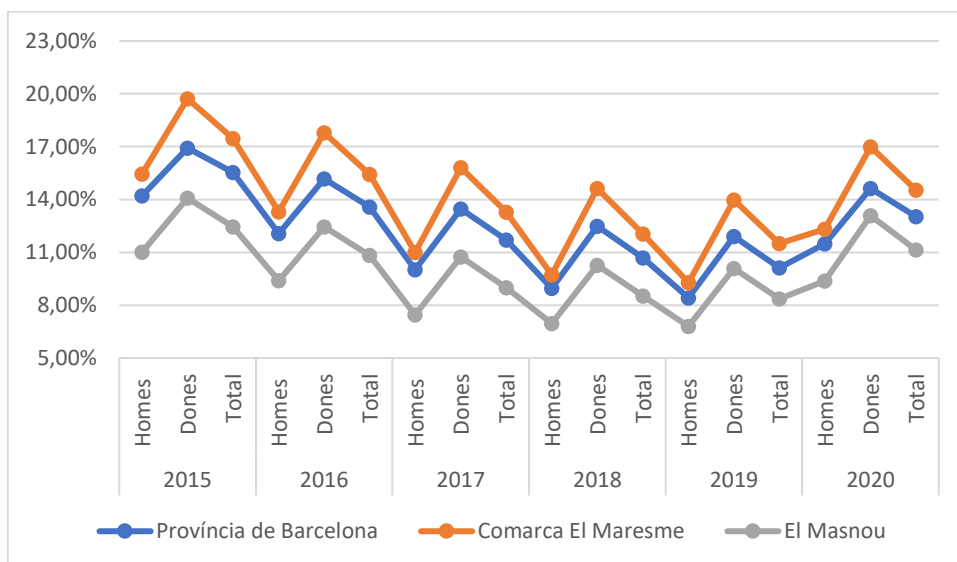
En la nostra societat, la ocupació està molt vinculada a la pròpia identitat i prestigi social, i és un element clau de potenciació de les relacions socials. La dificultat en l'accés o la precarietat tenen doncs un impacte més enllà de l'econòmic, en la pròpia imatge personal i social.

La crisi sanitària del Covid-19 ha agreujat aquesta fragilitat, elevant les xifres d'atur gairebé les dades de 2015, quan veníem de la crisi econòmica i laboral del 2008.

El mes de juny de 2020 hi havia **1.257 persones demandants d'ocupació** al Masnou, **un 55,85% de les quals eren dones**.

La **taxa d'atur registrat** mesura la relació entre la població desocupada registrada mensualment a les oficines d'ocupació (SOC) i la població activa local estimada trimestral. Observant l'evolució des de l'any 2015-2020 veiem com El Masnou manté una menor taxa d'atur que la província de Barcelona i especialment el Maresme, i podem observar com l'any 2020 canvia la tendència a la baixa dels darrers anys per un fort augment de la població desocupada (11,14% de la població activa), especialment significatiu en el cas de les dones (13,09% de les dones actives).

Gràfic 7: Evolució de la taxa d'atur registrat (maig 2015-2020)

Font: Programa Hermes

Taula 11: Evolució de la taxa d'atur registrat per sexe. Maig 2015-2020

Taxa d'atur registrat	2015			2016			2017			2018			2019			2020		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Província de Barcelona	14,21%	16,92%	15,53%	12,06%	15,17%	13,58%	10,01%	13,47%	11,70%	8,95%	12,48%	10,68%	8,42%	11,91%	10,12%	11,49%	14,62%	13,02%
Comarca El Maresme	15,44%	19,72%	17,46%	13,30%	17,79%	15,43%	11,00%	15,81%	13,28%	9,73%	14,62%	12,05%	9,28%	13,98%	11,51%	12,32%	16,99%	14,54%
El Masnou	11,02%	14,08%	12,45%	9,40%	12,44%	10,83%	7,45%	10,73%	8,99%	6,96%	10,27%	8,53%	6,80%	10,09%	8,36%	9,38%	13,09%	11,14%

Font: Programa Hermes

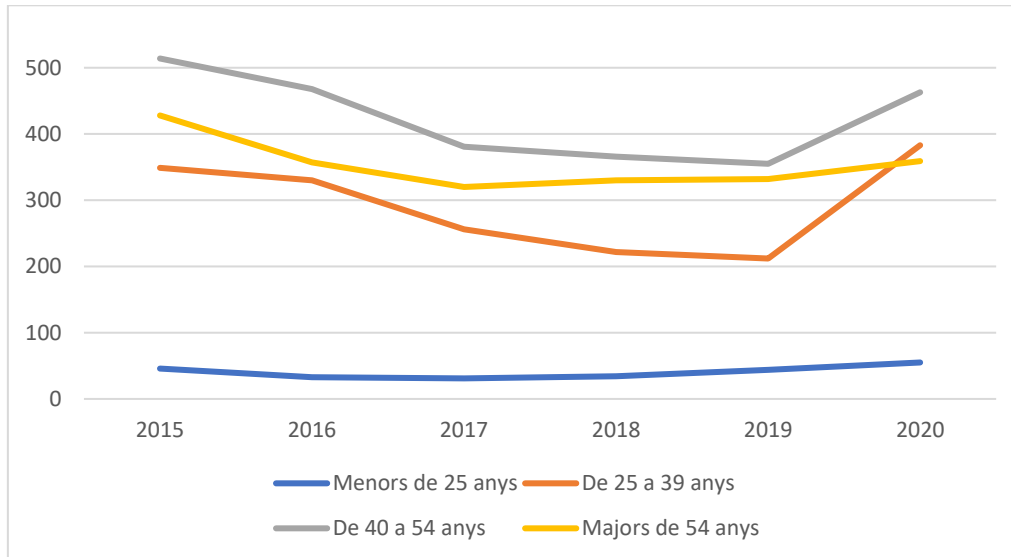
Taula 12: Evolució de la taxa d'atur registrat per edat i sexe. Maig 2015-2020

Edat persones aturades registrades al SOC per edat	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Homes 2020	Distribució de l'atur per edat HOMES	Dones 2020	Distribució de l'atur per edat DONES	Variació 2015-2020
Menors de 25 anys	46	33	31	34	44	55	34	6,1%	21	3,0%	20%
De 25 a 39 anys	349	330	256	222	212	383	168	30,2%	215	30,6%	10%
De 40 a 54 anys	514	468	381	366	355	463	205	36,8%	258	36,7%	-10%
Majors de 54 anys	428	357	320	330	332	359	150	26,9%	209	29,7%	-16%
TOTAL	1.337	1.188	988	952	943	1.260	557	100%	703	100,0%	-6%

Font: Programa Hermes

Si observem la **taxa d'atur per edats**, veiem com en la població major de 40 anys la taxa d'atur s'ha incrementat sense superar les dades de 2015, i en canvi, en els menors de 39 anys l'augment ha superat les dades de 2015.

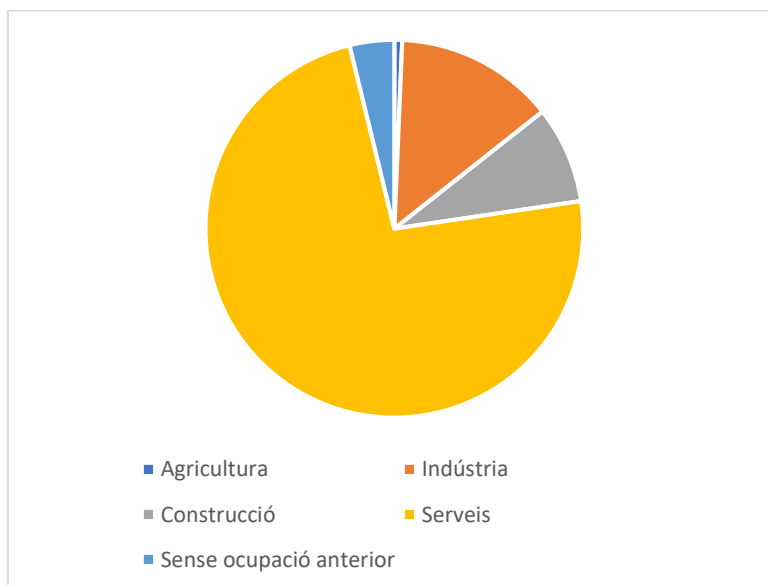
Gràfic 8: Evolució de la taxa d'atur registrat per edats. Maig 2015-2020

Font: Programa Hermes

Pel que fa a la **taxa d'atur registrat per sector**, el sector serveis és qui té un major nombre de persones desocupades i qui per tant ha experimentat un impacte més elevat, arribant a les 1.007 persones desocupades i superant inclús els valors de 2015.

Gràfic 9: Persones aturades registrades al SOC per sector.

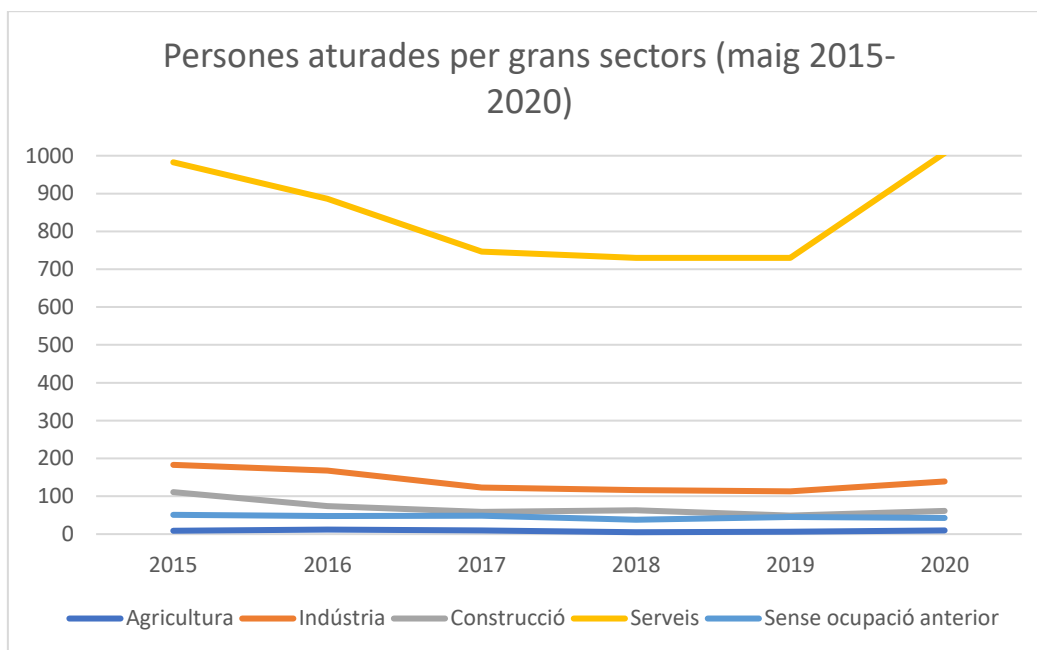
Font: Programa Hermes (maig 2020)

Taula 13: Evolució de les persones registrades al SOC per sector. Maig 2015-2020

Persones aturades registrades al SOC per sector	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Variació 2015-2020
Agricultura	9	12	10	5	6	10	11%
Indústria	183	168	123	116	113	139	-24%
Construcció	111	74	59	63	49	61	-45%
Serveis	983	886	747	730	730	1.007	2%
Sense ocupació anterior	51	48	49	38	45	43	-16%
TOTAL	1.337	1.188	988	952	943	1.260	-6%

Font: Programa Hermes

Gràfic 10: Evolució de les persones aturades registrades al SOC per sectors. Maig 2015-2020

Font: Programa Hermes

e. Àmbit formatiu

No s'han pogut obtenir dades d'aquest àmbit. S'han sol·licitat al Departament d'Educació de la Generalitat però no s'han facilitat a la data de tancament d'aquest informe.

f. Àmbit social i sanitari

L'àmbit de la salut i de la cura és un altre dels àmbits d'inclusió fonamentals, en el qual pot ser més acusat el seu caràcter acumulatiu. Les persones que experimenten dificultats o situacions de desavantatge a nivell físic, mental o social poden veure ressentida la seva salut i desencadenar una major acumulació de situacions de vulnerabilitat o risc d'exclusió. D'altra banda, el no disposar de plena autonomia per a tenir cura de sí mateixes, o bé haver de fer-se càrrec de persones en situació de dependència pot ser també un factor desencadenant d'exclusió social.

Alguns dels factors que poden descriure situacions de vulnerabilitat social en aquest àmbit són doncs les situacions de dependència i falta d'autonomia personal, les discapacitats, la manca de xarxes familiars i de suport, el maltractament físic, social o psicològic, les drogodependències o altres addiccions, les malalties greus, cròniques o degeneratives o les malalties mentals entre altres.

L'any 2018 al Maresme vivien 26.142 persones amb un **reconeixement de discapacitat**, de les quals 1.392 al Masnou. Això representa un 6% de la població.

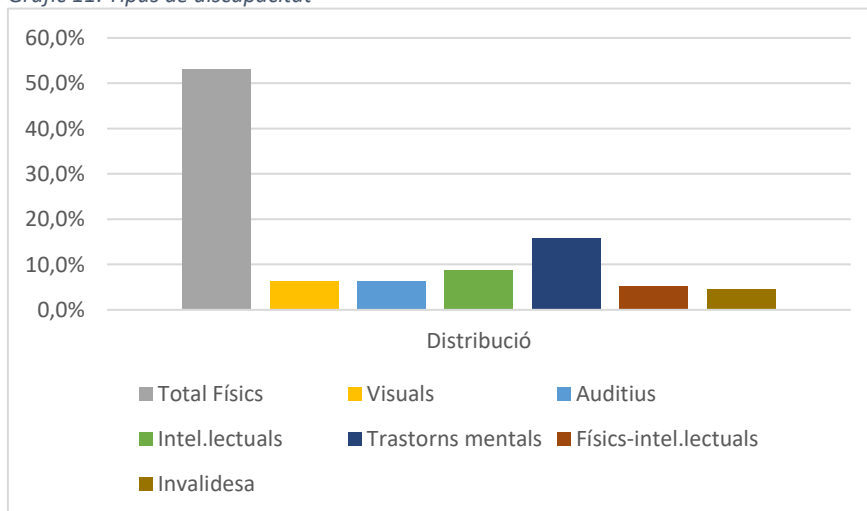
Taula 14: Persones amb discapacitat i dependència

Persones amb discapacitat	Nombre de persones amb discapacitat	Persones discapacitades respecte el conjunt de la població	Nombre de persones amb dependència	% persones amb dependència respecte el conjunt de la població
Província Barcelona	439.199	8%	128.992	2%
Comarca	26.142	6%	9.800	2%
Municipi	1.392	6%	328	1%

Font: Dades de persones amb discapacitats (Memòria Departament Benestar Social 2018). Dades de persones amb dependència (Departament de Benestar Social març 2020 pel nivell provincial i comarcal; Serveis Socials del Masnou pel nivell municipal, 2019).

La major part de les persones amb discapacitat del Masnou tenen una **discapacitat física**. Es tracta de 739 persones que suposen el 53,1% del col·lectiu. En segon lloc trobem 220 persones amb un trastorn mental, que suposen el 15,8% del col·lectiu.

Gràfic 11: Tipus de discapacitat

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Família (2018)

Pel que fa a les situacions de dependència, l'any 2019 hi havia 328 persones amb reconeixement de **la Llei de Dependència**, segons dades de Serveis Socials municipals.

Un dels serveis principals dels serveis socials municipals i de l'atenció a situacions de dependència és el **Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)**, un conjunt organitzat de recursos i accions adreçades a les persones que, per raó d'edat, dependència o discapacitat tenen limitada l'autonomia per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària o requereixen atenció permanent i a distància. S'adreça a tota les franges d'edat, i es diferencia entre el SAD Social i el SAD Dependència (per a persones amb reconeixement de la LAPAD).

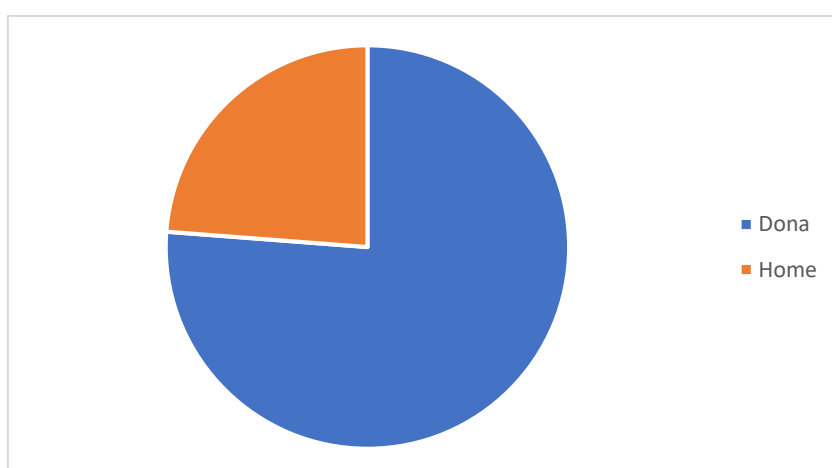
Segons les dades d'atenció dels Serveis Socials municipals, el Servei d'Atenció Domiciliària va atendre **202 persones** l'any 2019, de les quals el 66% eren dones.

La mitjana de llista d'espera per accedir al servei durant l'any 2019 va ser de 15 dies. Aquesta xifra, no obstant, s'ha reduït en el moment de la pandèmia i, a data juliol 2020, els SAD Socials s'estan activant de forma **immediata**.

El **Servei de Teleassistència** és un altre servei orientat a les situacions de dependència que ens pot ajudar a dimensionar aquesta realitat sovint invisibilitzada fora dels àmbits privats. Consisteix en la instal·lació d'un aparell molt senzill a l'habitatge de la persona usuària, i un braçalet o penjoll que pot portar posat, connectat mitjançant la línia telefònica a una central receptora, amb la qual es pot comunicar en cas d'urgència simplement prement un botó. Aquest servei atén les consultes de les persones usuàries i activa, si cal, el recurs més adient a la situació manifestada.

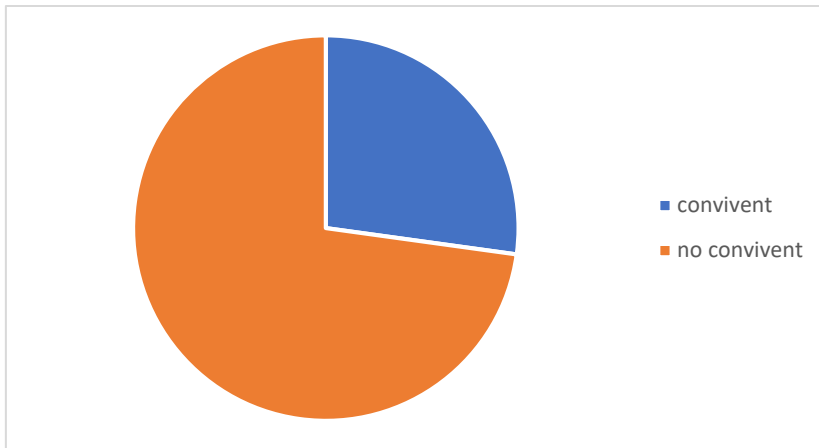
Les persones beneficiàries d'aquest servei actualment són 618 (setembre 2020). El perfil preferent de les persones ateses és una dona, que viu sola, major de 80 anys:

Gràfic 12: Gènere de les persones beneficiàries del Teleassistència

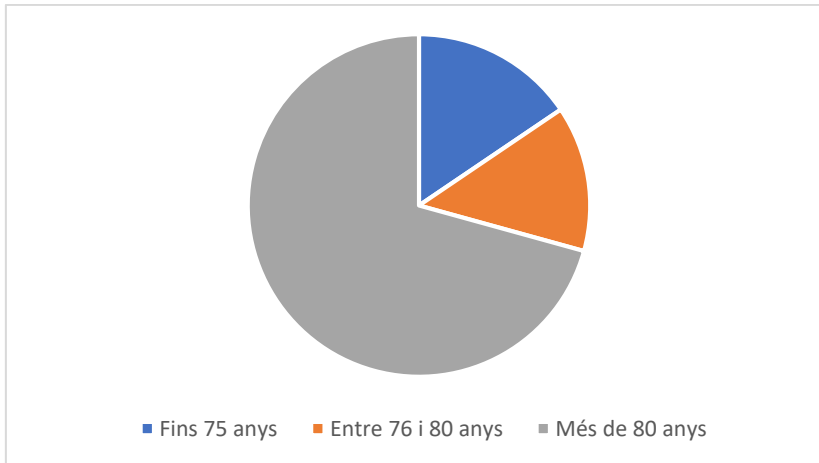
Font: Serveis Socials (setembre 2020)

Gràfic 13: Persones beneficiàries del Teleassistència que conviuen o viuen soles

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

Gràfic 14: Edat de les persones beneficiàries del Teleassistència

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

g. Àmbit residencial

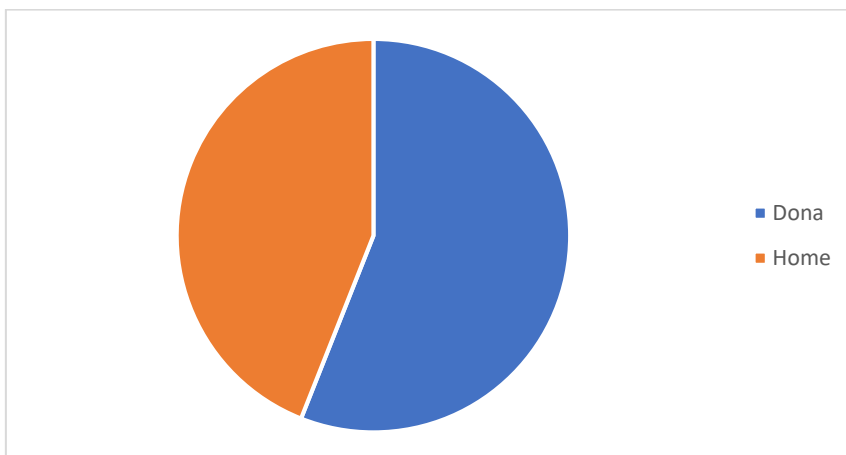
La **dificultat en l'accés a l'habitatge** està esdevenint un aspecte clau dels processos d'exclusió de les persones. L'escassetat d'habitatge de protecció oficial i el creixement dels preus molt per sobre del poder adquisitiu de les persones ha deixat a moltes persones sense accés a l'habitatge o a un habitatge en condicions dignes.

L'**Índex d'Esforç econòmic de lloguer** creat per la Diputació de Barcelona⁶, posa en relació la mitjana del preu anual de lloguer amb la renda bruta familiar. En el cas del Masnou es tractaria del 42,10%, el que suposa una variació del 4,32% respecte l'any anterior.

L'any 2019 Serveis Socials va atendre 116 **problemàtiques relacionades amb l'habitatge**, com la manca d'habitatge o de serveis, l'habitatge deficient, amuntegaments, barraquisme o desnonaments.

Pel que fa a les **sol·licituds d'habitatge de protecció oficial de persones majors de 65 anys**, actualment consten 100 persones sol·licitants, el perfil majoritari és dona, que viu sola, menor de 75 anys:

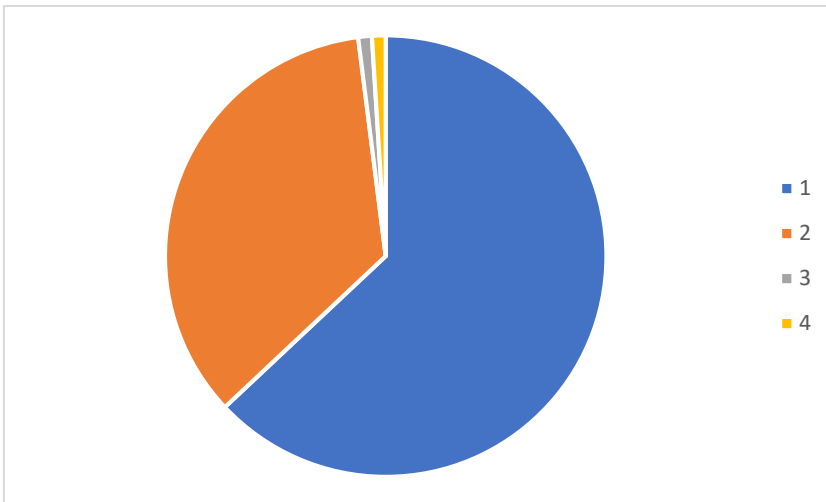
Gràfic 15: Gènere de les persones sol·licitants

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

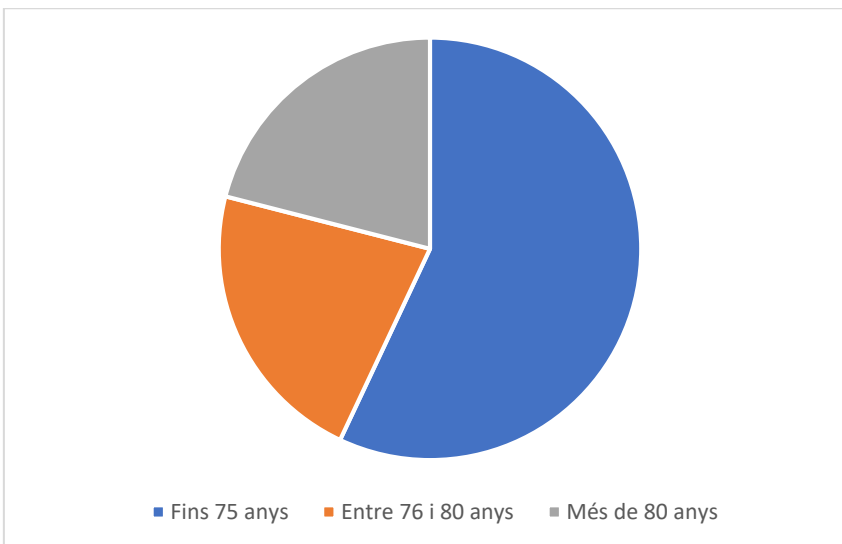
⁶ Observatori Local d'Habitatge de la Diputació de Barcelona. <https://www.diba.cat/observatori-local-habitatge/dades>

Gràfic 16: Nombre de membres convivents

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

Gràfic 17: Edat de les persones sol·licitants

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

h. Àmbit relacional

Aquest àmbit fa referència a la importància de les xarxes familiars i socials en la inclusió social. El **capital social de les persones** ve donat per la capacitat d'establir xarxes socials àmplies i diverses, dotades d'informació i recursos, amb vincles afectius i mecanismes de reciprocitat. Aquestes xarxes esdevenen factors de protecció de l'exclusió social quan funcionen, aportant suport emocional i moral, informació i recursos.

Al mateix temps, la manca, fragilitat o disfuncionalitat d'aquestes xarxes poden ser desencadenants o acumulatives amb altres factors d'exclusió. Alguns factors de vulnerabilitat en aquest àmbit són les situacions de soledat no desitjada, la violència de gènere o familiar, disposar d'una xarxa feble o sense recursos, les ruptures, l'abandonament o desatenció familiars, les migracions, el rebuig social o estigmatització, o el fet de viure en entorns estigmatitzats.

Les **llars monoparentals** representen el 6,5% de les llars del Masnou. S'han comptabilitzat aquelles llars amb un sol progenitor amb fills menors de 26 anys.

Gairebé la meitat es reparteixen entre els barris de Masnou-Centre (21,32% del total de llars monoparentals del municipi) i Masnou-Alt (20,68%).

Destaquen les seccions 1-09 i 1-05 de Masnou-Centre, on gairebé el 9% de les llars són monoparentals, o bé la secció 1-08 de Masnou Alt, on un 7,21% de les llars estan a càrrec d'un sol progenitor.

Taula 15: Distribució territorial de les famílies monoparentals del Masnou

Secció censal	Barri	Llars monoparentals	Total llars	Llars monoparentals sobre el total de llars	Distribució de les llars monoparentals del Masnou
1-01	Bellresguard-Can Teixidor	42	690	6,09%	6,79%
1-02	11 Setembre-Estació Masnou	56	857	6,53%	9,05%
1-04	11 Setembre-Estació Masnou	32	709	4,51%	5,17%
	11 Setembre-Estació Masnou	88	1566	5,62%	14,22%
1-03	Masnou-Centre	29	534	5,43%	4,68%
1-05	Masnou-Centre	67	766	8,75%	10,82%
1-09	Masnou-Centre	36	411	8,76%	5,82%
	Masnou-Centre	132	1711	7,71%	21,32%
1-06	Masnou Alt-Pau Casals	51	740	6,89%	8,24%
1-07	Masnou Alt-Pau Casals	38	571	6,65%	6,14%
1-08	Masnou Alt-Pau Casals	39	541	7,21%	6,30%
	Masnou Alt-Pau Casals	128	1852	6,91%	20,68%
1-10	Mercat-Vallmora	57	862	6,61%	9,21%
2-01	Vila Jardí-Santa Madrona	40	702	5,70%	6,46%
2-02	Vila Jardí-Santa Madrona	33	528	6,25%	5,33%
	Vila Jardí-Santa Madrona	73	1230	5,93%	11,79%
2-03	Ocata	40	701	5,71%	6,46%
2-04	Ocata	59	918	6,43%	9,53%
	Ocata	99	1619	6,11%	15,99%
TOTAL		619	9.530	6,50%	100,00%

Font: Padró de l'Ajuntament del Masnou (2020)

En l'àmbit relacional és important també la situació de **soledat no volguda**, especialment en les persones grans.

Podem dir que l'envelliment i la soledat al Masnou té nom de dona. Al Masnou hi ha 1.072 persones majors de 65 anys que viuen soles, de les quals el 75% són dones.

Les dones viuen soles en un 28,9% dels casos, mentre que els homes ho fan tan sols en un 13,8%.

Les seccions censals més envellides, amb un major percentatge de població major de 65 anys, són la 1-05 (24%), la 2-01 (23%), la 1-08 (23%). I els menys envellits, la 1-10 i la 2-02 (16%). Es dona el fet que al barri de Vila Jardí-Santa Madrona trobem dues seccions amb la població proporcionalment més envellida (2-01) i la menys envellida (2-02).

El biaix de gènere és especialment significatiu en els **barris més envellits, com Ocata** (on un 33,7% de les dones majors de 65 anys viuen soles) i **Masnou- Centre** (un 32,4%). Dins del Masnou- Centre, la secció censal 1-09 destaca especialment pel fet que un 43,5% de les dones majors de 65 anys viuen soles.

Taula 16: Població major de 65 anys que viu sola

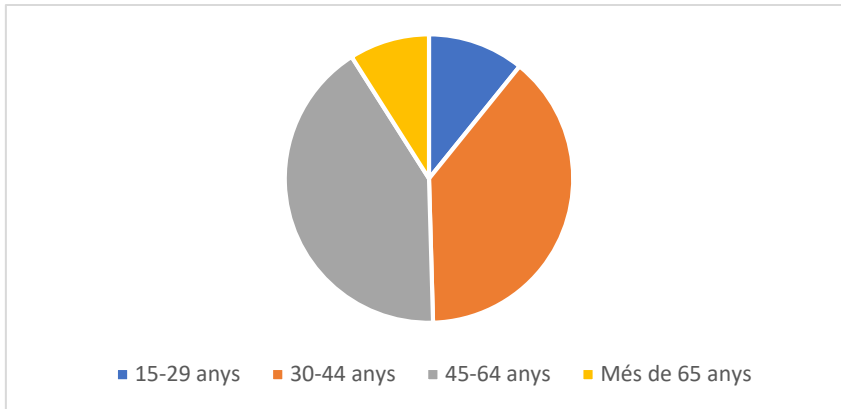
Secció censal	Barri	Majors de 65 anys que viuen soles			Majors de 65 anys que viuen soles respecte a Majors de 65 anys			Distribució dels majors de 65 anys que viuen sols del Masnou		
		Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
1-01	Bellresguard-Can Teixidor	19	51	70	11,3%	24,9%	18,8%	7,0%	6,4%	6,5%
1-02	11 Setembre-Estació Masnou	30	60	90	18,0%	24,2%	21,7%	11,0%	7,5%	8,4%
1-04	11 Setembre-Estació Masnou	26	46	72	15,1%	23,0%	19,4%	9,6%	5,8%	6,7%
	11 Setembre-Estació Masnou	56	106	162	16,5%	23,7%	20,6%	20,6%	13,3%	15,1%
1-03	Masnou-Centre	16	55	71	16,3%	34,8%	27,7%	5,9%	6,9%	6,6%
1-05	Masnou-Centre	23	83	106	14,7%	26,9%	22,8%	8,5%	10,4%	9,9%
1-09	Masnou-Centre	12	50	62	19,0%	43,5%	34,8%	4,4%	6,3%	5,8%
	Masnou-Centre	51	188	239	16,1%	32,4%	26,6%	18,8%	23,5%	22,3%
1-06	Masnou Alt-Pau Casals	13	58	71	9,0%	33,3%	22,3%	4,8%	7,3%	6,6%
1-07	Masnou Alt-Pau Casals	14	48	62	9,9%	24,7%	18,5%	5,1%	6,0%	5,8%
1-08	Masnou Alt-Pau Casals	13	55	68	9,8%	32,0%	22,4%	4,8%	6,9%	6,3%
	Masnou Alt-Pau Casals	40	161	201	9,6%	29,8%	21,0%	14,7%	20,1%	18,8%
1-10	Mercat-Vallmora	21	61	82	14,0%	31,4%	23,8%	7,7%	7,6%	7,6%
2-01	Vila Jardí-Santa Madrona	21	62	83	12,2%	24,8%	19,7%	7,7%	7,8%	7,7%
2-02	Vila Jardí-Santa Madrona	11	21	32	10,1%	19,4%	14,7%	4,0%	2,6%	3,0%
	Vila Jardí-Santa Madrona	32	83	115	11,4%	23,2%	18,0%	11,8%	10,4%	10,7%
2-03	Ocata	23	66	89	19,5%	33,5%	28,3%	8,5%	8,3%	8,3%
2-04	Ocata	30	84	114	17,2%	33,9%	27,0%	11,0%	10,5%	10,6%
	Ocata	53	150	203	18,2%	33,7%	27,5%	19,5%	18,8%	18,9%
TOTAL		272	800	1.072	13,8%	28,9%	22,6%	100%	100%	100%

Font: Padró de l'Ajuntament del Masnou (2020)

Pel que fa a la vulnerabilitat de les dones del municipi, les dades del **Servei d'Informació i Atenció a Dones (SIAD)**, malgrat és un servei que no només atén situacions de vulnerabilitat, són bastant significatives. L'any 2019 el SIAD va atendre 111 persones, de les quals 110 són dones. D'aquestes, 42 encapçalaven famílies monoparentals i 7 es trobaven en procés de separació.

Les edats es reparteixen de la següent manera:

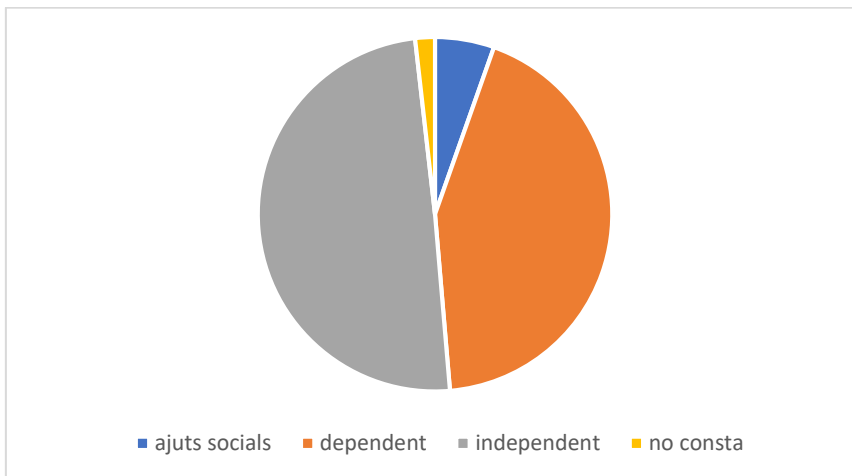
Gràfic 18: Edat de les dones ateses al SIAD

Font: SIAD, Ajuntament del Masnou (2019)

La seva situació econòmica és la següent:

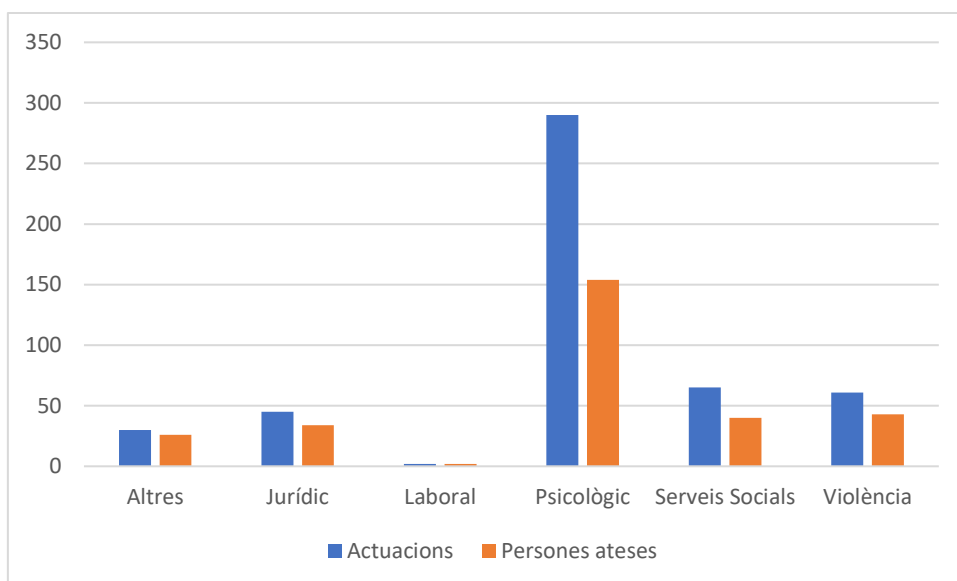
Gràfic 19: Situació econòmica de les dones ateses al SIAD

Font: SIAD, Ajuntament del Masnou (2019)

Pel que fa al tipus d'actuacions, s'han donat principalment en l'àmbit psicològic. En aquest cas es dona un major nombre d'actuacions per persona. Pel que fa a l'àmbit de **violència masclista**, s'han atès a 43 dones.

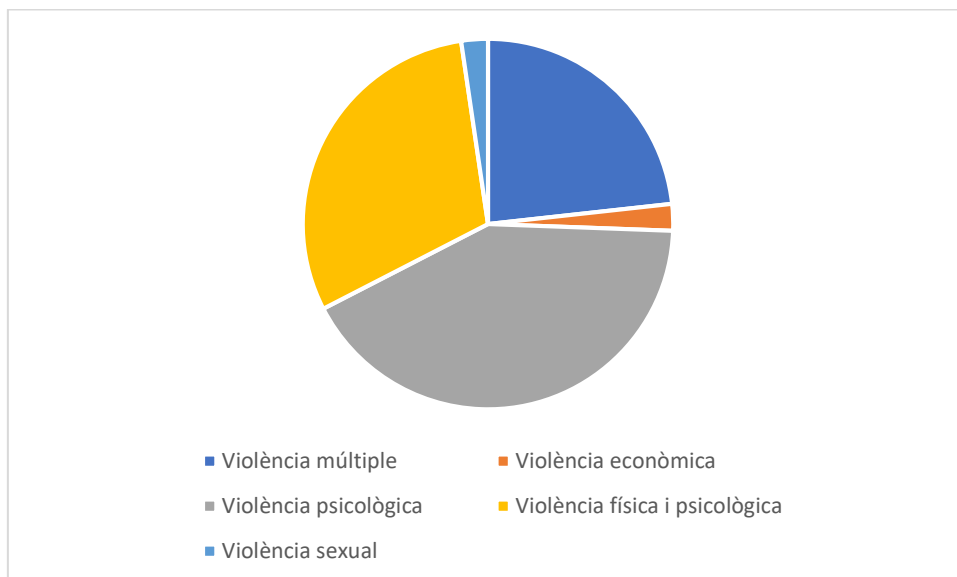
Gràfic 20: Tipus d'actuacions del SIAD

Font: SIAD, Ajuntament del Masnou (2019)

Segons **tipologia de violència viscuda**, 18 dones han patit violència psicològica, 13 dones violència física i psicològica i 10 dones violències múltiples.

Gràfic 21: Tipus de violència viscuda

Font: SIAD, Ajuntament del Masnou (2019)

En relació als casos **d'infància i adolescència en risc**, a data de juny de 2020 consten 27 expedients oberts al Programa Hèstia de Serveis Socials.

Un recurs bàsic per a treballar la infància en risc són els Serveis d'Intervenció Socioeducativa, que actualment al Masnou es concreten en el Centre Obert Maricel. En aquest centre l'any 2019 es va atendre un total de **38 expedients familiars**, dels quals 8 eren famílies monoparentals, majoritàriament encapçalades per una dona.

Taula 17: Expedients oberts als Serveis d'Intervenció socioeducativa

Serveis socioeducativa d'intervenció	Famílies parella adults	Família monoparental dona	Família monoparental home	Total
Expedients oberts	30	7	1	38

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

i. Àmbit comunitari i polític

En aquest àmbit parlarem de la comunitat i de la **participació política i ciutadana**. El principal factor d'exclusió en aquest àmbit és la **manca d'accés o la restricció de la ciutadania de ple dret**. Aquestes situacions es donen tant per privació de drets d'origen penal en la població reclusa, com, majoritàriament, per les dificultats d'accés als permisos de residència i treball derivades de l'actual Llei d'Estrangeria.

Actualment no disposem de dades sobre la població penitenciària per municipi. Per les característiques de la seva situació jurídica, tampoc disposem de dades precises sobre la població en situació administrativa irregular. Si bé existeix el dret a l'empadronament, el fet de no poder realitzar un contracte de lloguer genera dependència sobre altres persones per a poder exercir-lo. És per això que les dades del padró tampoc solen ser exactes.

Tenint aquests aspectes en compte, sí disposem de les dades sobre **l'exclusió del dret a participar electoralment en les eleccions municipals** en les persones empadronades al municipi. En les eleccions generals i autonòmiques només poden votar aquelles persones amb nacionalitat espanyola. Pel que fa a les eleccions municipals, el cens electoral inclou els membres de la Unió Europea i els nacionals dels dotze països amb els quals Espanya té un tractat bilateral de sufragi: Bolívia , Cap Verd, Xile, Colòmbia, Corea, Equador, Islàndia, Trinitat i Tobago, Noruega, Nova Zelanda, Paraguai i Perú.

Tenint com a referència el cens de les darreres eleccions municipals (26/5/19) detectem que un **10,67% de la població majors de 18 anys del Masnou no va poder participar electoralment**. Aquesta població es concentra majoritàriament al barri d'Ocata (un 22%) i Masnou-Centre (17,86%). D'altra banda, les zones amb un major percentatge de població privada d'aquest dret són Mercat-Vallmora, amb un 17,82% de la població que no va poder exercir aquest dret, i la secció 2-03 d'Ocata, amb un 16,57% .

Taula 18: Persones sense dret a participar a les eleccions municipals

Secció censal	Barri	Total de la població major de 18 anys	Nombre de persones de 18 anys o més que <u>SI</u> poden participar a les eleccions municipals	Nombre de persones de 18 anys o més que <u>NO</u> poden participar a les eleccions municipals	Persones que no van poder participar a les darreres eleccions municipals	Distribució de persones que no van poder votar a les darreres eleccions municipals
1-01	Bellresguard-Can Teixidor	1.513	1.434	79	5,22%	3,73%
1-02	11 Setembre-Estació Masnou	1.810	1.586	224	12,38%	10,59%
1-04	11 Setembre-Estació Masnou	1.568	1.477	91	5,80%	4,30%
	11 Setembre-Estació Masnou	3.378	3.063	315	9,33%	14,89%
1-03	Masnou-Centre	1.047	914	133	12,70%	6,29%
1-05	Masnou-Centre	1.621	1.460	161	9,93%	7,61%
1-09	Masnou-Centre	743	659	84	11,31%	3,97%
	Masnou-Centre	3.411	3.033	378	11,08%	17,86%
1-06	Masnou Alt-Pau Casals	1.570	1.394	176	11,21%	8,32%
1-07	Masnou Alt-Pau Casals	1.270	1.199	71	5,59%	3,36%
1-08	Masnou Alt-Pau Casals	1.119	1.082	37	3,31%	1,75%
	Masnou Alt-Pau Casals	3.959	3.675	284	7,17%	13,42%
1-10	Mercat-Vallmora	1.700	1.397	303	17,82%	14,32%
2-01	Vila Jardí-Santa Madrona	1.566	1.403	163	10,41%	7,70%
2-02	Vila Jardí-Santa Madrona	1.080	951	129	11,94%	6,10%
	Vila Jardí-Santa Madrona	2.646	2.354	292	11,04%	13,80%
2-03	Ocata	1.406	1.173	233	16,57%	11,01%
2-04	Ocata	1.825	1.593	232	12,71%	10,96%
	Ocata	3.231	2.766	465	14,39%	21,98%
TOTAL		19.838	17.722	2.116	10,67%	100,00%

Font: Ajuntament del Masnou (maig 2019)

Les **persones migrades en situació administrativa irregular** són ateses pels Serveis Socials municipals, qui realitza l'atenció al Servei de Primera Acollida de forma habitual, amb excepció de la tramitació d'ajuts oficials dels quals aquestes persones estan excloses. Les entitats del Tercer Sector del municipi solen complementar els ajuts oferts pels serveis socials municipals en aquests casos.

Generalment se les adreça al **Servei d'Acollida del municipi**, gestionat pel Consell Comarcal, per assessorament en la tramitació dels permisos i altres aspectes relacionats amb l'acollida al municipi. Aquest servei, entre d'altres actuacions, facilita informació, orientació i assessorament a la població, derivacions a serveis i recursos i implementa els mòduls formatius definits al reglament d'acollida. També elabora les propostes d'informe d'arrelament social i d'integració social per a la renovació de residència temporal, d'adequació de l'habitatge per la sol·licitud de reagrupament familiar i per a la renovació d'autorització de residència en virtut del reagrupament familiar.

L'any 2019 aquest Servei va atendre **100 persones, (53 homes i 47 dones), de 28 nacionalitats diferents**, amb presència majoritària de població llatinoamericana (51%), seguida de l'africana (30%), l'asiàtica (10%) i l'europea (9%). El 25% de les persones ateses es trobaven en situació jurídic-administrativa regularitzada i el 75% no regularitzada, pel que la seva demanda estava relacionada principalment amb la necessitat de revertir la seva situació, principalment, a través de l'arrelament social. La situació jurídic-administrativa no regularitzada era més present en els homes (79,2%) que en les dones ateses (70,2%).

Pel que fa a la situació laboral de les persones ateses, el 49% estaven actives i el 51% inactives. Una part de les que es trobaven actives estaven en situació jurídic-administrativa irregular, pel que estaven ocupades en activitats **d'economia submergida**. Es dona una major situació laboral d'inactivitat entre els homes atesos (52,8%) que entre les dones (48,9%).

El Reial Decret 557/2011, de 20 d'abril, estableix el Reglament d'Estrangeria actual, en el marc del qual s'esmenten els següents informes d'estrangeria:

- Adequació de l'habitatge per sol·licitar el reagrupament familiar.
- Grau d'integració d'una persona immigrada per accedir a l'arrelament social.
- Esforç d'integració per renovar la residència temporal.
- Adequació de l'habitatge per renovació de les autoritzacions de residència en virtut del reagrupament familiar en aquells casos en que la persona reagrupant ha canviat de domicili habitual respecte del que va acreditar per a obtenir el reagrupament de la seva família.

Des del 6 d'abril de 2011, arran d'un acord entre el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, els ajuntaments gestionen les tasques prèvies per a l'emissió de les propostes d'informe d'integració social, les d'esforç d'integració, i les d'adequació de l'habitatge amb els criteris recomanats actualment per la Instrucció SMIC/TSF/1/2018.

L'any 2019 el Servei d'Acollida va realitzar **32 propostes d'informe** per un total de 32 sol·licitants (20 homes i 12 dones). D'aquestes 29 (90,6%) acrediten el grau d'integració de la persona que vol sol·licitar l'autorització de residència per mitjà de l'arrelament social, 2 (6,3%) acrediten l'adequació de l'habitatge per sol·licitar el reagrupament familiar i 1 (3,1%) acredita l'esforç d'integració per renovar la residència temporal.

5. DADES D'ATENCIÓ SOCIAL

Els **Serveis Socials** són el primer nivell del sistema públic de serveis socials i la garantia de proximitat als usuaris i als àmbits familiar i social. Els Serveis Socials d'atenció bàsics són de competència municipal i constitueixen el punt d'accés més immediat de la ciutadania i el primer nivell d'atenció a tot el Sistema de Serveis Socials.

En aquest sentit, els Serveis Socials són una antena essencial dels processos de risc d'exclusió del municipi, entenent que quan les persones hi acudeixen és perquè han esgotat o no disposen de l'autonomia suficient o les xarxes de proximitat que poden donar resposta a la seva necessitat.

Per aquest motiu recollim les seves dades bàsiques d'atenció, donat que recullen de primera mà la realitat del municipi.

Al mateix temps, no podem obviar el fort impacte de la **pandèmia del Covid-19** en tots els sistemes d'atenció social i sanitaris. Els Serveis Socials s'han hagut d'adaptar d'un dia per l'altre a un augment de la vulnerabilitat social i econòmica causada per la crisi sanitària i les seves conseqüències a nivell econòmic. Les necessitats han crescut i les formes d'atendre-les han hagut d'ajustar-se al context de confinament dins un estat d'alarma.

Per aquest motiu és necessari reflectir les dades d'atenció de l'any 2019 i al mateix temps, avançar les primeres dades d'atenció de les que disposem de l'any 2020.

5.1. Dades d'atenció de l'any 2019

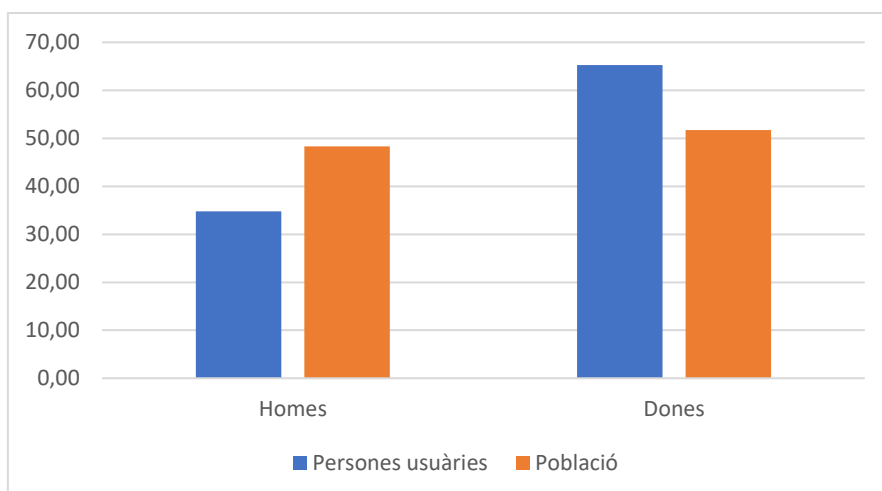
L'any 2019 els Serveis Socials bàsics de l'Ajuntament Masnou van atendre **6.808 persones**, de les quals el **65,23% eren dones**. No només es tracta que s'atengui més dones en nombres absoluts, sinó que el 36,53% de les dones acudeixen als Serveis Socials front el 20,84% d'homes, en una clara mostra de feminització de la pobresa i la vulnerabilitat.

Taula 19: Dades d'atenció de Serveis Socials

Dades d'atenció	Homes atesos	Homes atesos sobre el total de persones ateses	Dones ateses	Dones atesos sobre el total de persones ateses	Total persones ateses	Homes atesos sobre el total d'homes residents	Dones ateses sobre el total de dones residents
Nombre de persones usuàries dels SSB	2367	34,77%	4441	65,23%	6808	20,84%	36,53%

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

Gràfic 22: Població atesa per sexe en relació a la població total

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

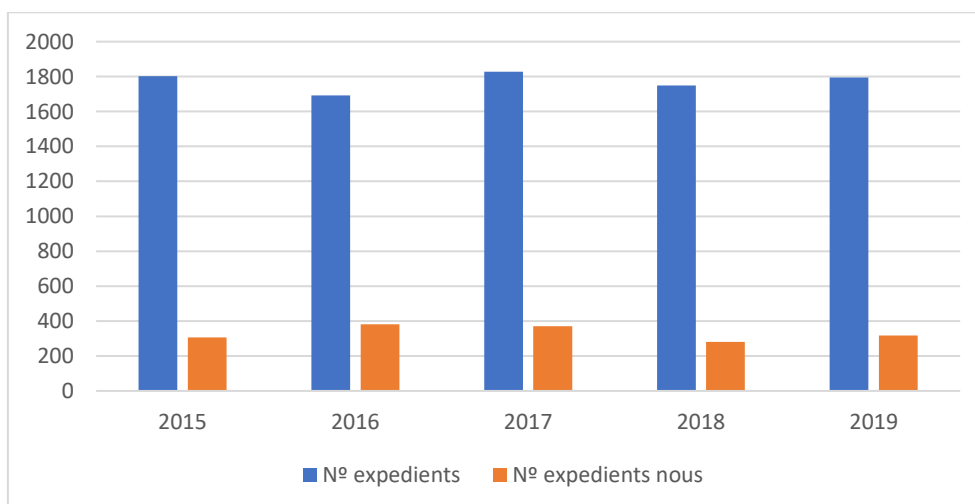
El nombre d'expedients familiars i/o convivencials va augmentar durant l'any 2019 fins a **1.795 unitats, obrint-se 318 expedients nous**. L'evolució els darrers anys ha estat irregular, i en tot cas, no s'ha arribat superar el llindar de 1.827 casos de l'any 2017. L'any 2019 van augmentar tant el nombre total d'expedients com els expedients nous.

Taula 20: Expedients familiars i/o convivencials

Expedients familiars i/o convivencials	2015	2016	2017	2018	2019
Nº expedients	1803	1693	1827	1749	1795
Nº expedients nous	306	381	371	281	318

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

Gràfic 23: Expedients totals i expedients nous (2015-2019)

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

El principal sector d'intervenció atès és el de **Gent Gran** (1.493 persones), seguit de les **Famílies** (1.370 persones). Per darrera, s'han atès 649 persones de l'àmbit d'**Infància** i 315 persones del sector **Dona**.

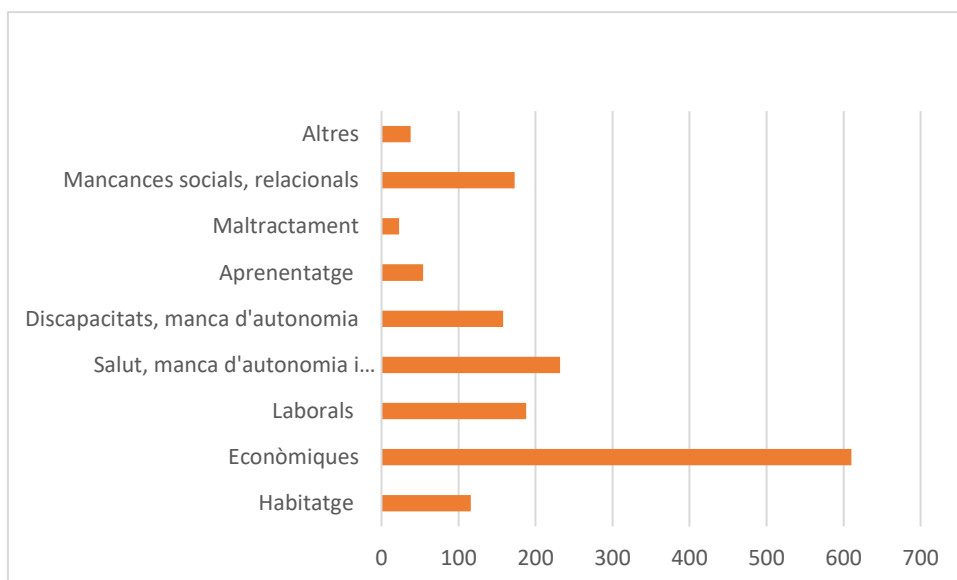
Taula 21: Persones ateses per sectors d'intervenció

Persones ateses per sectors d'intervenció	Nombre
Família	1370
Infància	649
Joventut	63
Dona	315
Gent Gran	1493
Persones amb discapacitat	176
Minories ètniques	2
Persones sense llar/transeünts	5
Persones amb drogodependències	1
Persones amb malaltia mental	13
Malalts terminals	4
Immigrants	55
Altres grups en situació de necessitat	295
Total	4441

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

Pel que fa a les **problemàtiques registrades**, l'àmbit principal és l'econòmic, amb 680 problemàtiques recollides, seguit de les problemàtiques de salut i manca d'autonomia, amb 232 problemàtiques registrades.

Gràfic 24: Problemàtiques ateses als Serveis Socials

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

Taula 22: Problemàtiques ateses a Serveis Socials

Problemàtiques ateses		Nombre
Habitatge (materials / instrumentals).	(Manca d'habitatge - Manca serveis / subministraments - Habitatge deficient - Amuntegaments - Barraquisme - Desnonament - Altres)	116
Econòmiques (materials / instrumentals)	(Ingressos insuficients - Sense ingressos - Deutes - Administració deficient - Altres)	610
Laborals (materials / instrumentals)	(Prestació d'atur - Atur amb subsidi - Atur sense subsidi - Treball esporàdic - Temporers - Treball submergit - Activitats Marginals - Cerca de primera feina - Inadaptació laboral - Manca de formació /orientació laboral - Altres)	188
Actuacions derivades de problemàtiques de salut i drogodependències (manca d'autonomia)	Actuacions derivades de problemàtiques de salut i drogodependències (manca d'autonomia) (Malaltia física transitòria - Malaltia mental transitòria - Malaltia física crònica - Malaltia mental crònica - Malaltia greu - Malaltia d'alt risc - Malaltia Alzheimer i altres demències - Alcoholisme - Consum de drogues - Ludopatia - Altres malalties)	232
Discapacitats (manca d'autonomia)	(Discapacitat física - Discapacitat amb mobilitat reduïda - Discapacitat amb necessitat de 3a persona - Discapacitat psíquica - Discapacitat sensorial - Altres discapacitats)	158
Aprenentatge (materials / instrumentals)	(Analfabetisme - Escolaritat obligatòria inacabada - Dificultats d'aprenentatge escolar - Absentisme escolar - Inadaptació escolar - Altres)	54
Sospita de maltractament (protecció jurídica)	(Físic a la dona - Psíquic a la dona - Abús sexual - Econòmic - Ingress d'urgència per maltractaments - Ingress en casa d'acollida - Físic als fills - Psíquic als fills - Abús sexual als fills - Abandonament gent gran - Físic o psíquic a l'home - Altres)	23
Mancances socials (relacional)	(Mendicitat - Indigència - Rebuig social - Transeünts - Dificultat relacions familiars/socials - Dificultats d'integració social - Aïllament físic - Indicis de trastorns mentals - Victimització - Conductes asocials o delictives - Manca d'autonomia personal - Altres)	173
Altres	(Problemes legals d'estrangeria - Desatenció institucional)	38
Total		1592

Font: Rudel, Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2019)

5.2. Avançament de dades d'atenció de l'any 2020 (Covid-19)

Aquestes dades d'atenció fan referència a l'atenció realitzada pels Serveis Socials de **l'1 de gener a l'1 de juny de 2020**.

El Sistema de Primeres Acol·lides ha realitzat un total de **3.029 atencions l'any 2020**, de les quals el 70% es van realitzar telefònicament. Com veurem, des de mitjans de març l'atenció presencial s'interromp l'atenció presencial, si bé es van repartir 191 targetes de les beques de menjador del Consell Comarcal. L'augment d'atencions del mes d'abril es veu clarament afectat per aquest tràmit. Durant el mes de maig es va atendre el mateix volum global d'unitats familiars si bé de forma exclusivament telefònica.

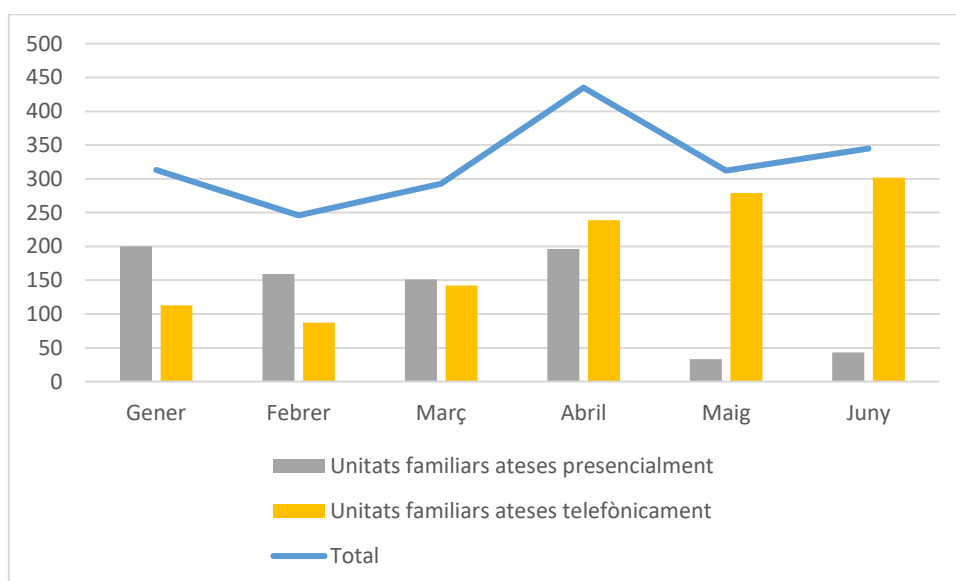
Gràfic 25: Actuacions i unitats familiars ateses de gener a maig 2020

Actuacions realitzades	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Actuacions realitzades presencialment	325	310	212	322*	79	120
Actuacions realitzades telefònicament	324	287	371	527	629	679
Unitats familiars ateses presencialment	200	159	151	196*	33	43
Unitats familiars ateses telefònicament	113	87	142	239	279	302
Total	313	246	293	435	312	345

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2020)

*Repartiment de beques del Consell Comarcal

Gràfic 26: Unitats familiars ateses pels Serveis Socials de gener a juny 2020

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2020)

A partir de la crisi sanitària s'han obert **70 expedients nous** i s'han reobert **91 expedients** que estaven tancats.

Taula 23: Expedients oberts i persones ateses

Expedients oberts i persones ateses	1 gener-14 març	15 març-1 de juny
Nombre d'expedients oberts	70	70
Nombre de persones ateses	179	98
Nombre d'expedients reoberts	16	91

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (2020)

Ajuts d'alimentació

Una de les conseqüències més greus de la pandèmia ha estat la davallada dels ingressos econòmics que ha comportat una dificultat per a fer front a despeses bàsiques com l'**alimentació**. Els recursos dels quals s'ha disposat per a fer front a aquesta necessitat han estat diversos. Els enumerem a continuació indicant les seves dades d'atenció:

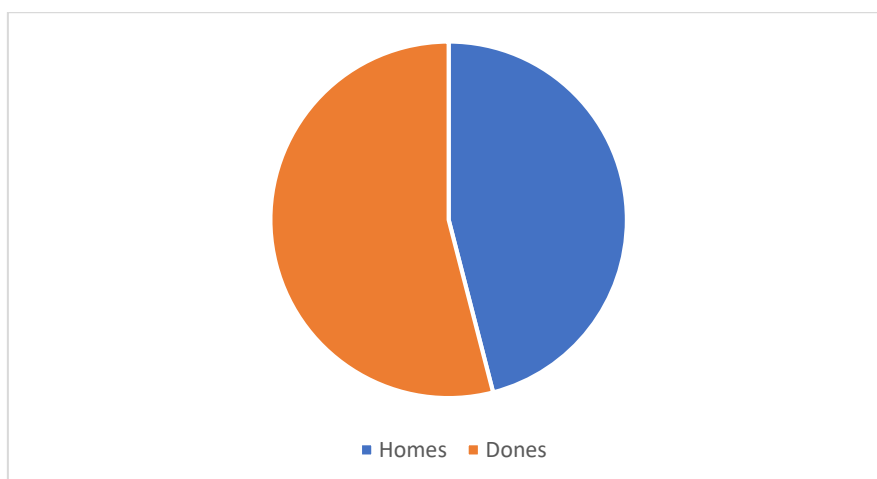
- Centre de Distribució d'Aliments La Sitja de l'Ajuntament

Gestionat per Caritas, Creu Roja i Fundació Temps i Compromís, el Centre de Distribució d'Aliments La Sitja és una experiència pionera d'intercooperació de les tres entitats junts amb l'Ajuntament.

Del 16 de març al 16 de juny de 2020 s'han atès 237 unitats familiars, que han arribat a 598 persones, arribant a 24 unitats familiars i 67 persones més de les que atenia abans de la crisi.

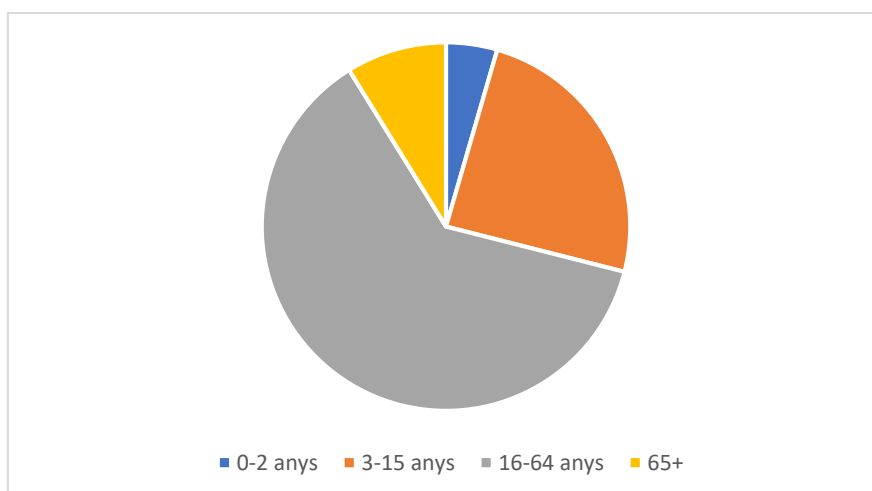
El **perfil** de les persones ateses a la Sitja és d'un 54% de dones d'entre 16 i 64 anys.

Gràfic 27: Gènere de les persones beneficiàries de la Sitja

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (juny 2020)

Gràfic 28: Edat de les persones beneficiàries de la Sitja

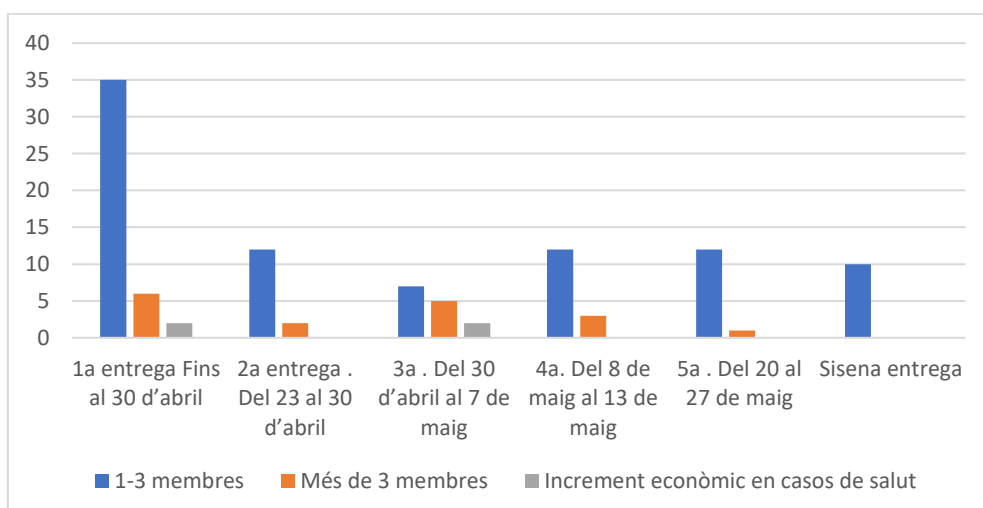

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (juny 2020)

- Targetes d'alimentació de Creu Roja

Per tal de descongestionar La Sitja, l'Ajuntament ha activat, a través de Creu Roja Respon, la tramitació de targetes moneder en un programa que continuarà fins a l'agost. S'han donat targetes a un total de **105 famílies** des de l'inici de la pandèmia.

Gràfic 29: Targetes d'alimentació de la Creu Roja

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (maig 2020)

- Targetes de berenar del Centre Obert

S'han repartit 34 targetes de berenar del Centre Obert facilitades per la Generalitat de Catalunya.

- Targetes de beques de menjador

Durant el període de la pandèmia s'han repartit 278 targetes de les beques de menjador del Consell Comarcal del Maresme.

El Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

El **Servei d'Atenció Domiciliària** es va decidir mantenir donada la valoració del servei com a imprescindible per a donar resposta a les necessitats en situació de vulnerabilitat de salut a totes les persones residents al municipi. El tancament temporal dels centres d'atenció diürna (centres de dia) i altres dispositius socials va fer necessari activar l'atenció social al domicili de les persones ateses en aquests serveis, sense suport familiar i que no disposaven d'aquest recurs. Des de Serveis Socials es va contactar amb tots els centres de dia on assistien els usuaris de Serveis Socials del Masnou, tant del municipi com dels pobles del costat, per tal d'oferir el servei d'ajuda domiciliària.

Actualment el SAD Social s'està activant de forma immediata a mida que arriben les demandes.

Al Masnou la majoria de serveis d'ajuda domiciliària han continuat actius, alguns han causat baixa temporal durant les setmanes més complicades de la pandèmia, i d'altres s'han iniciat per primera vegada.

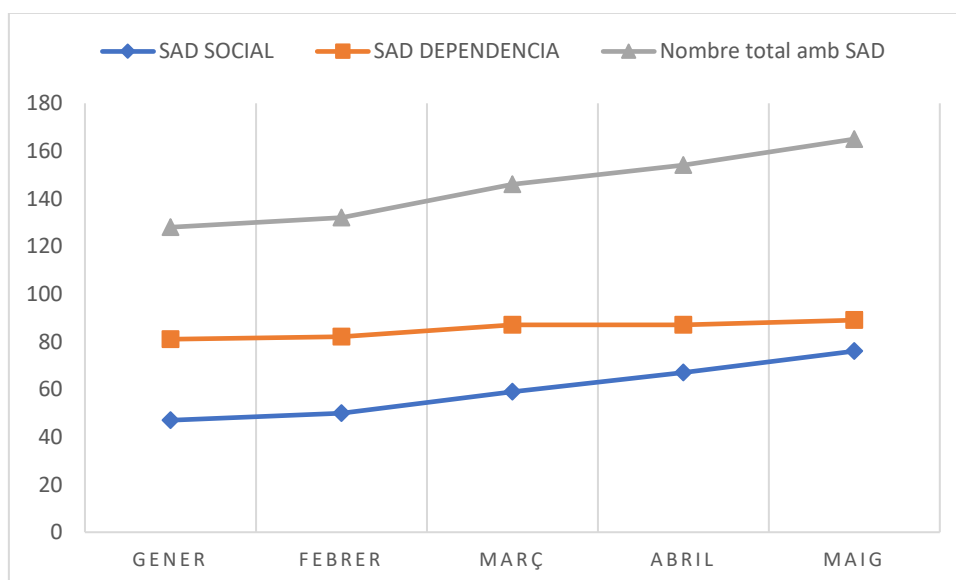
Aquestes són les xifres d'evolució del SAD durant l'any 2020, observem un major augment dels casos de SAD social:

Taula 24: Evolució del nombre de SAD durant l'any 2020

Servei d'atenció domiciliària	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG
SAD SOCIAL	47	50	59	67	76
SAD DEPENDENCIA	81	82	87	87	89
Nombre total amb SAD	128	132	146	154	165

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (maig 2020)

Gràfic 30: Evolució del nombre de SAD durant l'any 2020

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (maig 2020)

Davant el nombre de baixes del servei del SAD que es van detectar, es va decidir reconvertir el recurs per tal de donar resposta a les noves necessitats dels ciutadans/es del Masnou, per la qual cosa Serveis Socials es va coordinar amb el **Programa de voluntariat de l'Àrea de Participació Ciutadana**. D'aquesta coordinació en va sorgir un projecte de voluntariat que ha volgut donar resposta a les demandes no sanitàries de les persones amb risc de vulnerabilitat i majors de 65 anys que es trobaven a casa, les quals per motius de confinament no podien sortir. Bàsicament s'ha realitzat voluntariat per a la compra d'aliments o medicaments, passejar els animals de companyia o altres ajudes de suport. En aquest projecte, han col·laborat Protecció Civil i la Xarxa de Suport Mutu del Masnou.

Hi ha hagut un total de **37 voluntaris i 68 sol·licituds**, tot i que al final, només **64** han necessitat ajuda. D'aquests, 17, és a dir, el 25% dels casos, han estat atesos per Serveis Socials.

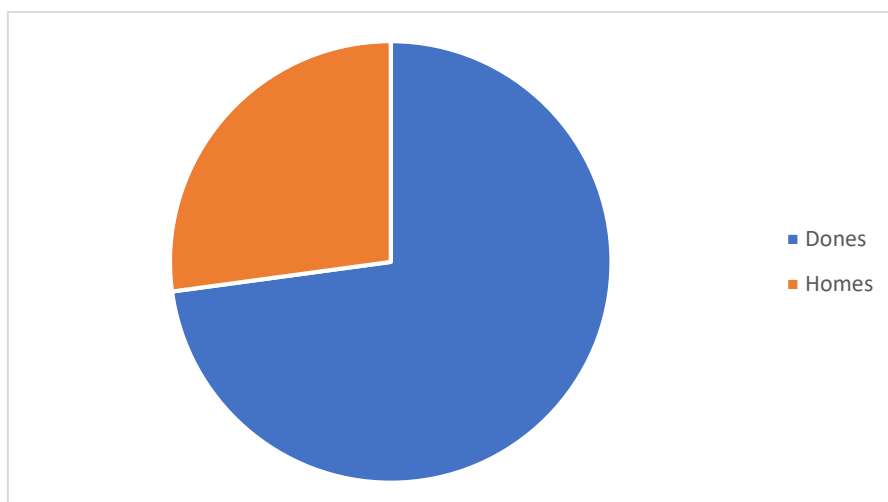
Servei de Teleassistència

Els serveis de Teleassistència han vingut a reforçar l'atenció a les **persones grans** del municipi, un dels col·lectius més afectats per la crisi sanitària, donat que són els principals beneficiaris.

Abans de l'estat d'alerta, hi havia actius **669 serveis**. A partir del 14 de març, es van tramitar **68 altes noves** de teleassistència per COVID-19. D'aquestes noves sol·licituds hi ha 9 baixes, de les quals 7 són per defunció, una baixa voluntària i l'altra per un problema idiomàtic.

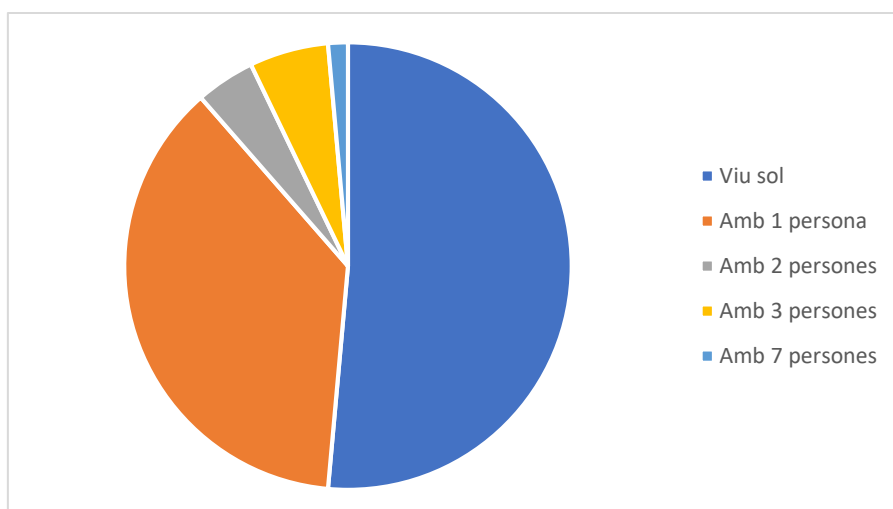
Per donar resposta a la impossibilitat d'instal·lar els aparells ordinaris durant la pandèmia, es va oferir un servei nou (Servei 900) que prestava el mateix servei però connectat al telèfon mòbil de la persona usuària. Actualment hi ha 70 persones gaudint d'aquest servei amb un perfil majoritari de dona, d'entre 60 i 75 anys i que viu sola, arribant per tant a una franja d'edat més jove respecte el Servei habitual de Teleassistència, el que permet fer un abordatge més preventiu.

Gràfic 31: Gènere de les persones beneficiàries del Servei 900 Teleassistència

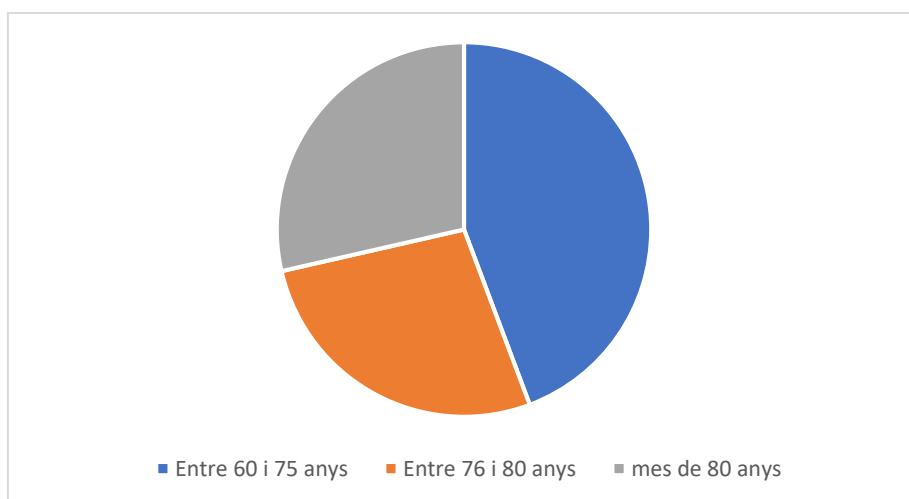
Font: Serveis Socials (setembre 2020)

Gràfic 32: Nombre de convivents de les persones beneficiàries del Servei 900 de Teleassistència

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

Gràfic 33: Edat de les persones beneficiàries del Teleassistència

Font: Serveis Socials (setembre 2020)

Projecte d'Acompanyament telefònic a la Gent Gran

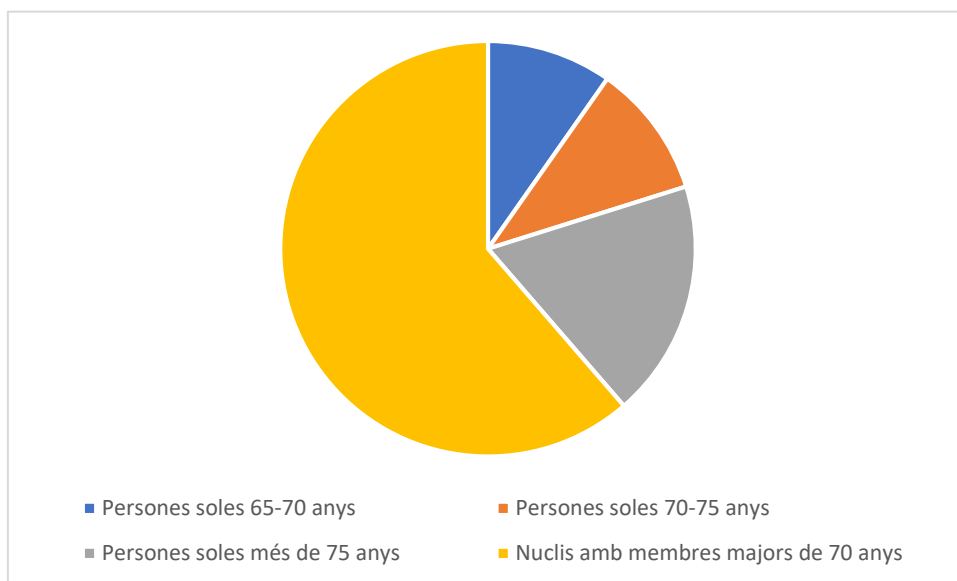
Des de l'Ajuntament també s'ha desenvolupat el **projecte d'Acompanyament telefònic per a la gent gran**. El projecte ha tingut per objectiu la detecció de necessitats i oferiment de seguiment telefònic a les persones grans que viuen soles i que estan fora del sistema de teleassistència, i als nuclis familiars formats per persones majors de 65 anys.

En una primera fase es va destinar a persones majors de 75 anys que viuen soles al Masnou. En una segona fase, a persones majors de 65 anys que viuen soles. I en una darrera, a persones que viuen en nuclis familiars on tots els components tenen un mínim de 70 anys.

El projecte ha estat liderat per la Regidoria de Gent Gran, amb el suport de Serveis Socials.

S'ha trucat a un total de **1.806 persones**, d'entre les següents tipologies:

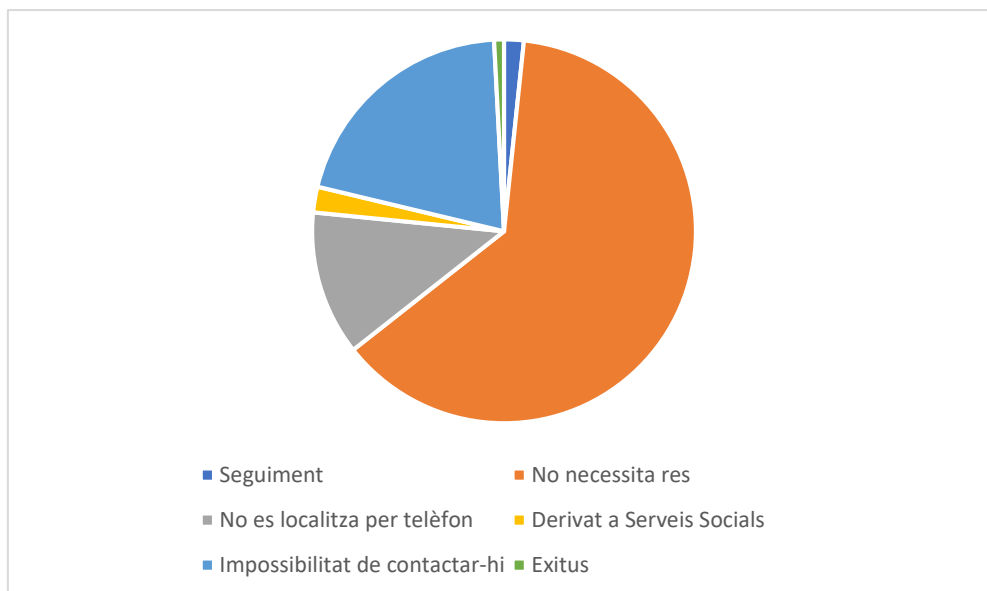
Gràfic 34: Tipologia de casos atesos al Projecte d'Acompanyament telefònic a la gent gran

Font: Ajuntament del Masnou (2020)

Pel que fa a les intervencions realitzades i els seus resultats, el 63% de les persones contactades van dir que no necessitaven res i no es va poder localitzar un 32% dels casos. Un 2% dels casos van ser derivats a Serveis Socials i un 2% es va continuar fent seguiment.

Gràfic 35: Resultats de les actuacions

Font: Ajuntament del Masnou (2020)

De l'exploració realitzada per les tècniques, s'han donat d'alta **25 serveis de Teleassistència** de forma gratuïta.

Com a continuïtat a aquest projecte, està previst implementar el **projecte Radars per a l'atenció de les persones grans soles**.

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)

Les dades d'**atenció a dones** del **SIAD** indiquen un augment de l'atenció telefònica a partir del mes de març, com és lògic donada la situació de confinament. Aquest augment però, no compensa la disminució de l'atenció presencial, almenys durant els mesos de març i maig, donant-se una menor atenció durant aquests mesos.

Taula 25: Dones ateses pel SIAD

Dones ateses per violència masclista	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig
Nombre total de DONES ATESES per l'ABSS de forma TELEFÒNICA	12	2	1	30	15
Nombre total de DONES ATESES per l'ABSS de forma PRESENCIAL	29	28	12	0	0
Total	41	30	13	30	15

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou

Segons rol professional s'han realitzat les següents atencions:

- **Psicòloga infantil**

La Psicòloga infantil ha realitzat atenció telefònica a dues de les menors que estan en seguiment, en dues ocasions.

- **Psicòloga dones**

La psicòloga que atén a les dones ha realitzat un total de 49 atencions psicològiques per telèfon. 41 intervencions corresponen a 29 dones que ja estaven en seguiment i 8 més que s'han fet per atendre 5 casos nous.

- **Advocada**

L'advocada ha realitzat 10 atencions telefòniques, 8 corresponen a casos en seguiment i 2 a casos nous.

- **Treballadora social**

La treballadora social ha realitzat 26 atencions telefòniques, dels quals 8 són casos nous (8 trucades) 18 trucades corresponents a 14 casos en seguiment.

S'han tramitat 3 acreditacions de RAI (2 casos nous i 1 en seguiment)

S'han fet 9 coordinacions amb Mossos (6 per casos nous), 3 per casos en seguiment, 2 coordinacions amb referent SOC, 1 amb CSMIJ.

Des del 23 de març s'ha enviat diàriament un correu electrònic a la referent ICD per seguiment de les urgències ateses. S'han comunicat un total de 8 casos nous considerats urgents.

Atenció a la infància en risc

Pel que fa a les situacions d'**infància en risc**, durant el període de confinament s'han realitzat setmanalment trucades de seguiment a **46 famílies** amb infància en risc i alt risc social, així com trucades de seguiment als treballadors familiars del SAD per conèixer la situació actual.

Arrel d'aquestes trucades s'han detectat necessitats per les que han calgut derivacions o coordinacions.

Algunes d'aquestes necessitats detectades són:

- Manca de connexió a internet o ordinador pel seguiment escolar del menor.
- Informació per inscripcions escolars.
- Informació sobre casal i campus d'estiu
- Derivacions per suport emocional
- Activar ajuts d'alimentació
- Ajuts socials per al lloguer
- Informació i suport per demanar ajuts econòmics

El nombre d'intervencions d'urgència ha experimentat una creixuda important, especialment durant el mes de maig, en que s'han fet 7 vegades més intervencions que a primers d'any, sumant un total de 14 intervencions.

Taula 26: Intervencions d'urgència amb menors d'edat

Nombre d'INTERVENCIONS D'URGÈNCIA a FAMÍLIES AMB MENORS D'EDAT	
GENER	2
FEBRER	2
MARÇ	2
ABRIL	5
MAIG	14

Font: Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou (maig 2020)

A part de les intervencions de seguiment i d'urgència s'han realitzat les següents actuacions:

- S'han realitzat 6 visites a domicili arrel de novetats policials, en famílies en què hi ha un menor en risc social.
- Des del passat 8 de Maig, el Departament d'Educació, ha iniciat un servei de suport terapèutic per l'alumnat i les famílies que ho necessitin a causa del confinament per la Covid-19. Des d'aleshores s'han activat 18 derivacions d'infants i joves amb necessitat d'acompanyament en la gestió emocional per les conseqüències derivades del context actual.
- Per altra banda, s'han realitzat tres derivacions d'atenció psicològica per a menors no escolaritzats al Masnou, una d'elles per atenció al dol a la Fundació Hospital Sant Jaume i Santa Magdalena de Mataró, les sessions de les quals es realitzen per via telemàtica.
- S'han activat 3 assessoraments a EAIA per infància en risc.

- S'han realitzat coordinacions amb escoles de 44 alumnes en situació de risc.
- S'ha fet un llistat dels infants i joves amb beca per situació de risc mitjançant deteccions des dels centres educatius i serveis socials. Donant-se les següents dades:

- **CASAL 2020 :**

- 8 infants amb beca de serveis socials
- 37 infants amb beca per la Calàndria.
- Resta d'infants del municipi amb beca parcial a través dels preus subvencionats per l'Ajuntament.

- **CAMPUS 2020 :**

- 20 infants i joves amb beca des de serveis socials

El Centre Obert

Per altra banda, el Centre Obert, servei municipal que forma part dels Serveis d'Intervenció Socioeducativa de la Cartera de Serveis Socials, ha mantingut la seva activitat de forma virtual, transformant-se en el Centre Obert online. S'ha fet acompanyament a famílies i infants a través el Whatsapp i trucades telefòniques inicialment i posteriorment a través de videotrucades grupals. En el primer moment es van organitzar activitats més lúdiques i de treball parental i emocional, i després de Setmana Santa s'ha dirigit l'atenció a donar suport a la tasca acadèmica per tal d'anar resolent dubtes i oferint un espai comú per a establir i consolidar un horari diari de treball. A més, la metodologia de treball grupal i individual ha pogut permetre reforçar el que cada infant ha necessitat. Cada matí durant dues hores s'ha atès als infants. En horari de tarda s'han mantingut activitats més lúdiques.

Taula 27:Atenció en temps de confinament del Centre Obert Maricel

	On-line	Telefònica/whatsapp	Domicili
Nº Infants	18	14	2

Font: Serveis Socials, Ajuntament del Masnou (2020)

Renda Garantida de Ciutadania

La Renda Garantida de Ciutadania és un recurs de la Generalitat de Catalunya que actualment es sol·licita al Servei d'Ocupació (SOC), si bé des dels Serveis Socials municipals es realitza seguiment dels casos no laborals i sociolaborals.

Des de l'inici de la pandèmia, els Serveis Socials han assessorat a persones ateses per a realitzar la sol·licitud al SOC i actualment s'està ajudant a enviar la documentació.

Durant l'estat d'alarma, excepcionalment els Serveis Socials han pogut sol·licitar Rendes Garantides de contingència per a situacions urgents o d'alt risc de vulnerabilitat (en concret, situacions de desnonament imminent, violència de gènere), acreditant aquesta situació mitjançant evidències (documentació judicial de desnonament, diligències urgents per violència de gènere...) a més d'aportar informe social al respecte, per tal de justificar que l'usuari es trobava en una situació que permetia una excepcionalitat.

Pel que fa al nombre de persones perceptores, el mes de gener eren **58 unitats familiars**. Des de l'inici de la pandèmia fins a finals de maig s'han realitzat 7 noves sol·licituds i 2 reactivacions. També s'han realitzat 3 augments d'import (cobraven només el complement i passen a cobrar la totalitat).

Atenció a Persones sense sostre

Per altra banda, durant el Covid-19 també s'ha realitzat una atenció específica per a les **persones sense sostre**, liderada pel Consell Comarcal, amb la col·laboració dels ajuntaments, d'entitats del tercer sector i de la Diputació de Barcelona, habilitant el **Complex Esportiu del Masnou** per tal d'acollir-les.

El servei ha ofert dormitori amb capacitat per 70 llits, sala d'estar i menjador, espai d'higiene (lavabos i dutxes), magatzem, rober, espai d'infermeria i una sala de coordinació.

Les persones que s'hi ha allotjat són derivades pels serveis socials municipals que, coordinadament amb la Diputació i el Consell Comarcal, programaven el trasllat, de forma esglaonada, fins a les instal·lacions del Masnou.

El Consell Comarcal va assumir les despeses de l'estança, que inclou el servei d'àpats, bugaderia i vigilància, així com la gestió a través de Creu Roja. També es va assegurar el benestar de les mascotes acollint-les al Centre d'Atenció d'Animals Domèstics de Companyia (CAAD) Maresme o a la gossera del Masnou. Per la seva banda, la Diputació de Barcelona va contractar els serveis de neteja de l'espai.

Fins al mes de juny van utilitzar el recurs un total de **65 persones, 54 homes i 11 dones**.

6. APROXIMACIÓ QUALITATIVA A LA VULNERABILITAT SOCIAL DEL MASNOU

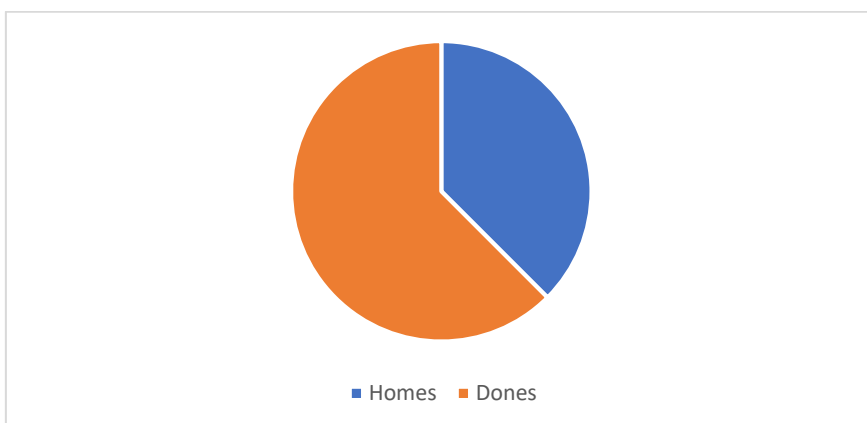
La complexitat i els matisos de la realitat de les situacions de vulnerabilitat sovint queda amagada rere les dades estadístiques oficials. Per aquest motiu és important recollir la visió de les persones que es troben a primera línia, tant des del rol professional, associatiu, com de persona afectada.

Al llarg del procés d'escolta hem pogut copsar l'interès i agraïment de les persones entrevistades per poder transmetre la seva visió, i en certs casos, contribuir en un futur a millorar les accions inclusives del municipi tenint com a punt de partida aquest diagnòstic coral.

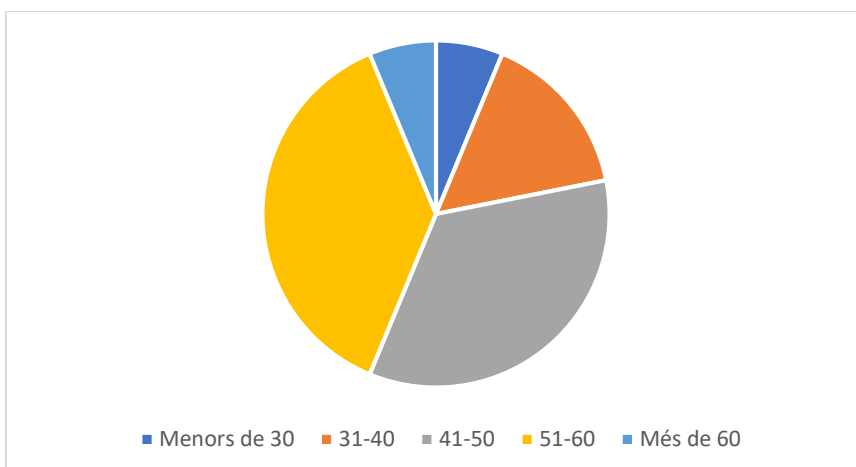
6.1. Persones entrevistades

Hem entrevistat a **32 persones** en total, entre el 10 de juny i el 9 de juliol de 2020, de manera que el contingut resultant pot estar desactualitzat. El perfil és el següent:

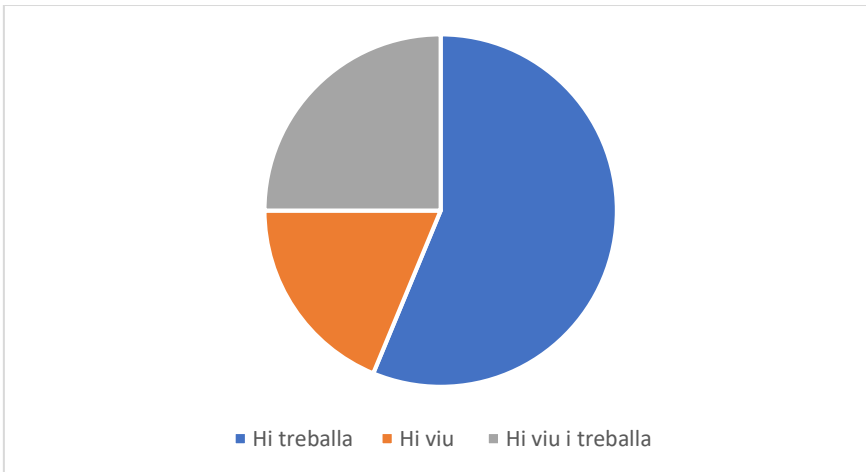
- Gènere

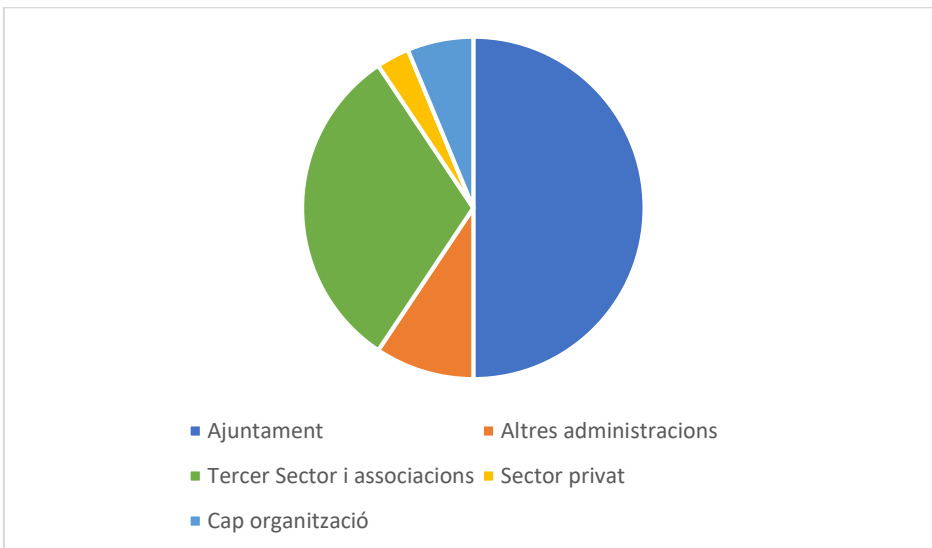
- Edat

- **Relació amb el municipi**

- **Organització a la que pertanyen**

A continuació fem una síntesis de les percepcions recollides en les persones entrevistades sobre les principals vulnerabilitats en els diferents àmbits d'exclusió social. **Hem de puntualitzar que el que es reflecteix a continuació són opinions particulars, en alguns casos transcrites literalment.**

6.2. Àmbit econòmic

Realitats invisibles

La percepció de vulnerabilitat econòmica relatada per les persones entrevistades mostra el contrast entre el nivell socioeconòmic alt del municipi i la pròpia imatge de població benestant, i la **realitat més invisible de persones amb dificultat per accedir o mantenir-se al mercat laboral**: treballadors i treballadores d'empreses temporals que encadenen contractes precaris, famílies monoparentals amb persones dependents a càrrec (menors o amb diversitat funcional) que depenen de les prestacions socials, persones grans (generalment dones) amb pensions mínimes, persones migrants en situació administrativa irregular que no poden accedir ni al mercat laboral ni a les prestacions socials públiques, i joves que no aconsegueixen una feina que els permeti emancipar-se.

La dificultat d'accés a recursos

Aquestes dificultats d'accés a recursos, tenen impacte en la cobertura de necessitats bàsiques, però també en l'accés a necessitats menys visibles, com la **promoció social** (en el cas d'infants i joves de famílies amb un nivell econòmic baix) o **l'atenció a la dependència o la medicació crònica** (en persones grans que encara viuen a casa seva però van perdent autonomia).

Escenari post-Covid-19

L'impacte de la crisi sanitària del Covid-19 ha estat molt gran arreu, també al Masnou. Aquest fet és evident en les famílies que ja provenien d'una situació de vulnerabilitat, **famílies que vivien al dia** i no havien tingut capacitat d'estalvi per a protegir-se front la manca temporal d'ingressos, i, que en alguns casos, no s'havien recuperat encara de l'anterior crisi econòmica. I, al mateix temps, apareixen **nous perfils** que fins ara no havien necessitat mai a l'atenció social, persones autònomes o que treballaven en l'economia submergida, que han quedat total o parcialment descobertes per les mesures de protecció social.

6.3. Àmbit laboral

Mercat de treball precari i excloent

Les vulnerabilitats en l'àmbit laboral estan relacionades amb un **mercat de treball precari**, temporal i amb forta presència de l'economia submergida. Un mercat de treball alhora excloent per molts col·lectius i perfils de població com els joves, les dones amb càrregues familiars, les persones amb dificultats de salut física i psíquica i les persones migrades sense situació administrativa regularitzada.

Aquest fet és rellevant en un col·lectiu com el dels **joves que migren sols**, que venen a treballar amb una idea preconcebuda que dista molt de la realitat que es troben, per les dificultats d'accedir als permisos de treball i per com està configurat aquí l'accés al mercat laboral, específicament en el cas dels joves, que abans de cobrar pel seu treball fan itineraris previs de treball no remunerat (pràctiques, becari, etc.), que ells no tenen en el seu imaginari.

El mercat de treball del Masnou

Les persones entrevistades parlen de la dificultat de trobar feina al Masnou, per la manca d'ofertes de treball i la precarietat de la feina en sectors com l'**hostaleria**, que no permeten cobrir les necessitats bàsiques de forma autònoma i no ofereixen cap protecció social pel fet que es treballa en l'economia submergida.

Desigualtats en el mercat laboral

En l'àmbit laboral les **desigualtats de gènere** s'accentuen per causa de la menor qualificació de les dones, les dificultats de conciliació derivades de la manca de coresponsabilitat en les tasques de cura dels pares o la seva absència i l'existència d'un mercat laboral que invisibilitza i precaritzava les tasques feminitzades.

Hi ha d'altres col·lectius en els quals l'accés al món laboral és especialment difícil si no es dona de forma protegida. És el cas de les persones amb **discapacitat psíquica o amb problemes de salut mental**. En el cas de les persones que conviuen amb un problema de salut mental, els estressors laborals juguen en contra de la seva inserció, tant social com laboral, ja que pot ser que la persona empitjori a l'estar sotmesa a pressió en el lloc de feina, pel que, realment cal una tasca de sensibilització a les empreses.

Per últim, hi ha col·lectius especialment vulnerables a la discriminació laboral, com és el cas de les **persones transsexuals**, especialment de les dones, que es topen amb un sostre de vidre i no poden promocionar-se, donada la "visibilitat" de la seva transició.

Escenari post-Covid19

La crisi socioeconòmica derivada de la pandèmia ha portat a l'atur a persones amb un **rang socioeconòmic alt** (propietaris de restaurants, negocis, professionals del sector cultural) que mai s'havien trobat en aquesta situació. La manca de previsió i el retard en el pagament de les prestacions d'atur ha dut a aquestes persones a recórrer als serveis d'atenció social del municipi.

La situació de confinament i de tancament dels centres educatius ha agreujat les **dificultats de conciliació familiar i laboral**, especialment de les dones, que són qui s'encarreguen en major grau de les tasques de cura, que al haver de tenir cura dels fills/es han perdut feines.

6.4. Àmbit formatiu

Trajectòries previsibles de fracàs escolar

En l'àmbit formatiu algunes persones entrevistades parlen de les trajectòries de **fracàs escolar** d'alguns nois i noies del municipi, que desencadenen més tard en conductes conflictives i en alguns casos pre-delictives. Es tracta de casos que són previsibles, i que, com refereixen alguns dels actors implicats, requeririen d'una actuació més preventiva i coordinada.

Desigualtats educatives

Diverses entrevistes parlen de com les desigualtats educatives s'agreugen en els cas dels infants d'algunes **famílies migrades**, per les barreres idiomàtiques dels pares, alguns casos d'analfabetisme, la manca d'habilitats parentals, poca comunicació amb l'escola i manca de valoració del fet educatiu per part dels pares, fet sobre el que hi ha un consens sobre la importància d'incidir-hi.

Segregació escolar

Un dels factors de vulnerabilitat importants sobre els quals l'administració educativa pot incidir és la segregació escolar, àmbit en el que la Fundació Jaume Bofill ha fet una alerta al municipi. S'està pendent de poder comptar amb les dades del Departament d'Educació.

Analfabetisme

No tenim dades de la població amb analfabetisme del Masnou, si bé varies entrevistes refereixen que és un factor d'exclusió important que es dona en major mesura en la població migrada, però no exclusivament.

Escenari post-Covid-19

Per últim, la pandèmia del Covid-19 ha comportat que molts dels tràmits i gestions que fins ara es feien presencialment s'hagin de realitzar virtualment, el que ha fet aflorar les dificultats administratives per a crear plataformes intuïtives i àgils, al mateix temps que la bretxa digital de bona part de la població.

6.5. Àmbit social i sanitari

Els principals factors de vulnerabilitat en l'àmbit social i sanitari que es refereixen són les problemàtiques relacionades amb la **salut emocional** d'una banda, i el **consum de drogues** de l'altre. També es mencionen els problemes **d'aïllament o soledat no volguda** en la gent gran, que accentuen la manca d'estimulació i contribueixen al deteriorament cognitiu.

La salut emocional

Pel que fa a la salut emocional, varis entrevistats refereixen episodis de depressió i ansietat especialment en dones, amb una forta responsabilitat i sobrecàrrega a nivell familiar. En alguns casos es menciona el dol migratori com una dificultat afegida.

La prevenció del deteriorament cognitiu

Les persones d'edat avançada, al perdre mobilitat i autonomia, deixen de fer activitats de la vida quotidiana que els mantenien actius. Els serveis d'atenció a domicili solen donar cobertura dels aspectes d'higiene i alimentació però sovint no s'orienten accions a reforçar les activitats d'estimulació i activació per a mantenir l'autonomia i prevenir el deteriorament cognitiu, que requereixen aquestes persones.

El consum de drogues

El consum de drogues és un factor d'exclusió molt mencionat, sovint referit a les persones joves, però no de forma exclusiva. Es parla sobretot del consum d'alcohol i de la manca d'espais d'oci no lligats al consum.

En certs casos aquest consum s'intueix que podria estar relacionat amb trastorns emocionals no reconeguts ni tractats, com pot ser el dol migratori o problemes en l'entorn familiar o escolar, i que requereixen un acompanyament.

El col·lectiu LGTBIQ

Dins el col·lectiu LGTBIQ, les persones transsexuals tenen una relació més important amb l'àmbit de salut, pel que les oportunitats o barreres d'accés als tractaments necessaris per al seu trànsit físic els pot fer més vulnerables. No s'han detectat especials dificultats en l'àmbit sanitari pel que fa al municipi.

Escenari post-Covid

Les dificultats existents abans de la pandèmia en l'àmbit de la salut emocional i mental han aflorat durant el Covid-19, alhora que s'han vist agreujades per la situació de confinament. S'han detectat més casos de depressió i ansietat que s'han accentuat en la població habitualment atesa per aquests motius.

En paral·lel, a crisi econòmica en que ha derivat la pandèmia està afectant emocionalment a aquelles persones que no poden fer front a les seves despeses bàsiques, com és el lloguer de l'habitatge.

6.5. Àmbit residencial

Pràcticament la totalitat de les persones entrevistades coincideixen en que **l'encariment del preu de l'habitatge i l'escassa oferta** són el principal factor d'exclusió del municipi. Són diverses les expressions que remarquen la gravetat d'aquesta problemàtica, que afecta a la població en general, i de forma més punyent als col·lectius en situació de més precarietat: joves, dones amb càrregues familiars, persones migrades sense permisos, persones amb ingressos irregulars.

La principal vulnerabilitat, el preu de l'habitatge

Al municipi es donen també situacions de pujades abusives del preu del lloguer, negació de les propietats a fer renovacions del contracte o negativa a persones que han tingut denúncies per desnonaments previs.

Es manifesten casos de discriminació per part de les agències immobiliàries tant a població jove (pel fet que necessiten compartir entre varies persones el pis per poder fer front al seu cost), com a població migrada.

La precarietat residencial

Les persones entrevistades relaten problemàtiques derivades com les persones i inclús famílies que viuen de relloguer, l'infrahabitatge, les ocupacions i el sensellarisme. Aquestes situacions s'agreugen en el cas de les dones soles amb càrregues familiars, que en alguns casos viuen en habitacions rellogades. Es donen situacions de famílies que tenen algun ajut però que aquest només els dona per llogar una habitació.

Per la pròpia població jove del Masnou és difícil mantenir-se al municipi quan deixen de viure a casa de la família, i han de compartir pis amb varies persones o bé marxar a altres pobles.

L'accessibilitat dins i fora de casa

Al costat d'aquests problemes apareixen també dificultats relacionades amb l'accessibilitat del municipi per part de persones amb mobilitat reduïda per causa de les voreres altes i estretes, i les pujades i baixades. Així com l'accessibilitat dins la pròpia llar o adaptació de les llars per a persones amb mobilitat reduïda.

Escenari post-Covid19

Arrel de la pandèmia, la manca d'ingressos ha provocat l'acumulació de deutes de lloguer per part de moltes famílies. Aquesta situació pot ser especialment greu els propers mesos, quan s'alci la moratòria des desnonaments dictada durant el confinament.

6.6. Àmbit relacional

Entre els factors d'exclusió, en l'àmbit relacional recollim aquelles percepcions que fan referència a la vulnerabilitat derivades de les **relacions en l'àmbit familiar, veïnal i comunitari**. En relació a les xarxes o les relacions familiars, es recullen aspectes com el deteriorament, l'escassetat o debilitat de xarxes familiars i la violència de gènere, intergeneracional i intrafamiliar.

Pel que fa a les xarxes socials i als vincles comunitaris, apareixen aspectes com l'escassetat o debilitat d'aquests, els processos que viuen persones del municipi i que afecten a les xarxes socials i a les familiars, com és el cas del procés migratori o els processos d'identificació de gènere o d'orientació sexual.

Familiars dependents

Un dels factors en l'àmbit familiar que poden suposar exclusió o bé, empitjorament de la qualitat de vida de les persones del municipi, té a veure amb el fet de tenir persones dependents a càrrec.

En relació a aquesta situació familiar hem trobat diverses casuístiques, totes elles força invisibilitzades però freqüents.

D'una banda, la més majoritària és la de dones que es fan càrrec de forma exclusiva i amb pocs suport de familiars en situació de dependència (fills, pares o persones amb discapacitat).

També es mencionen els adults dependents sense ingressos ni família, que queden sense accés a recursos o ajuts de la dependència i, que en alguns casos, acaben perdent l'habitatge i tenen el risc de quedar en situació de carrer. Des de Serveis Socials s'intenta anticipar una resposta, però malauradament, és un col·lectiu invisibilitzat i sense capacitats per fer una demanda directa als serveis, i sol ser mitjançant derivacions o detecció dels serveis públics.

La cura de persones amb problemes de salut mental severa també és un altre tipus d'atenció a persones dependents (tot i que no tinguin reconeguda la dependència pel tipus de patologia) i que suposa un desgast greu a nivell familiar.

En la majoria dels casos, com ja és una tendència general, són les dones les que ocupen aquests rols de cura i sosteniment familiar i social, i que ens fa parlar de la feminització de la cura i també de la feminització de la pobresa.

Una conseqüència d'aquesta dedicació del temps de vida a la cura de les persones, és que impedeix la seva participació social i la construcció de xarxes relacionals, pel que queden aïllades i sense suport, i s'invisibilitza el seu deteriorament i les seves necessitats.

Xarxa relacional feble, manca de vincles comunitaris i aïllament

Més enllà del nucli familiar, com ja acabem de nombrar en relació a les persones cuidadores, ens trobem que hi ha diferents perfils de població que acusen una major dificultat per generar i mantenir relacions socials, per diversos motius.

Les persones amb problemes de salut mental, per exemple, es troben que des de l'inici del seu trastorn han estat tractades d'una manera diferent i han assumit aquestes característiques de "no normalitat" (procés d'autoestigma), desenvolupant dificultats per mantenir relacions socials. La desconstrucció d'aquests processos, tal com ens han referenciat les persones entrevistades, requereixen de recursos d'acompanyament i suport a l'empoderament, de generació d'experiències normalitzadores, i no només assistencials (que són els que es poden trobar al municipi).

La gent gran és un altre col·lectiu que pateix d'aquesta manca de xarxa social i relacional perquè les seves amistats van desapareixent i s'ha donat un recanvi poblacional dels barris.

Les professionals de Serveis Socials comparteixen que la majoria de casos arriben derivats per la policia o pel servei de teleassistència. Aquestes persones grans acusen aquesta soledat no desitjada que és coneguda pels serveis i per la que ja hi ha alguns recursos actius, i existeix la voluntat de crear-ne altres per afavorir l'acompanyament amb voluntariat i així com la implantació del projecte Radars, que serà un avenç en aquesta detecció i generació de xarxa de suport per la Gent Gran.

Un aspecte transversal a tots els col·lectius per la generació de xarxes relacionals i de vincles comunitaris són els espais de trobada. Alguns agents del municipi, i en relació a diferents col·lectius dependents, han nombrat la manca d'espais públics de trobada que no estiguin lligats al consum (ni al tenir més o menys recursos econòmics) i que puguin afavorir interaccions interculturals o intergeneracionals, i on persones amb diversitats (mental, física, psíquica) puguin relacionar-se.

Trencament xarxa relacional

En aquest mateix àmbit de pèrdua de xarxa relacional també es troba al Masnou la situació particular del col·lectiu de persones amb discapacitat psíquica, que no tenen cap recurs residencial i per tant, han de marxar a altres municipis, perdent els seus vincles socials i amistats.

Procés migratori

El fet de viure un procés migratori suposa per les persones un trasbals profund i sostingut a nivell familiar i una pèrdua de suport comunitari del que poden tardar molts anys a refer-se en el país d'acollida, o fins i tot, no arribar a assolir-lo mai.

L'experiència de vida migratòria condiona en diversos sentits la capacitat d'establir vincles entre els membres de la família i amb la resta de veïnat del municipi. Un dels aspectes recollits és que la gent gran migrada no coneix els recursos especialitzats per la seva etapa de la vida i no en fan ús, especialment quan es fan grans.

Pel que fa a la infància i adolescència d'origen familiar migrant, algunes persones han fet referència a la manca de vincle entre infants de famílies migrades i infants d'origen autòcton i realitat socioeconòmica diversa del municipi. Aquesta manca d'interrelació pot generar en els infants d'origen migrant una dificultat per a sentir-se inclosos, en igualtat de drets, malgrat haver nascut al país i, a la llarga, un greuge per al seu desenvolupament personal.

Per part dels agents socioeducatius, es recullen situacions de malestar entre les diferents generacions en les famílies migrades, pel xoc cultural que suposa viure entre dues cultures. Aquest fet és especialment freqüent i greu en les noies, qui en ocasions han de trencar motlles i afrontar una forta pressió familiar per a poder viure la realitat de les seves companyes.

En termes de relacions interculturals hem recollit diferents perspectives, com les que parlen de certa sensació d'estigmatització per raó del seu origen en les persones d'origen marroquí, especialment arrel de l'establiment de l'alberg d'acollida a menors no acompanyats. No obstant, algunes persones d'origen migrant també refereixen una bona acollida i respecte per part del conjunt del poble.

Volem destacar també la voluntat i interès per generar vincles i establir noves interrelacions culturals no basades en la unidireccionalitat de la integració, entesa com passar a formar part de la cultura d'acollida, sinó també de poder portar les seves tradicions a la vida comunitària del Masnou i de que els seus fills i filles siguin part del teixit social i professional del municipi.

Violència de gènere, intergeneracional i intrafamiliar

Al municipi es detecten diferents tipus de **maltractaments** en el sí de les famílies ateses en els serveis públics.

Un d'aquests tipus de maltractament és el que es dona entre persones adultes o grans quan apareix el deteriorament cognitiu però encara no s'han pogut activar els tractaments corresponents. Uns altres casos de violència són els que es produeixen durant les separacions conflictives i poden haver-hi altres factors associats que són agreujants i generen més inestabilitat (consum o problemes de salut mental).

Però el tipus de violència més repetida és **l'exercida cap a les dones en el context familiar**, sobretot a mans de les parelles i amb criatures a càrrec. Són situacions que quan arriben als recursos ja estan en una etapa avançada i resulta difícil la intervenció per l'impacte multidimensional que genera (salut mental, addiccions, dependència, etc.) Es parla de la dificultat per intervenir abans i facilitar una visió preventiva a les dones.

Trencament familiar i monoparentalitat

En aquest àmbit hem recollit els relats de trencament afectiu que poden conduir a l'exclusió social, essent especialment significatiu i colpidor el relat de les persones directament afectades, en alguns casos ateses als serveis socials.

Una de les situacions freqüents es dona en trencaments familiars en que la dona queda a càrrec dels fills, i, a causa de la situació conflictiva viscuda i la pèrdua de recursos, la salut mental es deteriora. Aquest fet s'aguditza quan manca una xarxa de suport o família extensa, el que dificulta la conciliació familiar i laboral i la manca de suport personal.

Uns casos específics de trencaments i situacions de monoparentalitat es donen de forma repetida en famílies quan neix un fill amb una disminució psíquica greu. Això pot generar una crisi en les estructures familiars, i, en alguns casos, l'abandonament d'un dels dos progenitors, deixant-ne a un sol a càrrec, normalment, la mare.

Manifestació d'identitat de gènere i orientació sexual

Un altre procés que a dia d'avui encara genera diferents situacions de trencament de xarxes relacionals i intrafamiliars és el que té a veure amb la identificació amb gènere no binari (persones trans o no binàries) i les orientacions no heterosexuales. En aquest sentit, hem escoltat com són processos que generen trencaments o conflictes familiars, tant en les famílies que han viscut un procés migratori com en les que no l'han viscut.

6.7. Àmbit comunitari-polític

Drets de ciutadania i participació

En aquest darrer àmbit, l'exclusió es manifesta en la manca d'accés als drets de ciutadania com pot ser el dret a vot, el dret i accés a recursos públics, i el dret a participar de la vida comunitària i política del municipi amb plena llibertat.

En les entrevistes realitzades hem pogut recollir diferents situacions que redueixen la inclusió social a diferents col·lectius, com pot ser la no regularització administrativa i les actituds i comportaments discriminatoris que pateixen algunes ciutadanes del Masnou. Finalment, hem recollit també algunes declaracions sobre la participació en espais polítics i associatius.

Manca de regularització administrativa

La situació més greu de manca de drets és la que es troben les **persones migrades en situació administrativa irregular**. Aquestes persones es troben amb una manca d'accés a recursos públics d'ajut social, d'ajuts de lloguer, i d'accés a l'Ingrés Mínim Vital o altres prestacions bàsiques.

Si és cert que la flexibilitat per l'empadronament ha permès l'accés de moltes d'aquestes persones al banc d'aliments, donada la major necessitat en la recent situació generada per la crisi del Covid-19. No obstant, el dret a l'empadronament és més complex d'exercir quan es viu de relloguer, com és el cas de moltes d'aquestes persones.

Aquest col·lectiu tampoc gaudeix del dret a vot, pel que no té capacitat d'incidència política en favor dels seus interessos, i en molts casos, queda invisibilitzat per la manca de dades de registre de la seva situació.

Finalment, resulta molt difícil que puguin assolir un treball o un habitatge en condicions per a poder sostenir-se i sostenir a les seves famílies. Durant el confinament obligat pel Covid, aquestes persones han perdut les petites feines irregulars que les ajudaven a sostenir-se.

Actituds i comportaments que minven la llibertat de les persones

En aquest apartat recollim diversos tipus de comportaments generats per l'abús de poder d'unes persones sobre unes altres, generant processos d'exclusió, d'internalització de la opressió i d'inseguretat, que minven la llibertat de persones del municipi i de la seva plena expressió.

- **Assetjament**

L'assetjament s'ha recollit en dues de les seves vessants: l'assetjament per raó de gènere i l'assetjament a joves mitjançant xarxes socials o bullying.

- **Discriminació homòfoba**

El context social heteropatriarcal que predomina en la nostra societat, genera processos d'exclusió cap a qui no sigui part del col·lectiu dominant (home blanc heterosexual) i, de la mateixa manera que és la base de la discriminació i l'assetjament a les dones, ho és cap al col·lectiu LGTBIQ.

En aquest sentit, tot i que al municipi es fa una tasca important per a sensibilitzar a la població i s'han pres mesures importants, encara succeeixen situacions discriminatòries cap a persones d'aquest col·lectiu, essent especialment delicades les situacions de discriminació cap a les persones joves que estan formant la seva identitat.

- **Estigma i discriminació en salut mental**

Tal com hem introduït al parlar de la manca o dificultat de les persones amb problemes de salut mental per establir una xarxa relacional, aquesta situació és dona per l'existència d'una visió generalitzada a nivell social (en el nostre context sociocultural) de que les persones amb problemes de salut mental són incapaces, són violentes o imprevisibles, etc.

Per aquesta raó, tal com recollim en l'apartat d'eixos de desigualtat, avui en dia en la nostra realitat, viure amb un problema de salut mental és un factor de vulnerabilitat social.

Al Masnou, hem recollit mirades sobre la manca d'oportunitats en l'àmbit laboral o les actituds de rebuig que es donen cap aquestes persones, tot i la important tasca de sensibilització d'entitats i serveis per facilitar-ne la seva inclusió.

En el moment actual arrel del COVID també s'ha accentuat la dificultat (ja existent) d'aquestes persones i les seves famílies per accedir als serveis públics donat que no compten amb les capacitats i mitjans per accedir per la via dels mitjans telemàtics.

- **Estigma, racisme i discriminació en les persones migrades**

El racisme o la discriminació per raó d'origen és un altre dels factors que limiten els drets i les llibertats, i la plena capacitat de desenvolupament d'algunes de les persones del municipi.

Quan preguntem si hi ha algunes persones o col·lectius estigmatitzats al municipi, moltes persones fan referència als joves que migren sols. Algunes persones refereixen la sensació d'inseguretat que s'està generant al municipi, i d'altres la preocupació per l'estigmatització de tot un col·lectiu pel comportament de persones concretes.

Participació política

En termes de la participació política preguntàvem si hi ha aspectes que dificultin la participació de les persones del municipi, especialment dels col·lectius vulnerables. La majoria de respostes no detecten aspectes concrets però sí certa desafecció o manca de canals que fomentin la participació.

També trobem com hi ha col·lectius específics que no es senten cridats a participar, com les dones migrades, els joves, pels que hi ha hagut iniciatives però no les valoren com eficaces per la seva participació real, o bé pel col·lectiu de persones amb problemes de salut mental.

I en termes generals, des de persones tècniques municipals es fa una valoració poc optimista sobre el nivell de participació de la ciutadania.

Participació associativa

Pel que fa a la participació associativa hem trobat diversitat de vivències i de relats. Es parla d'una xarxa d'associacions gran i diversa, de la que hem entrevistat algunes persones associades.

Pel que fa a la participació de col·lectius, es parla de la gent gran com un col·lectiu que és força participatiu en entitats tot i que pot ser que siguin entitats que s'hagin envellit i sigui difícil fer-ne el relleu.

Pel que fa a la participació de les dones en el teixit associatiu, en relació a la feminització de la cura, es detecta la manca de temps propi per participar, així com per ocupar càrrecs en el teixit associatiu. Però també es parla de diversos grups i entitats de dones organitzades.

7. PRINCIPALS COL·LECTIUS VULNERABILITZATS

Com hem vist al marc teòric, l'exclusió social té una dimensió estructural que ve condicionada per uns **eixos de desigualtat social** que condicionen el punt de partida d'unes o altres dinàmiques d'acumulació o solapaments de desavantatges socials.

Aquests eixos descriuen aquells col·lectius amb especial vulnerabilitat, amb menys oportunitats d'accés a la xarxa familiar i comunitària, al mercat laboral o al sistema de protecció, per posar algun exemple.

Al Masnou apareixen quatre grans col·lectius travessats per múltiples interseccionalitats: les **dones, o el gènere com un eix de desigualtat** travessat per múltiples factors d'exclusió, **l'origen o el fet de ser una persona migrada** i la reducció d'oportunitats que suposa, **la gent gran**, especialment les dones soles amb pensions baixes, i **els joves**, amb un pes especial dels joves que han viscut processos migratoris.

Altres col·lectius o eixos de desigualtat que han estat nombrats en diferents ocasions són **les persones amb discapacitat, diversitat funcional o dependències, les persones amb problemes de salut mental, els nous perfils de vulnerabilitat sorgits arrel de la crisi del COVID19 i el col·lectiu LGTBIQ** amb especial gravetat en la vulnerabilitat de les persones trans.

Finalment, en termes d'exclusió residencial, algunes persones refereixen el veïnat del barri del **Masnou Alt** com una zona amb més vulnerabilitat (altres mencionen que ja no hi ha tanta diferència respecte a la resta de barris), malgrat és a Masnou-Centre i Ocata on es concentra un major envelliment de la població, major percentatge de població estrangera i amb exclusió de participació electoral. Per últim, trobem la **població sense llar o que viu en assentaments** al municipi o als seus límits.

Les dones, l'eix de gènere en interseccionalitat

La percepció recollida durant les entrevistes és que el fet de ser dona és un eix de desigualtat freqüent que condiona i agreuja la vulnerabilitat, especialment quan s'uneix a altres eixos com l'edat, els problemes de salut, la violència de gènere o l'origen migrant.

Un dels col·lectius que més preocupa són les **dones grans, que viuen soles** en una situació econòmica precària donat que els seus ingressos provenen majoritàriament de pensions de viudetat. Especialment preocupen aquelles amb una xarxa familiar i social dèbil i amb dificultats de mobilitat (agreujades en funció del barri on viu).

Les dones cuidadores de familiars dependents també són un col·lectiu vulnerable per la càrrega que assumeixen i, en el cas de les dones grans, al separar-se o quedar-se vídues, queden a més, empobrides i amb poca xarxa de suport. Es manifesta la falta de recursos econòmics per haver dedicat la vida a la cura de la família i el marit.

La **feminització de les tasques de cura** és per tant un vector de vulnerabilitat per a les dones que afecta especialment la seva salut emocional i dependència econòmica.

Dones que no poden compartir la responsabilitat familiar amb ningú, malgrat viure amb parella, especialment en contextos de precarietat econòmica o procés migratori.

O bé en processos de ruptura familiar, generalment és la dona qui assumeix aquesta tasca, de forma no remunerada, reduint o inclús acabant la seva presència al món laboral, resultant en una dependència i/o precarietat econòmica.

Aquest procés s'agreuja en ocasions per causa de situacions de violència de gènere o intrafamiliar, que empitjoren la salut emocional de la dona i augmenta la seva vulnerabilitat social.

En relació a la situació econòmica, es parla sobre la feminització de la pobresa, nombrant les especials dificultats de les dones sense recursos econòmics, les dones majors de 45 anys amb dificultats per accedir al mercat laboral o les dones soles amb fills a càrrec i sense xarxa de suport familiar i relacional.

Les persones grans

Les persones grans del Masnou són un altre dels col·lectius pel que hi ha especial preocupació, doncs representen una part important de la ciutadania. Com ja hem dit, uns dels col·lectius més freqüents i fràgils són les dones grans soles amb vivència de soledat no volguda.

Aquest col·lectiu, agreuja la seva vulnerabilitat en un context social cada cop més evidentment enfocat a oferir respostes a les persones en edat productiva i a invisibilitzar les necessitats de les persones en edats més avançades.

L'elevat nombre de serveis de teleassistència (640) mostra la necessitat de suport d'aquest col·lectiu, que ha estat reforçada i atesa amb un servei extraordinària de suport telefònic durant l'etapa de confinament. Es detecta però, la necessitat de reforçar els serveis tant assistencials com de transport i de vinculació comunitària.

Els principals factor d'exclusió de la gent gran són la manca o pèrdua de recursos econòmics i la pèrdua o debilitament de xarxa social i comunitària, vinculat també a la dificultat de mobilitat i l'exclusió residencial que pot suposar viure en determinats contextos més allunyats de serveis i recursos especialitzats com els casals.

I tot i que semblen no ser tant freqüents els casos, segons les percepcions recollides, altres factors com l'orientació sexual o la procedència, poden dificultar la plena expressió en les persones grans. Entenem que aquesta poca freqüència és deu a que la suma de factors d'exclusió duplica la invisibilitat.

Les persones migrades

El tercer gran eix de desigualtat (que travessa els anteriors) és el del fet migratori.

En les entrevistes es parla de les persones migrades des d'altres països com especialment vulnerables, sobretot i de forma greu quan no es disposa dels permisos de residència i treball.

En aquests casos es veu impossibilitat l'accés legal als recursos bàsics per a la subsistència: l'habitatge, el treball, les prestacions socials. Per aquest motiu aquestes persones es veuen abocades al treball submergit, el relloguer d'habitacions i l'atenció social (en bona part per part de les entitats socials), en un cercle de privació de drets.

En alguns casos es parla que, tot i ser persones famílies arrelades al municipi, segueixen tenint problemes per accedir al mercat laboral o al lloguer d'habitatges, com per exemple, les persones d'origen marroquí.

Dins d'aquest col·lectiu, trobem tres grups especialment vulnerables: les dones, els infants i els/les joves.

Una de les problemàtiques mencionades per entitats que treballen amb aquesta població és la problemàtica emocional de moltes dones migrades, bé per sobrecàrrega familiar en situació de precarietat, bé pel dol migratori no elaborat.

Els infants d'origen familiar migrant tenen una clara desavantatge a nivell escolar que s'ubica en el distanciament cultural i relacional entre l'escola i les famílies. La manca de referents familiars, la dificultats identitàries i la manca de convivència intercultural del municipi són vistos com els principals esculls per a la igualtat d'oportunitats educatives d'aquests infants.

En el cas dels joves d'origen familiar migrant es detecten situacions de conflicte familiar per causa del xoc cultural, el que és especialment marcat en les noies marroquines, les quals es confronten per tenir l'estil de vida de la seva generació, o bé en el cas dels joves amb orientacions homosexuals.

Els joves que migren sols

Si hi ha un col·lectiu identificat com a vulnerable pel conjunt de les persones entrevistades i dels diferents discursos al seu voltant, és el dels joves que migren sols.

Parlem aquí de menors i majors d'edat, tutelats o no per la DGAIA, que viuen al centre o no. Tot i que moltes persones fan una diferenciació entre aquells que estan al centre i reben cobertura material i atenció socioeducativa, i aquells que estan fora del centre, bé perquè són majors d'edat o bé perquè han estat expulsats, i no disposen de mitjans de subsistència ni possibilitat d'accedir a un permís de treball.

Aquest segon col·lectiu, el dels joves migrants majors d'edat que no estan en centres de la DGAIA, tot i no ser un col·lectiu freqüent (el seu nombre, oscil·la entre 4-6 joves) si resulta ser un dels col·lectius més nombrats en les entrevistes donada la preocupació que genera la situació dels joves que viuen al carrer.

Aquest grup de joves minoritari, amb dificultats afegides com la manca de referents, de suport residencial i amb consum de tòxics i comportaments incívics i delictius, genera un focus d'atenció i preocupació.

Els discursos sobre ells reflecteixen una diversitat d'opinions sobre la seva situació i les respostes institucionals i comunitàries que caldria donar.

Els joves

Pel que fa al col·lectiu de joves, es considera que, donada la situació econòmica actual i les tendències de crisi, els joves són un col·lectiu vulnerable. Especialment ho són aquells que pertanyen a famílies amb pocs recursos econòmics, els que presenten dificultats per seguir els estudis (fracàs escolar i absentisme), i els joves amb problemes de salut mental (per la gravetat dels primers brots dels trastorns).

En el cas de joves de famílies amb pocs recursos econòmics, amb fracàs escolar i absentisme i que inicien el consum de tòxics o conductes pre-delictives, es detecta la necessitat de fer actuacions més preventives, en edats més tempranes, i de forma més coordinada i transversal entre les diferents àrees municipals.

Nous perfils de pobresa (Covid-19)

De forma incipient es detecta la demanda d'un nou perfil de pobresa originat durant la pandèmia als serveis socials i a les entitats del Tercer Sector. En molts casos es tracta de persones que tenien una estabilitat laboral prèvia, d'estatus socioeconòmic alt, però amb una baixa cobertura social (persones autònomes, comerciants) i poc estalvi per fer front a l'aturada econòmica durant el confinament.

També ha aflorat el gran nombre de persones que treballaven en l'economia submergida, i que han quedat total o parcialment descobertes per les mesures de protecció social.

8. ANÀLISI DEL MAPA D'ACCIONS I D'ACTORS

El **mapa d'actors i d'accions inclusives** ens permet conèixer les accions que s'estan realitzant, no només per atendre els col·lectius més vulnerables, sinó també per a debilitar els factors de risc d'exclusió social. Per tant, és clau per a poder actuar estratègicament, doncs permet detectar buits i solapaments en la cobertura de necessitats, així com possibles aliances cap a accions menys paliatives i més estructurals.

Per aquest motiu els recursos inclosos no són només els municipals sinó també la resta de recursos públics, privats, del Tercer Sector i teixit associatiu del municipi que realitzen algun tipus d'acció inclusiva.

A més de recollir els recursos existents, intentarem reflectir les dinàmiques de relació que manifesten tenir entre ells i en quins espais es donen. Això ens permetrà copsar el grau de cohesió de la xarxa i els espais que l'afavoreixen.

L'anàlisi del mapa d'actors i accions s'ha realitzat a través d'un formulari enviat als diferents serveis, entitats i associacions que realitzen accions inclusives al municipi, i s'ha complementat amb les respostes de les persones entrevistades.

Val a dir que, per qüestió de temps, **no s'han pogut consensuar amb els actors els criteris per a determinar què és una acció inclusiva**, i per aquest motiu, s'han registrat accions diverses amb abast de programa, projecte i activitat. En aquest sentit, l'anàlisi quantitatiu de les accions, si bé ens permet tenir una aproximació, pot no reflectir la realitat, pel que prioritzarem l'anàlisi qualitatiu.

En aquest document es facilita una anàlisi de les respostes, si bé les pròpies dades es faciliten en format digital per a que se'n faci el tractament que es valori adequat.

8.1. Els actors i les seves relacions

El mapa d'actors per a la inclusió social del Masnou és divers, amb bona representació tant del sector públic com del Tercer Sector i teixit associatiu, i amb una presència menor del sector privat.

Els **Serveis Socials municipals són l'agent de referència** en l'àmbit de la inclusió social, essent el principal node de moltes interaccions pel seu caràcter polivalent i la seva accessibilitat a tota la població.

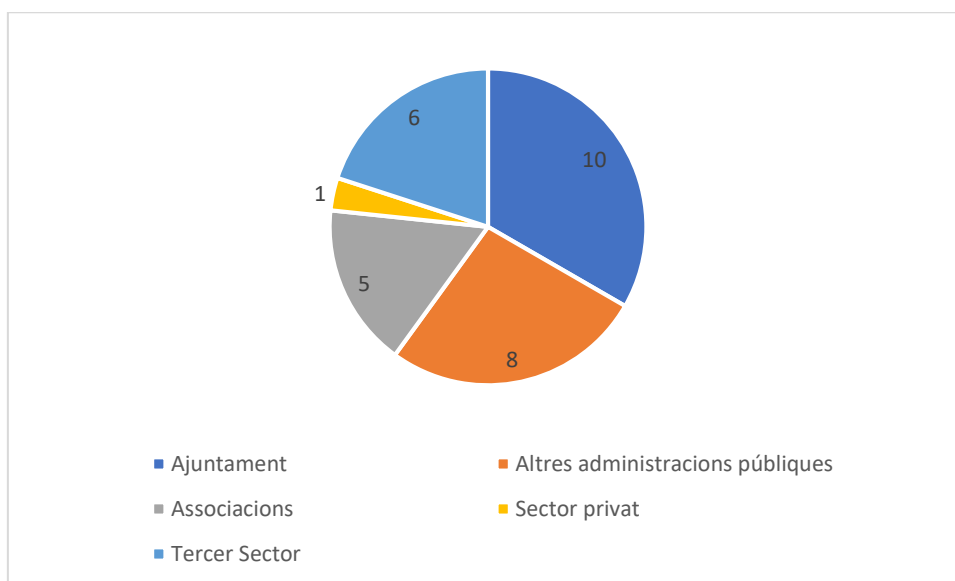
Al mateix temps, les **tres principals entitats del Tercer Sector** presents al municipi (Creu Roja, Caritas i Temps i Compromís) tenen un important paper de complementaritat amb els serveis municipals, arribant a aquelles situacions en que aquests veuen limitada la seva intervenció, per la insuficiència o inexistència de recursos públics, o en els casos d'exclusió en l'accés a recursos, com és el cas de les persones migrades sense regularitzar.

Els diferents serveis i entitats estan relacionats, si bé de forma molt **sectorialitzada** (Gent Gran, Joves, Igualtat, Promoció econòmica, etc...), bilateral i majoritàriament per a qüestions relacionades amb els propis objectius (coordinacions i derivacions de casos, peticions de subvencions o donatius, etc...).

No obstant, comencen a donar-se **experiències incipients de definició d'objectius comuns i abordatges compartits** per a necessitats concretes (Taula de Salut Mental, Centre de Distribució d'Aliments La Sitja, Taula d'acollida) que es valoren de forma molt satisfactòria per tots els participants i que constitueixen una referència per altres necessitats que puguin sorgir.

Pel que fa a les dades obtingudes, s'han obtingut **30 respostes al formulari**, 18 de recursos públics (dels quals 10 municipals), 1 recurs privat i 11 recursos del Tercer Sector i el teixit associatiu.

Gràfic 36: Tipus d'organització recollida

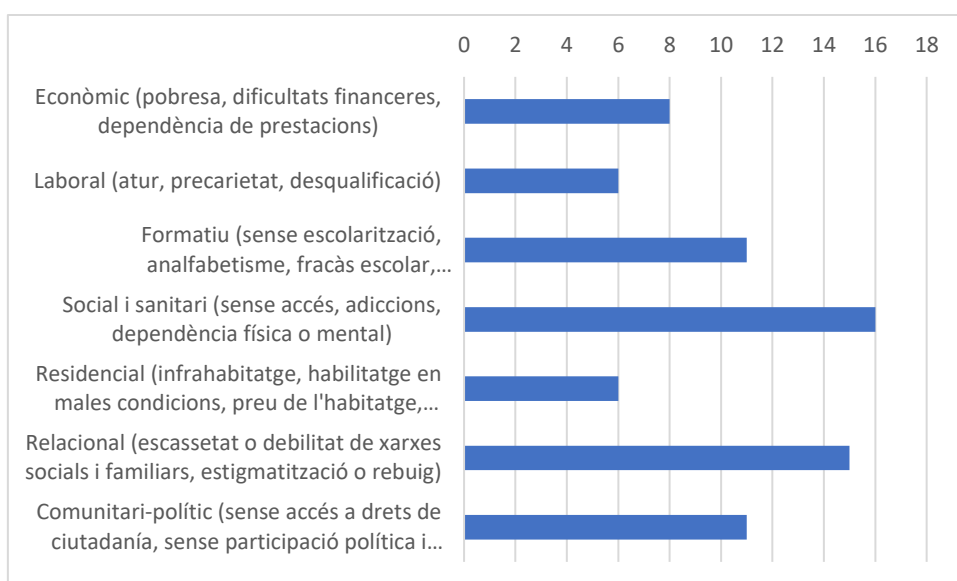
Font pròpia

L'àmbit territorial de la majoria de recursos és tot el municipi, excepte en el cas d'alguna associació de veïns d'un barri concret (Masnou Alt) i alguns serveis de salut que tenen un àmbit supramunicipal.

Pel que fa a l'àmbit d'intervenció de les organitzacions consultades, la majoria aborden diferents àmbits, essent els principals el social i sanitari (22%) i el relacional (20%), i en segon lloc el formatiu i el comunitari (15%).

Destaca el fet que els **àmbits laboral i residencial**, on s'ubiquen algunes de les principals vulnerabilitats del municipi, disposen d'un **nombre inferior** de recursos que s'hi dediquin.

Gràfic 37: Àmbits d'intervenció dels recursos d'inclusió

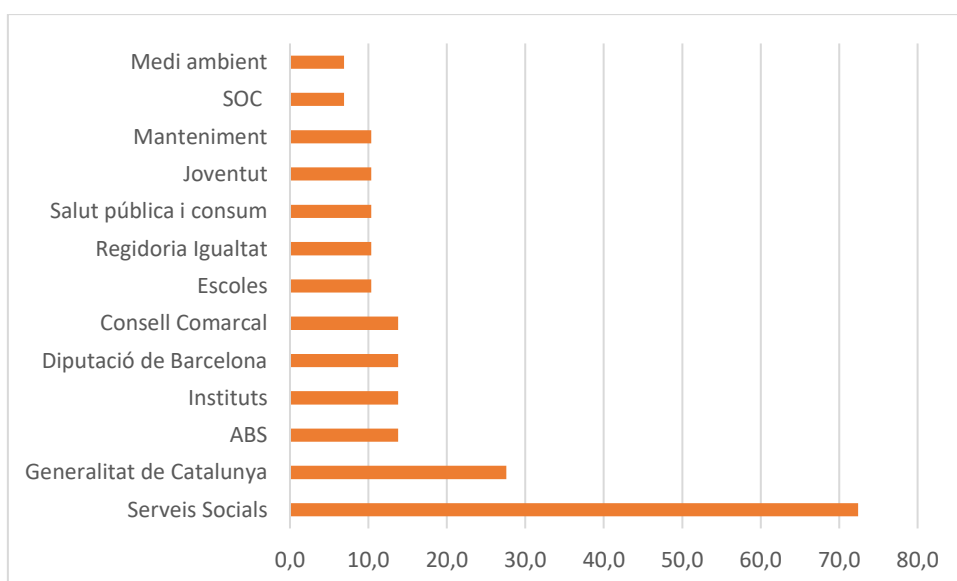

Font pròpia

Per tal de conèixer el mapa relacional dels diferents actors hem preguntat amb quins actors es relacionen segons el tipus d'organització: administració pública, sector privat, Tercer sector o xarxes ciutadanes, així com en quins espais de treball en xarxa s'hi relacionen.

En aquest cas, com és lògic, l'actor més referenciat en l'àmbit de **l'Administració pública** son, amb diferència, els **serveis socials municipals**, els quals són citats per més del 70% dels consultats. En segon lloc es troben els diferents organismes de la Generalitat, citats en un 27% dels casos.

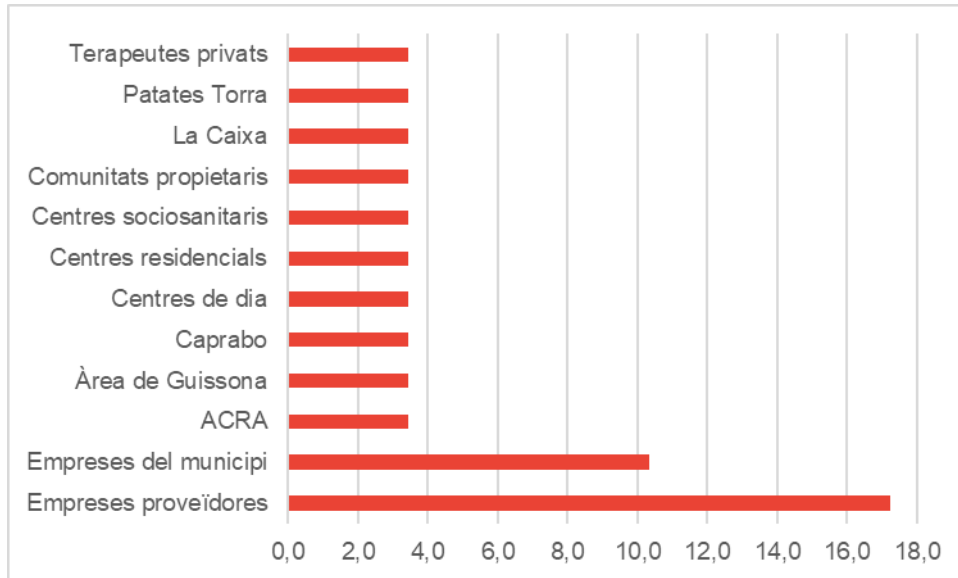
Gràfic 38: Actors de l'Administració pública percentualment més referenciats

Font pròpia

Pel que fa al **sector privat**, un 17% dels recursos es relaciona amb les empreses proveïdores de serveis municipals, i en segon lloc, un 10% (1 cas) es relaciona amb empreses del municipi. Aquestes són relacions que es donen bàsicament entre l'àmbit municipal i el sector privat. El teixit associatiu es relaciona amb empreses concretes per ajuts o donacions, però en una freqüència molt baixa.

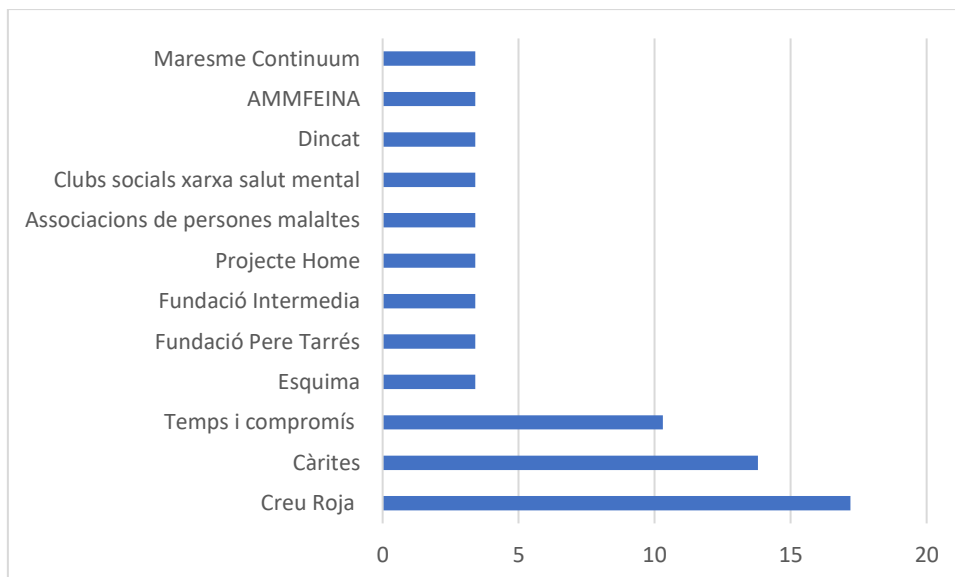
Gràfic 39: Actors del sector privat percentualment més referenciats

Font pròpia

Pel que fa al **Tercer Sector** hi ha tres entitats més referenciades: **Creu Roja (17%)**, **Caritas (14%)** i **Temps i Compromís (10%)**. Aquestes entitats tenen un rol de complementaritat important amb els serveis socials municipals, i valoren molt positivament la dinàmica d'intercooperació establerta a partir de la gestió conjunta amb l'Ajuntament del Centre de Distribució d'Aliments de la Sitja.

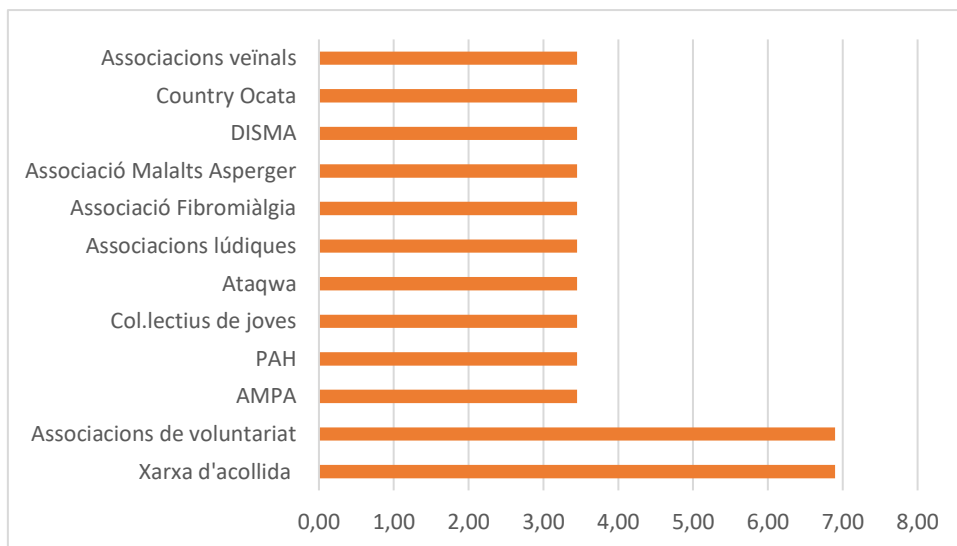
Gràfic 40: Actores del Tercer Sector percentualment més referenciats

Font pròpia

Per últim, pel que fa a **xarxes ciutadanes o associacionisme**, les relacions manifestades són molt minses, només en dos casos (Xarxa d'acollida i entitats de voluntariat) han estat referenciades per dues persones. En aquest sentit semblaria que la implicació del teixit associatiu en la inclusió es dona a partir de vincles molt concrets i puntuals, i no tant a través de dinàmiques més estables.

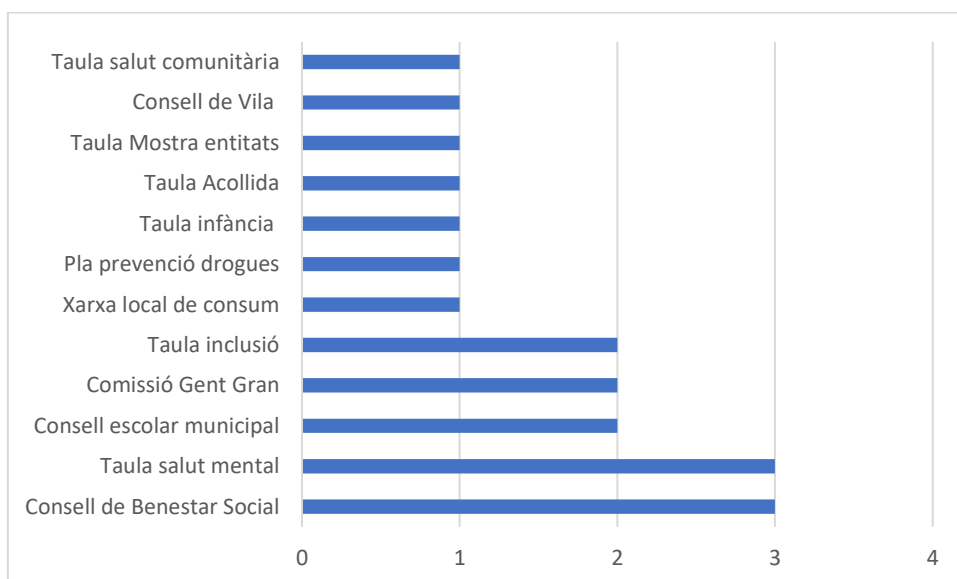
Gràfic 41: Associacions i xarxes ciutadanes percentualment més referenciades

Font pròpia

Pel que fa als **espais de treball en xarxa** on aquests actors es troben, potencials espais d'articulació de diagnosi i elaboració de respostes compartides, el Consell de Benestar Social i la Taula de salut comunitària són els més nombrats, en 3 casos cadascun. En conjunt doncs, els espais d'articulació són poc nombrats, poc coneguts, i, malgrat qui els menciona en fa molt bona valoració, estan poc referenciats com espais de trobada i intervenció conjunta amb altres actors.

Gràfic 42: Espais de treball en xarxa més referenciats

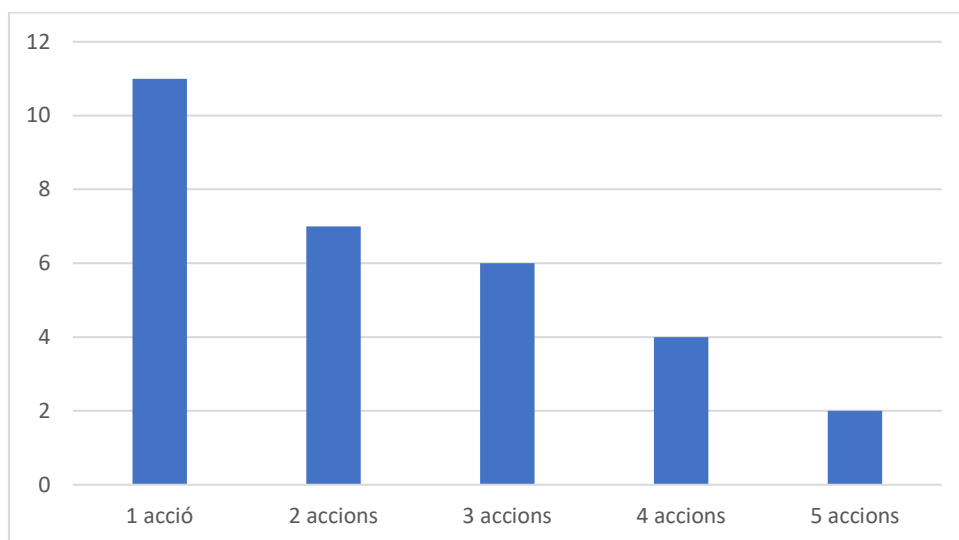
Font pròpia

8.2. Les accions inclusives del municipi

Les 30 organitzacions que han respost el formulari han registrat un total de 69 accions. Recordem que l'abast de les accions és desigual donat que, per qüestions de temps, no s'ha pogut consensuar amb les entitats participants els criteris de definició del que entenem per una acció inclusiva. Per aquest motiu, cal que prenguem amb cautela l'anàlisi quantitatiu de les mateixes.

Les diverses organitzacions han registrat un **nombre diferent d'accions**, donant-se la següent distribució:

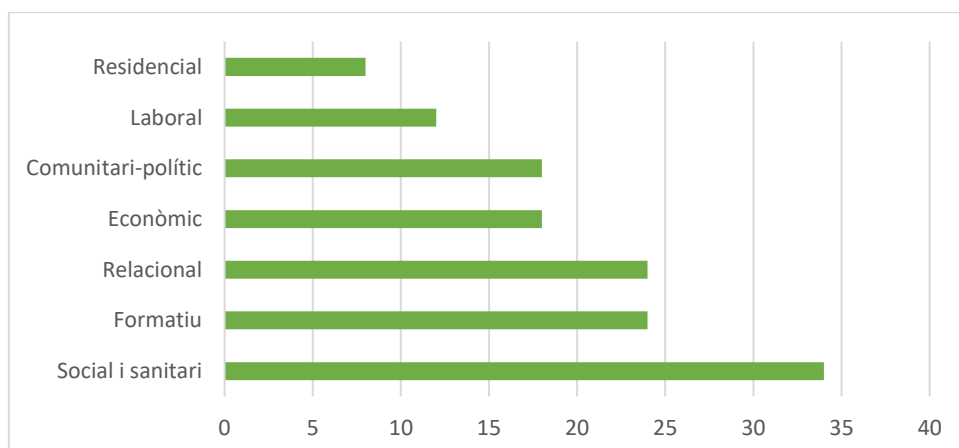
Gràfic 43: Distribució de les organitzacions segons nombre d'accions

Font pròpia

Pel que fa a l'**àmbit d'exclusió** al qual s'adrecen les accions registrades, es tracta majoritàriament de l'**àmbit social i sanitari** (en 34 casos), seguit del formatiu i relacional (24 casos). Malgrat ser l'habitatge la principal problemàtica referida a les entrevistes realitzades, en nombre d'accions recollides és el darrer àmbit.

Gràfic 44: Accions inclusives segons àmbit d'exclusió social

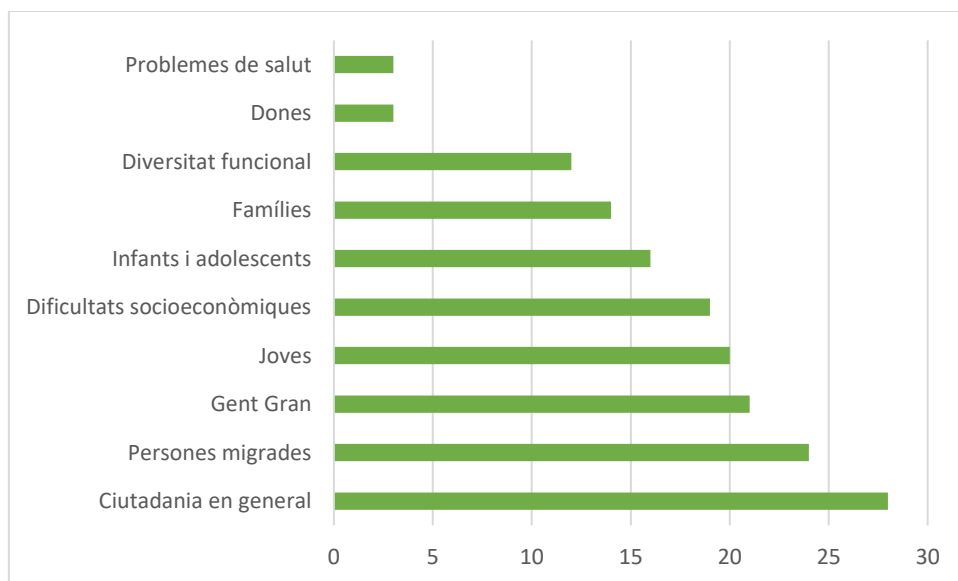

Font pròpia

Pel que fa als **col·lectius als quals s'adrecen les accions inclusives**, majoritàriament s'adrecen a la **ciutadania en general (28)**, **les persones migrades (24)**, la **Gent Gran (21)**, **els joves (20)** i les **persones amb dificultats socioeconòmiques (19)**.

El fet que el primer col·lectiu al qual s'adrecen les accions sigui la **població migrada** podria respondre a que els serveis que l'atenen (com el Servei d'Acollida) han registrat més accions que altres. No obstant, també podria indicar una **major vulnerabilitat** i manca d'accés als sistemes de protecció social, que comporten que s'hagin de crear accions específiques. En tot cas, concorda amb explicacions donades per les professionals del Tercer Sector respecte el perfil de persones que atenen.

Gràfic 45: Accions inclusives segons col·lectius als quals s'adrecen

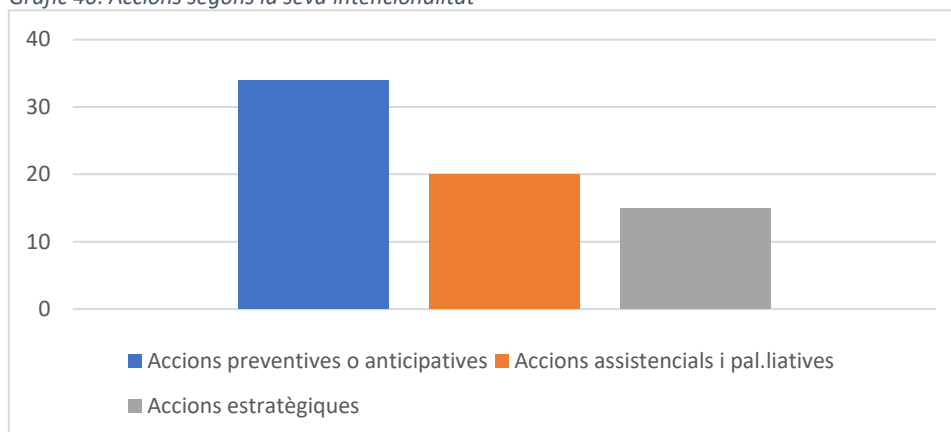

Font pròpia

Pel que fa a la intencionalitat de les accions, vam preguntar per **tipus d'accions inclusives** segons si eren de **caràcter pal·liatives, preventives o estratègiques**.

De les 69 accions registrades, el 50% es consideren accions preventives o anticipatives, un 30% d'accions assistencials i pal·liatives i un 20% d'accions estratègiques orientades a debilitar els factors d'exclusió social.

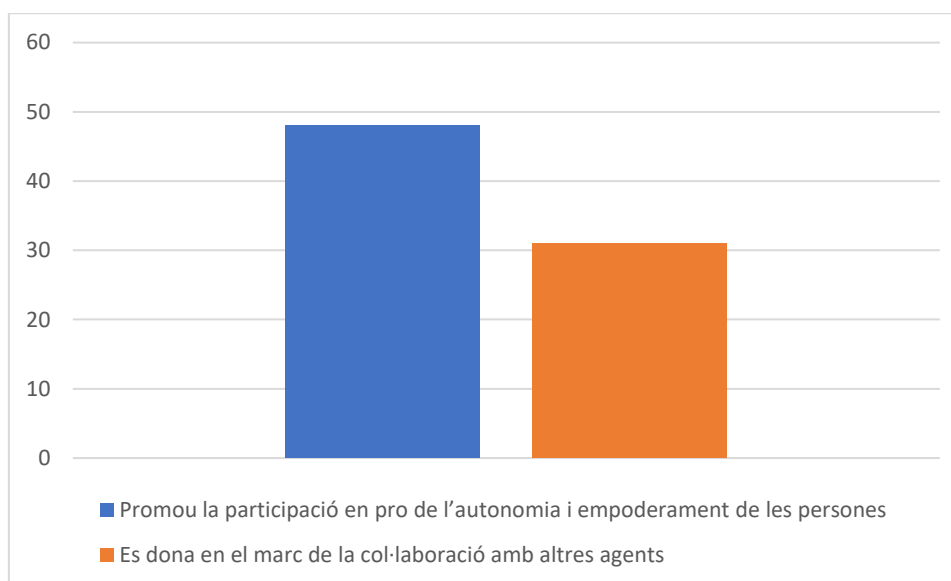
Gràfic 46: Accions segons la seva intencionalitat

Font pròpia

Per últim, també vam preguntar per la **dimensió comunitària de les accions** a través de la seva orientació a l'empoderament i a les dinàmiques de cooperació entre agents. En aquest cas, les organitzacions consideren que el 70% de les accions que realitzen promouen la participació de les persones ateses en pro de la seva autonomia i empoderament. Així com el 30% de les accions es donen en el marc de la col·laboració amb altres agents.

Gràfic 47: Accions segons la seva orientació comunitària

Font pròpia

8.3. Possibles intervencions

Tant en les entrevistes realitzades com en el formulari, hem demanat una valoració de les possibles intervencions a realitzar per a promoure la inclusió social al municipi.

A grans trets es fa una valoració positiva de les accions que es realitzen per part dels diferents actors. La proposta de millora que més mencionen les persones consultades no són recursos materials, sinó la necessitat de millorar el **treball en xarxa**, tant entre les diferents àrees municipals des d'un treball transversal, com entre els serveis municipals i les entitats i serveis que es dediquen també a la inclusió social. Varies persones valoren que cal millorar el **treball col.laboratiu**, anant més enllà de coordinacions puntuals, i compartint diagnòstics i mirades, definint objectius comuns i duent a terme intervencions compartides. Aquesta proposta es relaciona amb la necessitat de treballar des de la **prevenció** per evitar respostes més paliatives en àmbits com la infància i adolescència, la gent gran i la pobresa. En alguns casos també es fa referència a la necessitat de potenciar el **treball comunitari** precisament per intervenir des de la prevenció, l'empoderament, la cohesió i articulació social, potenciant també el voluntariat i la interculturalitat entre la població masnovina.

Al costat d'aquestes propostes, la principal preocupació és la insuficiència de recursos en l'àmbit de l'**habitatge**, pel fet que és una problemàtica que afecta a totes les generacions i, especialment, a la població més vulnerable. Varies persones es refereixen a la necessitat d'augmentar l'habitatge de protecció oficial, els habitatges d'emergència, els ajuts d'habitatge, i l'habitatge assequible per col·lectius com els joves, les persones grans i amb discapacitats.

Després de l'habitatge, les propostes més nombrades tenen a veure amb la millora dels programes **d'inserció laboral** i l'impuls d'accions específiques per a col·lectius amb especials dificultats com són els joves, les dones o les persones migrades (especialment les que no disposen de permís de residència i treball). Es valora necessari **treballar transversalment** des de les àrees de promoció econòmica, serveis socials i joventut i en algun cas es menciona la importància d'implicar el sector empresarial del Masnou en la cerca de respostes a l'atur d'aquests col·lectius concrets.

En general les persones entrevistades creuen necessari **augmentar els recursos humans i materials per a polítiques socials**, i es recullen moltes necessitats concretes, com una "targeta rosa" per a gent gran o persones amb discapacitat o bé algun sistema de taxi econòmic, més places de residència pública, més cobertura del SAD i del Teleassistència i els centres de dia per a joves i adults amb problemes de salut mental.

9. CONCLUSIONS FINALS

Les dades sociodemogràfiques i estadístiques del Masnou mostren que es tracta d'un municipi amb un envelliment lleugerament superior a la mitjana de la seva comarca i província, així com un índex de població estrangera inferior. La situació socioeconòmica també és lleugerament més favorable, si bé aquestes dades poden invisibilitzar la realitat de les persones en situació de precarietat econòmica al Masnou: treballadors i treballadores d'empreses temporals que encadenen contractes precaris, famílies monoparentals amb persones dependents a càrrec que depenen de les prestacions socials, persones grans (generalment dones) amb pensions mínimes, persones migrants en situació administrativa irregular que no poden accedir ni al mercat laboral ni a les prestacions socials públiques, i joves que no aconseguen una feina que els permeti emancipar-se.

D'altra banda, cal estar atent als nous perfils de vulnerabilitat econòmica derivats de la crisi actual, que estan comportant un increment sostingut en la demanda als serveis socials i entitats socials.

L'accés a l'habitatge ha estat definit per la majoria de les persones entrevistades (sigui tècnic o veí/ina) com la principal problemàtica del Masnou. Aquesta problemàtica afecta especialment a joves, dones amb càrregues familiars, dones grans que viuen soles amb pocs ingressos, persones migrades sense permisos i persones amb ingressos irregulars que no poden accedir a un contracte d'habitatge. Aquesta situació deriva en molts casos en situacions de relloguer (també de famílies amb menors), infrahabitatge i algunes ocupacions. Des dels serveis alerten d'un previsible creixement en el nombre de desnonaments a partir de setembre quan s'alci la moratòria dictada durant la pandèmia. Bona part de les persones entrevistades insisteixen en demanar un increment dels recursos destinats a incrementar l'oferta pública d'habitatge i ajuts específics.

Els principals àmbits de treball de les organitzacions que treballen al municipi per a la inclusió social són els social i sanitari, el relacional i el formatiu.

En l'àmbit social, sanitari i relacional, les principals vulnerabilitats recollides tenen a veure amb les situacions de dependència i discapacitat i salut emocional, que s'han vist agreujades per la pandèmia. Es destaquen les situacions de depressió i angoixa, les drogodependències i la soledat no volguda en persones grans. Les desigualtats de gènere comporten que moltes d'aquestes situacions siguin patides principalment per les dones: l'aïllament de les dones grans que viuen soles (el 75% del total de persones majors de 65 anys que viuen soles), la cura de familiars en situació de dependència i l'aïllament i precarietat social i econòmica que se'n deriva, la monoparentalitat (6,5% de les llars del Masnou encapçalades majoritàriament per dones), amb ruptures en ocasions conflictives i/o amb una desatenció de responsabilitats per part de la figura paterna, i les situacions de violència de gènere (43 dones ateses per aquest motiu pel SIAD l'any 2019), familiar i intergeneracional.

La vulnerabilitat al Masnou doncs, com en el conjunt del país i del món, podem dir que té nom de dona. L'any 2019 els Serveis Socials bàsics de l'Ajuntament Masnou van atendre **6.808 persones**, de les quals el **65,23% eren dones**. No només es tracta que s'atengui més dones en nombres absoluts, sinó que el 36,53% de les dones acudeixen als Serveis Socials front el 20,84% d'homes, en una clara mostra de feminització de la pobresa i la vulnerabilitat.

Dones grans que viuen soles (el 75% de les usuàries del Teleassistència i el 66% de les beneficiàries del SAD), dones que encapçalen famílies monoparentals, dones cuidadores, dones migrades.

Altres col·lectius especialment vulnerables són les **persones d'origen migrant** (i dins d'aquest la infància i adolescència que pateix certes desigualtats educatives per causa del distanciament escola-família), la infància i adolescència en situació de risc social (27 expedients oberts actualment) i les persones amb problemes de salut mental.

I per últim, les persones que **no poden regularitzar la seva situació administrativa** al país, i per aquest motiu, tenen un difícil accés als recursos bàsics com l'habitatge, el treball i les prestacions socials. Dins d'aquest grup és significativa la preocupació pels **menors que migren sols**, especialment en el cas dels que viuen fora de l'alberg.

Per últim voldríem remarcar alguns elements de reflexió i anàlisi que han aparegut durant el procés de treball.

En primer lloc, totes aquestes situacions posen de relleu la importància de cadascun dels agents (Administració pública, el sector privat, el Tercer Sector i el teixit associatiu) així com la necessitat de reforçar el **treball conjunt** entre ells, per tal d'aconseguir debilitar els factors d'exclusió social que més impacten al municipi i alhora crear respostes a l'emergència actual.

Això és especialment important en relació a les entitats socials, seguint la iniciativa del CDA La Sitja, compartint dades i diagnòstics, plantejant objectius compartits i dissenyant estratègicament la seva complementarietat.

Però també és oportú en el cas del sector privat i el teixit associatiu, poc presents en el mapa d'accions, doncs el seu paper és clau per trobar respostes inclusives per a les persones amb major necessitat.

Aquest és un element sobre el qual varies persones han volgut insistir: la necessitat de millorar el **treball transversal** dins l'Ajuntament, el **treball en xarxa**, les intervencions preventives i comunitàries. Les pròpies organitzacions han definit les seves accions com a preventives, orientades a l'empoderament i al treball col·laboratiu.

En aquest sentit, les persones que participen en **espais d'articulació** com el Consell de Benestar Social o la Taula de Salut Mental valoren molt positivament l'experiència, si bé l'han referenciat pocs participants.

En segon lloc, hem pogut constatar com l'exclusió social és fruit de l'acumulació i solapament de desavantatges socials en diferents àmbits, potenciades per determinats eixos de desigualtats que fan necessària una intervenció amb **perspectiva de gènere i interseccional**. No són suficients programes d'inserció laboral, calen programes que incorporin accions específiques per aquells col·lectius amb especials dificultats d'inserció: joves amb fracàs escolar, dones amb responsabilitats familiars i/o persones provinents de l'economia submergida. El mateix amb l'atenció a les desigualtats educatives amb la població d'origen migrat, que haurà de treballar la relació família-escola de forma específica, per posar alguns exemples.

Per últim, volem remarcar la importància de les **intervencions preventives i comunitàries**, tal com han fet diverses persones enquestades. D'una banda, en la intervenció amb la infància i adolescència, és important intervenir en edats més temperanes i a partir d'un treball conjunt amb la família, tal com es preveu realitzar en els nous Serveis d'Intervenció Socioeducativa (SIS).

De l'altra, seria interessant detectar aquells factors de risc del fracàs i abandonament escolar i poder-hi incidir de forma preventiva i comunitària amb el conjunt dels agents implicats, incloses les entitats, famílies i infants.

Un altre abordatge preventiu i comunitari de propera implementació serà el projecte Radars, que abordarà l'aïllament i fragilitat de les persones grans, i haurà de tenir especial atenció a les dones soles amb pocs recursos econòmics.

10. AGRAÏMENTS I PARTICIPANTS

Aquest document ha estat possible gràcies a la implicació, en un context molt complex d'emergència i confinament, de moltes persones que dediquen la seva tasca a treballar per la inclusió social al Masnou. A totes elles volem agrair el seu esforç per treure temps d'on no en tenien per poder fer realitat aquest document.

En primer lloc, volem donar les gràcies al conjunt de professionals de l'àmbit municipal que han conformat el **grup motor** del projecte:

Yulay Martínez Castillo, Regidora d'Acció Social.

Àlex Álvarez Mena, Gerent.

Cristina Espuga Condal, Cap de l'Àrea de Comunitat i Persones.

Anna Vilanova Renter, Cap de Serveis Socials.

Ana Vallejera Cordero, Tècnica de Serveis Socials.

Míriam Soria Serrano, Tècnica de Serveis Socials.

En segon lloc, volem agrair la participació de les següents persones i organitzacions en les entrevistes i en l'elaboració del mapa d'actors i accions:

Abdelkader El Kadiri	Tècnic d'Acollida del Consell Comarcal
Albert Parés i Casanova	Advocat Social
Ana Molinari	Vicepresidenta de DISMA
Ana Vallejera	Treballadora social de Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou
Anna Alonso	Treballadora Social de Caritas
Anna Balaguer	Directora de l'Escola d'Adults de l'Ajuntament del Masnou
Anna Diaz	Tècnica Ocupació de l'Ajuntament del Masnou
Anna Vilanova	Cap de Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou
Antonia Elvira	Presidenta de DISMA
August Cabré	Tècnic d'Educació de l'Ajuntament del Masnou
Bernabela Zafra	Infermera del EAP EL Masnou-Alella
Carme Hita	Treballadora Social del Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA)

Celeste Flecha	Directora d'ESQUIMA (Associació de familiars de malalts mentals del Maresme Sud)
Cristina Melgar	CAP Ocata
Dolors Foguet	Treballadora Social CAP Sant Miquel
Dr. Pascual Roig	Director EAP EL Masnou-Alella
Eliana Musicant	El Molí d'en Puigvert
Emu Fernàndez	President de Som Masnou
Enric Olmo	Sotsinspector de la Policia Local del Masnou
Eva López	Educadora social CAS
Hasina Ahmed	Coordinadora de Creu Roja Masnou, Alella i Teià
Horacio Cisneros	Tècnic dinamitzador de Ca N'Humet
Jordi Pons	Coordinador de l'Àrea d'inserció laboral de la Fundació El Molí d'en Puigvert
Josep Rossell	Responsable de l'OMIC de l'Ajuntament del Masnou
Laura Zapater	Tècnica igualtat de l'Ajuntament del Masnou
Loida Mejías	Treballadora social de la Fundació Temps i Compromís
Lourdes Garcia	Treballadora Social de l'Equip d'Atenció Psicopedagògica (EAP)
Mª Jose Molina	Treballadora social de Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou
Maria Viozquez	Cap d'Àrea Bàsica de Salut del Masnou, Alella i Teià
Mario Melgar	President de l'Associació veïns del Cul d'Ocata
Marta Ballester	Treballadora Social del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)
Meritxell Guinot	Treballadora Social del Teleassistència (Televida)
Míriam Blanch	Treballadora Social de l'Ajuntament del Masnou
Míriam Soria	Educadora social de Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou
Montse Campos	Tècnica d'Habitatge de l'Oficina Local d'Habitatge del Masnou
Montserrat Bausili	Persona atesa
Montse Hergueta	Treballadora social del CSMIJ Ocata
Mustafa Driouech	President de l'associació Ataqwa i la Comunitat Islàmica del Masnou
Neus Mir	Tècnica Gent Gran Envel·liment -Actiu de l'Ajuntament del Masnou

Noemí Condeminas	Direcció de relació amb famílies i institucions de la Fundació Maresme
Nuria Ramonet	Presidenta de l'Associació de Veïns i Veïnes del Masnou Alt
Oriol Sebastià	Dinamitzador Comunitari de l'Ajuntament del Masnou
Salva Parent	Referent tècnic local de Creu Roja Masnou, Alella i Teià
Sara de Francisco	Treballadora social Serveis Socials de l'Ajuntament del Masnou
Soukaima Driouech	Associació En favor de la cohesió social i la convivència
Teresa Ruiz	Treballadora social del CAS
Vianney Carbonell	Educadora social del Servei d'Intervenció Socioeducativa del Masnou
Vicenç Garrofé	Sergent de la Policia Local del Masnou
Víctor Bassas Segura	Tècnic de polítiques migratòries del Consell Comarcal
Xavier Martin	Treballador Social del Centre Sociosanitari Can Torras
No vol constar	Persona atesa

Aquest document ha estat elaborat per les consultores Noelia Sotus i la Clàudia Manyà per encàrrec de l'Ajuntament del Masnou entre els mesos de maig i setembre de 2020.

11. BIBLIOGRAFIA

AJUNTAMENT DEL MASNOU (2017). *Pla Local de Joventut del Masnou 2017-2019* .

CENTRE D'ESTUDIS DEMOGRÀFICS (2018) Estudi diagnosi de la pobresa i la vulnerabilitat social a la Comarca del Maresme .

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2014), *Guia pràctica per al desenvolupament de xarxes d'agents per a la inclusió social*.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2012), *Plans locals d'inclusió i cohesió social: Guia metodològica revisada*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2012. (Documents de Treball. Benestar social; 13).

GOMÀ, R. i SUBIRATS, J. (2005). "L'exclusió social, algunes reflexions conceptuals". <https://ajuntament.barcelona.cat/drets-socials/sites/default/files/revista/revista13-art0-2-exclusio-social-reflexions-conceptuals.pdf>

ROSETTI, N. (2015), "El concepte d'exclusió social: enfocaments, perspectiva de gènere i polítiques d'inclusió", dins M. de la FUENTE (2015), *Exclusió social i gènere a l'àmbit local: Transversalitat, interseccionalitat i empoderament*, Barcelona, Institut de Ciències Polítiques i Socials.

Ajuntament del Masnou